

23. listopadu 2021

TĚŠÍNSKÉ LISTY

INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK
MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

ROČNÍK XV • ČÍSLO 12
DVOJČÍSLO
ROČNÍK XVI • ČÍSLO 1

**AŽ VÁNOCE NAPLNÍ VAŠE DOMOVY KLIDEM,
RADOSTÍ A ZDRAVÍM PO CELÝ PŘÍŠTÍ ROK 2022.**

Vedení města Český Těšín.

**V soutěži Stavba MSK vítězí
i naše projekty**

Strana 2

**Město ocenilo pracovníky
v sociálních službách**

Strana 7

**Polská scéna Těšínského
divadla slaví sedmdesátiny**

Strana 16

**Cesta z Českého Těšína
pod olympijské kruhy**

Strana 34

**KULTURNÍ
PŘÍLOHA**

ČESKÝ TĚŠÍN
www.tesin.cz

Český Těšín vtáhl do chystané přeměny Hlavní třídy přes 800 lidí, data použije pro architektonickou soutěž

Více než 800 lidí se zapojilo do první fáze chystané revitalizace Hlavní třídy v Českém Těšíně. V dotazníkovém šetření a pocitové mapě dávali občané města zpětnou vazbu k současné podobě ulice i podněty k budoucí chystané přeměně. Získané vstupy a data poslouží městu při přípravě architektonické soutěže v příštím roce. Samotnou revitalizaci Hlavní třídy město plánuje nejdříve v roce 2023 a chce na ni získat evropské dotace.

„Hlavní třída je jedním z důležitých a exponovaných míst ve městě, současně vstupní branou do Polska i čilou dopravní tepnou. Příprava jednotlivých kroků při chystané revitalizaci si proto zaslouží mimořádnou pozornost. Ze zpětné vazby od lidí jsme si potvrdili, že současný stav je neutěšený a potřebuje významně proměnit. Za získané vstupy a podněty bych chtěla občanům poděkovat, s již dříve zpracovanými podklady a dopravní studií pomohou při přípravě architektonické soutěže, kterou chceme v příštím roce realizovat,“ uvedla Gabriela Hřebacková, starostka Českého Těšína. Přípravnou fázi projektu zastřešila značka Město Hlavní. Během tří měsíců probíhal inten-

zivní sběr odpovědí v dotazníkovém šetření a podnětů do pocitové mapy, a to jak v online podobě, tak kontaktní formou přímo na Hlavní třídě. Cíleně byli osloveni lidé, kteří ulici užívají, bydlí v ní nebo zde pracují a podnikají. Dotazníky vyplnilo 612 respondentů. Pocity mapu dalších 183 lidí, kteří do ní vložili na 1100 bodů a podnětů. Sběr dat orámovaly také dvě veřejné debaty. Na první s občany diskutovalo vedení města s architekty a odborníky na dopravu. Druhá debata představila výsledky participace a další kroky města.

„Lidé současný stav Hlavní třídy hodnotí velmi kriticky, průměrně až podprůměrně, v podstatě ve všech ukazatelích, ať už se to týká celkového dojmu, čistoty, hluku, intenzity dopravy nebo bezpečnosti. Drtivá většina lidí by chtěla ulici ozelenit a jsou spíše pro obnovení původní historické kostkové dlažby. Přeměna Hlavní třídy na pěší zónu má naopak přibližně stejně podporovatelů i odpůrců,“ komentovala výsledky získaných dat Gabriela Hřebacková. Dodala, že *„město na základě zpětné vazby udělá vše, co je schopné změnit a zlepšit, ať už jde o úpravu komunikací, parkování, ozelenění nebo vylepšení celkového dojmu z Hlavní třídy. Nabídku a sortiment obchodů, které jsou zejména předmětem kritiky, bohužel sami nezměníme, to mohou jen vlastníci nemovitostí a provozovatelé obchodů.“*

Výsledky dotazníkového šetření, další postup a aktuality o přeměně Hlavní třídy jsou k dispozici na webu menimehlavni.cz.

Michal Sobek, agentura BeePartner
Foto: Archiv město Český Těšín

15. ročník prestižní soutěže Stavba Moravskoslezského kraje má mezi vítězi stavby z Českého Těšína

cenu v kategorii Stavby občanské vybavenosti - novostavby si odváží naše Sportovní hala na Svojsíkově ulici, v kategorii Stavby občanské vybavenosti - rekonstrukce pak Muzeum Těšínska za rekonstrukci historické budovy na Hlavní třídě. Chtěla bych poděkovat všem, kdo se na této dlouhodobé mravenčí práci podíleli od prvotní myšlenky až po realizaci. Poděkování patří také celému týmu Muzea Těšínska, kterému se pod vedením pana ředitele Ondřeje podařilo udělat velký kus práce, za kterou získali mimo vítězství ve své kategorii

také nejvyšší ocenění Grand Prix. A tím třetím oceněním je první místo v kategorii Stavby dopravní, inženýrské a vodo hospodářské za optimalizaci trati Český Těšín - Dětmárovice, Karviná“, sdělila starostka Českého Těšína Gabriela Hřebacková.

Kategorie STAVBY OBČANSKÉ VYBAVENOSTI - NOVOSTAVBY, hlavní cena: Sportovní hala Svojsíkova, Český Těšín
Zhotovitel: Metrostav a. s., Praha
Projektant: ATELIER 38 s. r. o., Ostrava - Moravská Ostrava
Investor: město Český Těšín

Kategorie STAVBY OBČANSKÉ VYBAVENOSTI - REKONSTRUKCE, hlavní cena: Rekonstrukce výstavní budovy a nová expozice Muzea Těšínska

Zhotovitel: MORYS s. r. o., Přívoz, Ostrava
Projektant: BMCH s. r. o., Mariánské hory, Ostrava
Investor: Moravskoslezský kraj, Ostrava

KATEGORIE STAVBY DOPRAVNÍ, INŽENÝRSKÉ A VODOHOSPODÁŘSKÉ, hlavní cena: Optimalizace trati Český Těšín - Dětmárovice, Karviná

Zhotovitel: Společnost ČET-DET, tvořena společnostmi: Subterra a. s. správce, OHL ŽS a. s. společník, EUROVIA CS a. s. společník, GJW Praha spol s r. o.
Projektant: Sdružení Český Těšín - Dětmárovice tvořené společnostmi: MORAVIA CONSULT Olomouc a. s. vedoucí účastník, SUDOP Brno spol s. r. o., účastník, METROPROJEKT Praha a. s. účastník
Investor: Správa železnic, státní organizace, Praha - Nové město

Ve čtvrtek 22. října se už po patnácté konalo vyhlášení výsledků soutěže Stavba Moravskoslezského kraje, kterou každoročně vyhlašují Svaz podnikatelů ve stavebnictví, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků, Obec architektů pobočky Ostrava a Moravskoslezský kraj. Do soutěže bylo tentokrát přihlášeno více než 50 staveb, mezi kterými se vítězně prezentovaly také tři stavby realizované v Českém Těšíně.

„Je mi potěšením, že v tak prestižní soutěži, jakým byl už 15. ročník Stavby Moravskoslezského kraje, se českotěšínské stavby umístily na nejvyšších místech. Hlavní

Dopravní terminál roste před očima

Díky příznivému podzimnímu počasí práce na stavbě dopravního terminálu pokračují, a to hlavně na komunikacích a parkovištích. V místě budoucích parkovišť byla na geotextilii rozprostřena šterkodrt s postupným hutněním a položeny obruby. **V části komunikace větve B, která vede kolem nástupiště a objektu zázemí,** byly osazeny uliční vpustě včetně propojení na potrubí dešťové kanalizace, byly navezeny a rozprostřeny konstrukční vrstvy komunikace, položeny šterbinové žlaby a silniční obruby. **Na komunikaci větve A, která propojuje ulici Frýdeckou a Jablunkovskou,** proběhlo bourání asfaltového krytu a odstranění podkladních vrstev s odvozem na skládku. Také byla odstraněna dlažba a podkladní vrstvy na chodníku podél ulice Svojsíkova s odvozem na skládku. **Zděná část objektu zázemí dostala finální vzhled** z cihelného lícového zdiva, v jižní části jsou cihly kladeny na třetinu, aby vytvářely průhledy z atria a propouštěly denní světlo do této místnosti. Byla osazena hliníková konstrukce čekárny se zasklením, na střeše je položena tepelná izolace a montáž PVC fólie. Na střeše jsou osazeny klimatizační jednotky, je provedena

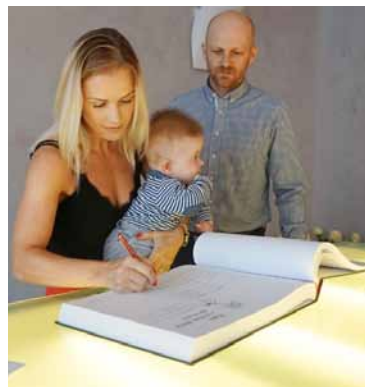

montáž nosné konstrukce podhledů a el. rozvodů pro osvětlení zastřešení nástupiště. Pokračují práce na přeložce veřejného osvětlení, výkopové práce a pokládka kabelového vedení. **Nový plynovod P1-P3 prošel všemi stupni řízení,** aby mohl být propojen na stávající plynovodní řad v komunikaci ulice Frýdecká a na pozemcích vedle ulice Jablunkovská u dětské polikliniky. **Projekt CENTRÁLNÍ DOPRAVNÍ TERMINÁL ČESKÝ TĚŠÍN A PARKOVIŠTĚ P+R, reg. č. CZ.06.1.37/0.0/0.0/16_045/0008928 je podpořen z prostředků ESIF,** konkrétně z Integro-

vaného regionálního operačního programu a to za pomoci Integrované teritoriální investice, která cílí podporu z Evropské unie do oblasti ostravské aglomerace. Výše podpory projektu činí 85 % finančních prostředků z EU, 5 % prostředků ze státního rozpočtu a 10 % podílu města a to vše ze způsobilých výdajů projektu.

*Ing. Andrea Klimšová,
Ing. Hana Petrušková, Ing. Monika Tomiczková,
Odbor investiční a finanční
Foto: Archiv město Český Těšín*

Vítání nově narozených občánků města Český Těšín

V roce 2021 se nám podařilo uspořádat celkem čtyři slavnostní obřady u příležitosti vítání nejmenších občán-

ků našeho města. Také pro rok 2022 plánujeme uspořádat slavnostní obřady pro novorozené občánky a jejich rodinné příslušníky. První dva ceremoniály příštího roku jsou naplánovány v následujících termínech:

- 22. ledna 2022,
- 19. února 2022.

Případní zájemci se mohou hlásit na odboru školství a kultury Městského úřadu Český Těšín:

- telefonicky na čísle: 553 035 302,
- e-mailem na adrese: loseova@tesin.cz,
- osobně na odboru školství a kultury (detašované pracoviště ul. Hlavní třída 147/1a).

Uzávěrka přihlášek je vždy 3 dny před konáním slavnostního vítání. Podmínkou pro přihlášení je trvalý pobyt dítěte na území města Český Těšín a věk dítěte do 1 roku. Veškerá organizace bude záviset na epidemiologické situaci a především od platných nařízení a opatření vlády České republiky či Ministerstva zdravotnictví ČR.

Srdčně zveme všechny rodiče a rodinné příslušníky k účasti na tomto slavnostním obřadu.

Formulář žádosti a další bližší informace o konání slavnostních obřadů naleznete na webových stránkách www.tesin.cz.

*Mgr. Barbara Lisztwanová,
Odbor školství*

Upozornění občanům

V rámci organizace pracovních dnů Městského úřadu Český Těšín na konci roku 2021 si dovoluujeme informovat občany města, že v pátek dne **31. prosince 2021** budou budovy radnice a detašovaných pracovišť na ul. Štefánikova 25, ul. Pod Zvonek 26 a Hlavní třída 147/1a **uzavřeny**. Děkujeme za pochopení.

Konečná cena tepla pro Český Těšín zůstane příznivá

Letošní rok byl v mnoha ohledech turbulentní. Také v oblasti energií se událo podstatně víc, než je běžné a bohužel se převážně nejednalo o pozitivní vývoj. Po prudkém propadu trhu v covidem paralyzovaném roce 2020 rostly ceny emisních povolenek, elektřiny i plynu raketově, aby pokořily historické rekordy. Energetika se dostala na první stránky novin a internetových portálů také následkem ukončení činnosti skupiny Bohemia Energy, což se zcela jistě osobně dotklo i mnoha čtenářů těchto řádků. Stejně tak se společnost Teplo Těšín a. s. stala na krátkou dobu zákazníkem dodavatele poslední instance a bylo nutné rychle najít ekonomicky nejschůdnější cestu z této svízelné situace. Rok 2021 nebyl ale pro společnost pouze obdobím sledování rostoucích trendů na komoditním trhu, nýbrž i časem pozitivních informací.

Pro všechny zákazníky bude určitě dobrou zprávou nízká konečná cena tepla v tomto roce a dovoluji si tvrdit, že se bude pohybovat ještě pod úrovní ceny loňské. Z okolních měst má levnější tepelnou energii pouze Trinec, který je zásobován z provozoven Trineckých železáren a i v celostátním měřítku je v tomto ohledu cenově privilegován. V oblasti investičních prací bylo téměř veškeré úsilí vynaloženo na opravy budov kotelen, tj. fasád, střech a kominů. V tomto trendu bychom rádi pokračovali, aby kotelný městské společnosti nebyly trnem v oku mezi rekonstruovanými bytovými domy a okolní zelení. Menší částky pak byly určeny na pokračující modernizaci systému měření a regulace v rámci distribuční sítě. Velmi milou zprávou bylo schválení dotační žádosti na výměnu rozvodů tepla z kotelen Ostrav-

ská 4, 5 a 6. Jedná se o poslední úseky ve městě, které je nutno vyměnit za moderní předizolované potrubí. Díky dotaci ušetříme na výměně téměř 850 tisíc Kč a ročně snížíme emise CO₂ o necelých 15 tun. Výkopové práce začnou po konci probíhajícího otopného období. Úspěšně se vyvíjejí i záměry výstavby kogeneračních jednotek v kotelnách Hrabinská a Svibice 5, 6, 7 a 8. V roce 2022 vstoupí do realizační fáze a vše nasvědčuje tomu, že již před koncem roku začnou jednotky svým provozem přinášet ekonomický prospěch všem odběratelům. Nezbyvá nám než doufat v pokles cen energií v průběhu nadcházejícího roku, protože i Teplo Těšín není vůči nim imunní a my bychom rádi i nadále poskytovali obyvatelům Českého Těšína teplo bez starostí, s odborným servisem a v co nejlepší ceně.

*Ing. Dariusz Cymerys, MBA
Předseda představenstva Teplo Těšín a. s.*

Rok 2022 přináší změny u místního poplatku za komunální odpad

Od 1. 1. 2022 nabude účinnost nová obecně závazná vyhláška, kterou město Český Těšín reagovalo na změny v odpadové legislativě. Novela zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, přinesla mimo jiné změnu v názvu poplatku. Dosavadní místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů byl zrušen a obce mají nyní možnost zvolit jeden ze dvou nově zavedených místních poplatků, a to:

1. Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství.
2. Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovitě věci.

Město Český Těšín zvolilo **Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství**, který svou konstrukcí nejvíce odpovídá dosavadnímu zavedenému systému.

Poplatek není vázán na skutečnou produkci komunálního odpadu – tzn., že nezáleží na tom, zda občan vytváří odpad a v jakém množství. **Předmětem poplatku je možnost využívat obecní systém odpadového hospodářství**, která je dána buď přihlášením v obci, nebo vlastnictvím nemovitě věci na území obce. Zmíněná novela zákona o místních poplatcích také rozšířila okruh poplatníků, kteří mají zákonem uloženou povinnost poplatek hradit.

Zákon o místních poplatcích rozlišuje dvě skupiny poplatníků:

- občany, kteří platí poplatek z důvodu **přihlášení k pobytu** (jedná se jak o občany ČR s trvalým pobytem v našem městě, tak i o cizince s povoleným pobytem na území našeho města), pro tuto skupinu nedochází k podstatným změnám – **v r. 2022 bude zachována sazba poplatku 540 Kč/osobu/rok**, termíny jeho splatnosti a možnosti úlev ze sazby poplatku. U osvobození dochází k drobným změnám,
- druhou skupinu tvoří **vlastníci nemovitě věci** zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba, a která je umístěná na území města. U této skupiny došlo k avizovanému rozšíření okruhu poplatníků.

Před začátkem účinnosti novely byla poplatníkem pouze „**fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci,**

byt nebo rodinný dům na území obce, ve kterých není přihlášená žádná fyzická osoba“. Město Český Těšín do 31. 12. 2021 tyto poplatníky osvobodilo, pokud mu již poplatek hradili z důvodu přihlášení k pobytu ve městě. To v praxi znamenalo, že poplatek z titulu vlastnictví nemovitosti v Českém Těšíně, ve které nebyl nikdo přihlášen k pobytu, hradili pouze lidé, kteří nebyli přihlášení k pobytu v Českém Těšíně (měli pobyt v jiných obcích).

Po novele zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, je poplatníkem „**vlastník nemovitě věci** zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba, a která je umístěná na území města“.

Jelikož vlastníkem může být **fyzická i právnická osoba** a rovněž svěřenský fond, podílový fond nebo fond obhospodařovaný penzijní společností, do kterých je vložena nemovitá věc, **mají nově i právnické osoby poplatkovou povinnost, pokud vlastní na území našeho města nemovitě věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba.**

Mezi **vlastníky – právnickými osobami** a **vlastníky – fyzickými osobami** nesmí docházet k diskriminaci, proto bylo nutné v obecně závazné vyhlášce upravit rozsah osvobození u vlastníků - fyzických osob: od r. 2022 již nebude možné osoby přihlášené k pobytu ve městě Český Těšín osvobodit od poplatku u všech nemovitých věcí, které vlastní/a ve kterých není nikdo přihlášen k pobytu/, ale **osvobození se bude týkat pouze první nemovitě věci, kterou vlastní a ve které není nikdo přihlášen k pobytu** - za každou další již budou mít povinnost poplatek hradit.

Pro vysvětlení uvádíme, že zákon o místních poplatcích nevylučuje, aby jedna osoba byla v téže obci několikrát v postavení poplatníka:

- z titulu **přihlášení v obci** může poplatková povinnost vzniknout **pouze jednou, a to výlučně fyzické osobě,**
- z titulu **vlastnictví nemovitě věci** (zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba) může poplatková povinnost vzniknout **ke každé nemovitě věci, kterou vlastní**

fyzická či právnická osoba („kolik nemovitých věcí vlastníš, tolikrát platíš“).

Upozorňujeme vlastníky nemovitých věcí zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, **ve kterých není přihlášená žádná fyzická osoba**, a které jsou umístěny na území města Český Těšín, **že mají zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, uloženou ohlašovací povinnost – tzn. povinnost ohlásit správci poplatku všechny své nemovitosti splňující tyto podmínky.** V praxi se bude jednat mimo jiné o každou bytovou jednotku, ve které není nikdo přihlášený k pobytu.

Bližší informace lze získat u správce poplatku, kterým je Odbor finanční MěÚ Český Těšín - v kanceláři č. 106 v budově Štefánikova 18/25 (vedle kina Central) v úředních hodinách:

pondělí 8:00 – 11:30 a 12:30 – 17:30,

středa 8:00 – 11:30 a 12:30 – 16:30,

dále elektronicky prostřednictvím e-mailů:

szemlova@tesin.cz a wachtarczykova@tesin.cz nebo telefonicky na číslech 553 035 236 a 553 035 237.

Nejčastější dotazy k místnímu poplatku:

Kdo poplatek platí?

- lidé, kteří mají v obci přihlášený pobyt (dle adresy uvedené v občanském průkazu, u cizinců pak v potvrzení o pobytu na území ČR),
- vlastníci nemovitostí, které zahrnují byt, rodinný dům nebo rekreační objekt, pokud v nich nikdo není přihlášen k pobytu.

Spoluvlastníci nemovitosti platí poplatek „společně a nerozdílně“. To znamená, že obec může chtít poplatek v plné výši od kteréhokoliv z nich.

Poplatek za nemovitost, v níž nikdo není hlášen k pobytu, **nově platí i vlastníci – právnické osoby.** Při vkladu takové nemovitosti do fondu platí poplatek svěřenský fond, podílový fond nebo fond obhospodařovaný penzijní společností.

Co znamená přihlášení k pobytu v obci?

Pro účely poplatků se za přihlášení fyzické osoby považuje:

- přihlášení k trvalému pobytu podle zákona o evidenci obyvatel nebo,
- ohlášení místa pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, zákona o azylu nebo zákona o dočasné ochraně cizinců, jde-li o cizince,
- kterému byl povolen trvalý pobyt,
- který na území České republiky pobývá přechodně po dobu delší než 3 měsíce,
- který je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nebo osobou strpěnou na území podle zákona o azylu anebo žadatelem o poskytnutí dočasné ochrany podle zákona o dočasné ochraně cizinců nebo,
- kterému byla udělena mezinárodní ochrana nebo jde o cizince požívajícího dočasné ochrany cizinců.

Další nejčastější dotazy a odpovědi, které můžou vzniknout v souvislosti s touto problematikou, uvedeme v únorovém čísle Těšínských listů.

Miroslava Szemlová,
Ing. Dana Wachtarczykova, Odbor finanční

Omezení vizuálního smogu v MPZ Český Těšín

Město Český Těšín, podobně jako řada jiných měst v naší zemi (např. Brno, Ostrava, Znojmo...) i v sousedním Polsku (např. Cieszyn, Kraków, Gdańsk...) se snaží kultivovat prostředí svých veřejných prostranství a omezit nadměrné množství reklamy, tzv. vizuální smog. Proto Rada města Český Těšín vydala v březnu 2020 NAŘÍZENÍ MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN č. 2/2020, kterým se zakazuje reklama šířená na veřejně přístupných místech mimo provozovnu.

„Podstatou nařízení je regulace reklam v historickém centru města, které tvoří Městskou památkovou zónu. Jedná se o oblast mezi řekou, železniční tratí, Masarykovými sady a Střelníční, kde najdeme většinu architektonicky cenných staveb. Za poslední léta je jasně vidět, že jsou v Těšíně vlastníci nemovitostí, kterým na jejich vzhledu záleží a citlivě k tomu přistupují. Těm náleží opravdové poděkování“, řekl místostarosta Vít Slováček.

Na výsledky zavedení nařízení bylo nutno chvíli počkat, neboť bylo stanoveno přechodné období na odstranění stávajících reklamních nosičů do konce roku 2020. Většina nežádoucích reklam byla v této lhůtě odstraněna. Několik reklamních nosičů různé velikosti však bylo ponecháno a ty byly sejmuty až po zásahu příslušného správního orgánu. V následující fotogalerii přinášíme

srovnání místa před a po odstranění reklamních nosičů. **„Přestože je nařízení omezeno pouze na území MPZ Český Těšín, všichni bychom jistě uvítali, kdyby bylo alespoň v omezené míře dobrovolně aplikováno i v ostatních částech města.“**, pokračuje Vít Slováček. V současné době jsou nejkriklavějším příkladem vizuálního smogu reklamní plachty přes uliční fasády domů,

zakrývajících okna bytů. Pro zájemce o tuto problematiku doporučujeme stránky <http://vizualnismog.info/>, obsahující informace o možnostech regulace, pozitivní i negativní příklady reklam i doporučení, jak postupovat, aby reklamy splňovaly svůj účel, a přitom nezneškodňovaly své okolí. Podnikatelům zainteresovaným na zkvalitnění vzhledu svých provozoven pak doporučujeme *Metodický pokyn k umísťování firemních označení, reklamních a informačních zařízení na území Městské památkové zóny Český Těšín*, dostupný na stránkách města zde: <https://www.tesin.cz/obcane/pamatkova-pecce/metodicke-pokyny/> Na odboru územního rozvoje Městského úřadu Český Těšín pak rádi poskytneme zájemcům poradenství a doporučíme příklady kvalitních realizací reklam a firemních označení.

Mgr. Miroslav Morawiec,
Odbor územního rozvoje
Foto: Archiv města Český Těšín

Již po šesté přispěje město na opravu historických prvků

Smetanova 218/18 – dveře před a po renovaci

Zastupitelstvo města Český Těšín na svém 19. zasedání dne 15. 11. 2021 schválilo již po šesté vyhlášení dotačního titulu „Program města Český Těšín pro poskytování účelových dotací na zachování a obnovu vybraných historických prvků v Městské památkové zóně Český Těšín“. Tento program byl poprvé vyhlášen v roce 2017 a od té doby je vyhlášen každoročně. V letošním roce byl celkový objem finančních prostředků na tento program vyčleněn ve výši 300 000 Kč a stejný objem je s ohledem na dosavadní zkušenosti s programem navržen i v roce příštím.

Dotační titul je určený na obnovu historických prvků staveb, které

nejdou kulturními památkami, ale nacházejí se na území Městské památkové zóny Český Těšín. **Jedná se o následující historické prvky, které vznikly do roku 1945:**

- původní špaletová okna,
- druhotná okna, druhotným oknem se rozumí okna v průběhu let vyměněná za okna dřevěná, která byla na objekty instalována ve druhé polovině 20. století, podmínkou však je, aby se tato okna nacházela v objektech, které byly vybudovány do roku 1945, a aby členění druhotných oken bylo stejné s členěním oken původních,
- původní vchodové a balkonové dveře,

- původní dřevěné výkladce,
- původní kovová zábradlí v exteriéru budov (zejm. zábradlí balkonů),
- původní zimní zahrady dřevěné konstrukce,
- původní oplocení rodinných resp. bytových domů,
- původní zahradní altány dřevěné konstrukce,
- původní sokly budov z kamene a umělého kamene.

Od roku 2021 byly do dotačního titulu nově zařazeny původní sokly budov z kamene a umělého kamene, neboť se ukázalo, že tyto prvky jsou v poměrně špatném stavu

Střelníční – bývalá plynárna před a po opravě soklu

a o jejich opravu je mezi majiteli historických objektů zájem.

Hned v roce 2021 byly z tohoto dotačního titulu spolufinancovány opravy dvou pískovcových soklů, a to na budově na ul. Nádražní 37/9 a na objektu bývalé těšínské plynárny na ul. Střelníční (podél baru Blady Šwit/Bledý úsvit).

Dále byly z tohoto titulu v roce 2021 spolufinancovány renovace historických dveří na ul. Smetanova 218/18 a Pražská 155/13.

V minulosti byly z tohoto dotačního programu spolufinancovány repase dveří a výloh v přízemí městského domu čp. 31, v průčelí orientovaném do ul. Hlavní třída a obnova původního historického oplocení u bytového domu čp. 80 na ul. Tránovského 2.

Zájemci mají možnost podat své žádosti do tohoto programu ve lhůtě **od 03.01.2022 do 18.02.2022**, před samotným podáním je však nutno mít vydáno závazné stanovisko k zamýšlené obnově, vydané podle § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění. Poskytovatel tj. Město Český Těšín se bude finančně spolupodílet na úhradě celkových ustatných nákladů realizovaného projektu ve výši 50 %, maximálně však částkou 300 tis. Kč.

Mgr. Radim Siuda,
Odbor územního rozvoje
Foto: Archiv města Český Těšín

Vladimír Hron přijel pobavit seniory

První listopadovou středu se v sále kina Central sešli českotěšínská seniory, aby po roční pauze navázali na tradici kulturních setkání. Tentokrát město pozvalo na pódium Vladimíra Hrona – skvělého baviče, moderátora a zpěváka. Ten si pro své příznivce připravil pestrý devadesátiminutový program, plný humorných

historek a největších českých i světových hitů. Senioři tak mohli zavzpomínat na Karla Gotta či Elwise Preslyho nebo si i společně zazpívat. Po programu došlo ještě na osobní setkání, focení a rozdávání podepsaných fotografií. Podle rozesmátých tváří je jisté, že se koncert vydařil a naši senioři se už teď těší na program, který je v kině Central čeká opět za rok.

(red)

Foto: Archiv města Český Těšín

Na poštu i k lékaři

Oblíbenou a hojně využívanou službu Senior dopravy chce město podporovat i v příštím roce. Senior doprava provozovaná Oblastním spolkem Českého červeného kříže Karviná vyjíždí do ulic Českého Těšína již od roku 2018, aby ulehčila seniorům cestu k lékaři, na úřad, poštu či návštěvu hřbitova. I v roce 2022 bude

jezdit za stejných podmínek díky podpoře města v částce téměř půl milionu korun. Senioři nad 65 let z Českého Těšína, kteří nevyužívají pobytové sociální služby, mohou v pracovní dny od 7 do 15 hodin využít tuto službu v ceně 20 Kč za jízdu z místa bydliště a zpět. Doprovodit je může jedna osoba zdarma. Stačí se pouze objednat 2 dny předem na dispečinku na telefonním čísle 607 752 550. Kdo chce službu využívat pravidelně, může si pořídit permanentku na 6 či 10 jízd platnou do konce roku 2022. Aby se dostalo na všechny zájemce, může jedna osoba využít senior dopravu maximálně pro 10 jízd měsíčně.

Ing. Hana Petrušková, Odbor finanční

Foto: Archiv města Český Těšín

Na Střelnici se sešli osmdesátníci

Velký sál Kulturního a společenského střediska Střelnice hostil jedno krásné podzimní odpoledne oslavence – osmdesátníky. Setkání všech bylo o to srdečnější, že se uskutečnilo po roční covidové pauze, která nám osobní setkání neumožnila.

Každý z příchodících obdržel z rukou starostky Gabriely Hřebackové a místostarosty Tomáše Pavelky dárek, rudou růži a přání zdravých a krásných dní se svými nejmilejšími.

Pak už na všechny čekaly bohatě prostřené stoly a kulturní program v podání členů operetního souboru Národního divadla moravskoslezského, kteří přivezli dárek v podobě programu „Když rodině velí a vládne muž“.

(red)

Foto: Archiv města Český Těšín

Ocenění sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách

Město Český Těšín se každoročně připojuje k ocenění sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách. V měsíci říjnu je tradičně vyhlašován Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR týden sociálních služeb. U této příležitosti proběhlo dne 20. 10. 2021 v čítárně a kavárně Avion ocenění sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách. Nominovaní pracovníci přijali ocenění a poděkování od vedení města za jejich nasazení, profesionální a lidský přístup při výkonu svého povolání.

„Jsme rádi, že máme tak dobře zabezpečeny služby v sociální oblasti. Město Český Těšín podporuje tuto oblast každoročně nemalou částkou. Vždyť sociální služby u nás zajišťuje 8 organizací ať už v domovech klientů nebo ve svých pobytových zařízeních. Poděkování patří všem podporovatelům a především dobrovolníkům, kteří věnují potřebným to nejvzácnější, a to je sdílený čas. Proto jsme se tady sešli, abychom jim za jejich práci osobně poděkovali“, řekl místostarosta Tomáš Pavelek.

V Českém Těšíně poskytuje sociální služby celkem osm organizací. Jedná se souhrnně o 29 druhů sociálních služeb, ať již ambulantních, terénních tak pobytových. Poskytovatelé sociálních služeb byli osloveni s možností nominace svých pracovníků na základě jejich profesionality, nasazení, pracovních úspěchů a lidského přístupu v rámci poskytování pomoci všem, kteří se ocitají v tíživé životní situaci.

Ocenění převzali tito sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách:

Centrum sociálních služeb Český Těšín, p. o. - Hrivňáková Iveta (domov pro seniory), Skulinová Zuzana (pečovatelská služba) a Pokorná Ilona (domov pro seniory).

Slezská diakonie - Recmaniková Miloslava (TABITA, osobní asistence, terénní odlehčovací služby), Malůšková Jarmila (TABITA, osobní asistence, terénní odlehčovací služby), Macečková Jana (LYDIE, raná péče).

Charita Český Těšín - Kalfasová Kateřina (charitní pečovatelská služba), Baronová Danuše (charitní asistence).

POHODA Seniorům, z. ú. - Fonšová Valérie (domov pro seniory, domov se zvláštním režimem).

Gerontocentrum ČČK - Horečková Ilona (domov pro seniory, odlehčovací služba).

SLEZSKÁ HUMANITA, o. p. s. - Křížová Helena (domov pro seniory).

Modrý kříž v České republice - Kupková Jana (odborné sociální poradenství, služby následné péče).

Město Český Těšín má širokou a pestrou síť sociálních služeb a návazných aktivit. Sociální služby jsou poskytovány formou pobytovou, terénní a ambulantní. Sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách poskytují pomoc dětem, rodinám, seniorům, osobám se zdravotním znevýhodněním, klientům ohroženým sociálním vyloučením, obětem domácího násilí a všem, kteří potřebují pomoc, podporu a porozumění. Poděkování patří samozřejmě všem sociálním pracovníkům a pracovníkům v sociálních službách za jejich ochotu, obětavost a úsměv na tváři. Za to, že jsou klientům nablízku během těžkých chvil, tak v okamžicích štěstí. Tato profese je velmi náročná, současně však obohacující. Lidský přístup a empatie je nedílnou součástí vzájemné pomoci.

Mgr. Jana Rodáková, Odbor sociální
Foto: Archiv Těšínské listy

Akce „Milostivé léto“ stále trvá

V minulých Těšínských listech byl zveřejněn článek týkající se akce „Milostivé léto“. Jedná se o program umožňující amnestii sankcí dlužníkům veřejnoprávních subjektů. V průběhu cca tří měsíců mají dlužníci možnost snadněji ukončit nesplacené závazky za zvýhodněných podmínek. Milostivé léto neodpouští splacení původního dluhu, ale snižuje zátěž vzniklou dalšími sankcemi a právními úkony, které vymáháním vznikají. Částky za tyto nesplacené závazky mnohdy několikanásobně přehyžují původní dluh a znemožňují velkému množství lidí tyto dluhy vyrovnat. V rámci této akce dlužník splatí původní jistinu a 907,50 Kč nákladů exekuce a tím bude dluh i poplatky na něj vázané, umořeny. **Časové rozmezí programu je pouze od 28. října 2021 – do 28. ledna 2022.** V tomto rozmezí je třeba splatit exekutorovi původní dluh (jistina) + 907,5 Kč za náklady na exekuci. Další náklady související s dluhem

(sankce, soudní poplatky) budou odpuštěny.

Pokud jste ještě nestihli podat žádost a máte zájem o bližší informace, můžete se obrátit rovněž na sociální pracovníky Městského úřadu ČT, Odboru sociálního:

Kontaktní adresa:

Městský úřad Český Těšín
Odbor sociální, Oddělení sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD)
Pod Zvonek 875/26

Oddělení sociálních věcí (OSV)

Štefánikova 18/25
737 01 Český Těšín

Úřední hodiny:

Pondělí 08:00 – 17:30 hod.

Středa 08:00 – 16:30 hod.

(v jiné dny po předchozí dohodě)

Telefon:

OSPOD 553 035 780 - 788

OSV 553 035 720 - 728

www.tesin.cz

Mgr. Jana Rodáková,

Odbor sociální

Foto: Archiv Těšínské listy

Ocenění dárců krve

V kavárně a čítárně Avion si dne 13. října z rukou vedení města převzali ocenění bezpríspevkoví dárci krve za rok 2019 a 2020. Paní starostka osobně poděkovala a ocenila lidský přístup, kterým dárci pomáhají navrátit zdraví a často i zachránit život. Oceněnými byli držitelé Zlatých křížů, které již tradičně uděluje Český červený kříž. Oceňování bezpríspevkových dárců krve Českým červeným křížem má za cíl zvýšit společenskou vážnost bezpríspevkového dárcovství krve a dárců krve samotných. ČČK již více než půl století pravidelně oceňuje bezpríspevkové dárci krve těmito vyznamenáními - Krupě krve, Bronzová medaile Prof. MUDr. Jana Janského, Stříbrná medaile Prof. MUDr. Jana Janského, Zlatá medaile Prof. MUDr. Jana Janského, Zlatý kříž ČČK 3. třídy, Zlatý kříž ČČK 2. třídy, Zlatý kříž ČČK 1. třídy

a Plaketa ČČK Dar krve - dar života. Město Český Těšín se každoročně k ocenění připojuje.

- Zlatý kříž 3. třídy za 80 odběrů** získalo 12 dárců – Jan Bilený, Jarolím Čada, David Černý, Beata Folwarczná, Miroslav Glajcar, Marek Halfar, Martin Jelinek, Tomáš Kotajný, Přemysl Pabiš, Marie Pliszová, Jiří Podsedník, Tomáš Valeček.
- Zlatý kříž 2. třídy za 120 odběrů** získali 3 dárci – Radek Franiok, Tomáš Polák, Jaroslav Sivec.
- Zlatý kříž 1. třídy za 160 odběrů** získal 1 dárci – Petr Glaic.

Ocenění obdrželi dárkový balíček a rudou růži symbolizující barvu krve. Slova díky patří všem dárům, díky kterým se zajisté podařilo zachránit nejen jeden lidský život.

Mgr. Jana Rodáková, Odbor sociální
Foto: Archiv Těšínské listy

Pytlový systém sběru plastů a papíru v roce 2022

V roce 2022 bude nadále probíhat od rodinných domů svoz pytlů s plasty a papírem. Vzhledem k tomu, že došlo k rozšíření svozových tras pro svoz pytlů s papírem a plasty, upozorňujeme, že jsou dva svozové termíny. **Původní trasy mají svozový den sobotu a nové trasy mají svozový den úterý.**

Sobotní svozové dny budou nadále v Mostech, v Místřovicích, ve Stanislavicích, v Koňákově, v Horním a Dolním Žukově a od rodinných domů na těchto ulicích: Černá, Dělnická I, Horní, Kostelní, Mlýnská, Pod Zvonek, Příkopa, Trinecká, Zahradní, Železniční a Žukovská.

Pytle s plasty musí být přistavené k popelové nádobě od 6:00 hodin a svoz proběhne v těchto sobotních termínech:

8. 1., 5. 2., 5. 3., 2. 4., 7. 5., 4. 6., 2. 7., 6. 8., 3. 9., 1. 10., 5. 11. a 3. 12. 2022

Pytle s papírem musí být též přistavené k popelové nádobě od 6:00 hodin a svoz proběhne v těchto sobotních termínech:

12. 2., 9. 4., 11. 6., 13. 8., 8. 10. a 10. 12. 2022

Úterní svozové dny se týkají těchto ulic:

Pytlový svoz - město	
28. října	Mírová
3. května	Moskevská
Akátová	Mostecká 16, 18
Alšova	Na Horkách
Bezručova	Na Lučinách
Brandýská	Na Nivách
Cihelní pouze z ul. Polní	nábřeží Míru
Divadelní	nábřeží Svobody
Dlouhá	Nerudova
Dr. Slámy	Nová
Dukelská	Nová Tovární
Dvořákova	park A. Sikory
Frýdecká od Slavoje po Sokolovskou 35, 31, 22, 18	Pionýrů
Gymnazijská	Polní 50, 42, 48, 44, 47, 46
Hrabinská	Potoční
Hraniční	Protifašistických bojovníků
Hřbitovní	Příční
Husova	Rozvojová
Jablunkovská od Billy po Pod Zvonek 16, 18, 20	Slezská 1963, 394
Jaselská	Smetanova
Karvinská mimo část za kolejemi	Sokolovská
Kaštanová	Studentská 25, 28
Kolonie	Štefánikova
Komenského 13, 29, 37, 39, 18, 20, 22, 16b, 67, 65, 63	Tovární
Komorní	Tranovského
Kopernikova	Tovární - stará zástavba Kamenec
Kpt. Jaroše	U Lávků
Krátká	U Modlitebny
Leoše Janáčka	Úvoz
Lidická	Vodní
Mánesova	Vrchlického
Masarykovy sady	Zátiší
Mezi Lány 251, 260, 268, 271	Zelená

Pytle s plasty musí být přistavené k popelové nádobě od 6:00 hodin a svoz proběhne v těchto úterních termínech:

4. 1., 1. 2., 1. 3., 12. 4., 10. 5., 7. 6., 5. 7., 2. 8., 13. 9., 11. 10., 8. 11. a 6. 12. 2022

Do žlutých pytlů a nádob na plasty patří:

- fólie, sáčky, plastové tašky
- sešlápnuté PET láhve
- plastové obaly od pracích, čistících a kosmetických přípravků
- čisté kelímky od jogurtů, mléčných výrobků
- balící fólie od spotřebního zboží
- obaly od CD disků a další výrobky z plastů
- nápojové plechovky
- konzervy od potravin
- kovové uzávěry a víčka od nápojů

Do žlutých pytlů a nádob na plasty nepatří:

- mastné obaly se zbytky potravin
- obaly se zbytky čistících přípravků
- obaly od žiravin, barev a jiných nebezpečných látek
- podlahové krytiny
- novodurové trubky

Do modrých nádob na papír patří:

- časopisy, noviny, sešity
- papírové krabice (před vhozením je třeba je rozložit a šetřit tak prostor pro další nepotřebný papír)
- papírové obaly
- karton a vlnitá lepenka
- knihy s měkkou obálkou
- ostatní neznečištěné papíry všeho druhu
- nápojový karton (krabice od džusů, mléka a jiných mléčných výrobků)

Obálky s fóliovými okénky sem můžete také vhadzovat. Nevadí ani papír s kancelářskými sponkami. Zpracovatelé si s nimi umí poradit. Bublinkové obálky vhadzujeme pouze bez plastového vnitřku!

Pytle s plasty (plastové obaly, plastové tašky a sáčky, PET láhve – stlačené, čisté kelímky od jogurtů a jiných potravin, plastové nádoby od kosmetických a mycích prostředků, **nápojové plechovky, konzervy od potravin, kovové uzávěry a víčka od nápojů**, tato komodita bude po vytrídění na třídící lince ve Vratimově předána zpracovateli kovového odpadu) musí být přistaveny k popelové nádobě do 6:30 hod.

Do modrých nádob na papír nepatří:

- celé svazky knih (vhazovat pouze bez vazby, ve větším počtu patří na sběrný dvůr)
- uhlový papír
- termopapír (např. účtenky)
- mastný nebo jakkoliv znečištěný papír

Pozor, použité dětské pleny či použité papírové kapesníčky opravdu nepatří do kontejneru na papír, ale do sběrné nádoby na směsný komunální odpad!

Pytle s papírem (noviny, časopisy, knihy, brožury, sešity, rozložené papírové krabice, karton a vlnitá lepenka, čisté papírové obaly a sáčky, reklamní letáky, kancelářský papír a nápojové kartony např. z mléka a džusů) musí být rovněž přistaveny ve svozový den k popelové nádobě do 6:30 hod.

Veškerý odpad musí být čistý.

Lenka Kročková,
Odbor místního hospodářství

Víte, kam s jedlými oleji a tuky po vánočních svátcích?

Uklizený a nazdobený byt, svítící stromček, tóny koled – a také syčení oleje a vůně smaženého kapra a dalších tradičních dobrot. Vánoce jsou zkrátka čas, kdy v kuchyni olej teče proudem a po řízku s chutí sáhne i zapřísáhlý vyznavač zdravého stravování. Pokud olej už dávno třídíte, není co vysvětlovat. Ale jestli jste se ještě neodhodlali, je přesně tohle ta správná doba s tím začít.

Určitě nechcete, abyste uprostřed vánočních svátků museli náhle řešit ucpaný odpad v kuchyni či na toaletě nebo havárii odpadního potrubí v celém domě. A věřte, že ani příroda není zvědavá na ty spousty oleje ze všech domácností, které by se na ni přes odpadní vody valily. Abyste tomu všemu zabránili, stačí opravdu málo. Najít doma prázdnou PET lahev s víčkem a zbylý olej z kuchyně místo do odpadu přelít do ní.

Vzpomeňte si na to, až nasmažíte všechny ty filety z kapra nebo hory křupavých řízečků, až vám z vánočních vinných klobás zbyde jen mastný pekáč potažený vrstvou sádla a šťávy z masa nebo až o Silvestru naaranžujete do mističek všechny ty dobroty nakládané v oleji. Kapka ke kapce a uvidíte, že po svátcích máte PET lahev plnou. A přidat můžete i zapomenutý kus

pevného tuku, který se najde v lednici zastrčený někde vzadu ještě od pečení cukroví.

K nové tradici vánočního slévání použitého oleje tak můžete přidat i tradici povánoční procházky k olejové popelnici s naplněnou PETkou a pozorovat, kolik sousedů se do třídění pustilo s vámi. V našem městě najdete nádoby v tro-

chu pozměněném kabátě – oranžová víka vymění firma Trafin Oil a. s. za fialová. Seznam stanovišť nádob na jedlé oleje a tuky najdete na stránkách města nebo na www.tridimolej.cz.

Děkujeme, že třídíte jedlé oleje a tuky.

Trafin Oil a. s.

Sběrný dvůr

Na sběrném dvoře na ul. Na Horkách dojde jako každoročně k úpravě provozní doby. Během měsíce listopadu je otevřeno do 17.00 hodin a v měsících na přelomu roku, tj. v prosinci a v lednu, je otevřeno do 16.00 hodin, od února bude otevřeno do 17.00 hodin a od března bude opět otevřeno do 18.00 hodin.

Poslední den v letošním roce, kdy bude otevřen sběrný dvůr, je středa 22. prosince 2021 od 08.00 do 16.00 hodin. V roce 2022 bude poprvé otevřen v pondělí 4. ledna 2022 od 08.00 do 16.00 hodin.

Provozní doba během listopadu a února

Pondělí	8.00 – 17.00 hodin
Středa	8.00 – 17.00 hodin
Pátek	8.00 – 17.00 hodin
Sobota	8.00 – 14.00 hodin

Provozní doba během prosince a ledna

Pondělí	8.00 – 16.00 hodin
Středa	8.00 – 16.00 hodin
Pátek	8.00 – 16.00 hodin
Sobota	8.00 – 14.00 hodin

Svoz vánočních stromků

V lednu již osmým rokem v našem městě proběhne svoz vánočních stromků, občané ve městě a na sídlišťích je mohou odložit na stanoviště 1100l kontejnerů na směsný komunální odpad. Svoz vánočních stromků bude v těchto termínech: 11. 1., 18. 1., 25. 1. a 1. 2. 2022. Následně je firma FCC Česká republika, s. r. o. předá v Ostravě ke zpracování na dřevní štěpku, poté dřevní štěpka putuje ke zpracovateli štěpky nebo k využití do tepláren.

Lenka Kročková,
Odbor místního hospodářství

(red)

Odpady desetkrát jinak... 10. díl

Vážení čtenáři, je tady poslední, tedy desátý díl o odpadech a odpadovém hospodářství v našem městě. Během celého cyklu jsme se snažili seznámit vás s problematikou, která se dotýká nás všech. Evropská legislativa a nový zákon o odpadech dává všem obcím jasný úkol – snížit množství nevytříděného odpadu. Můžeme se tvářit, že se nás to netýká, ale to by reálně hrozilo v budoucnu skokové zvýšení poplatku za odpad a to není cesta, kterou by město chtělo jít.

„Velice nám záleží na našem městě. A i odpady tvoří jeho obraz. Je to totiž většinou jedna z prvních věcí, kterých si občan či návštěvník našeho města

všimne. Proto je naší snahou, co nejlépe zvládat problematiku odpadů v našem městě. Ale bez vás, občanů našeho města, to nezvládneme. Potřebujeme vaši pomoc. Ať už v aktivním třídění odpadu v domácnostech, tak i při odevzdávání odpadu do sběrných nádob – vkládat jen to, co do nich patří“, vysvětluje místostarosta Tomáš Pavelek. K čemu nám je nádoba na plasty zaplněná poctivě vytríděnými plasty, když do ní někdo vhodí např. kartonovou krabici? Pak nezbyde svozové firmě, než tento kontejner vysypat do směsného odpadu. A vaše práce s tříděním přišla nazmar.

„Podobně to je u skládek nábytku a jiného objemného odpadu na stanovištích kontejnerů. Snažili jsme se co nejvíce vyjít vstříc občanům a zajistili provoz sběrného dvora šest dnů v týdnu. Během září a října měli občané našeho města od pondělí do soboty možnost uložit ve sběrném dvoře odpad, který se nevezle nebo nepatří do sběrných nádob, tj. popelové nádoby, kontejnery, zvony na sklo. Přesto opakovaně řešíme úklid takto odloženého odpadu, protože máme mezi sebou občany, kterým to je jedno. Nebudeme lhotejší ke svému okolí,“ doplňuje místostarosta Pavelek.

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku | Vydává: město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO: 00297437

Šéfredaktorka: Marcela Hladká | Redakční rada: Mgr. Gabriela Hřebačková, Ing. Vít Slováček, Bc. Tomáš Pavelek | Evidenční číslo: MK ČR E 17299

Příspěvky, inzerce, e-mail: czernekova@tesin.cz | Sazba: Jan GAVENDA | Tisk: ZEMAN ART s.r.o.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Reklamace roznosu Těšínských listů do schránky: 553 035 432.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

Český Těšín a jeho proměny (nejen) v posledních 100 letech

12. díl: Stanislavice a Svibice

Poslední díl seriálu přibližujícího dějiny našeho města prostřednictvím ukázek z jednotlivých kapitol obsáhlé knihy s názvem Český Těšín 1920–2020 vydané pod redakcí Radima Ježe, Davida Pindura a Henryka Wawreczky představuje další dvě městské části, původně samostatné obce Stanislavice a Svibice. Zatímco Stanislavice byly připojeny k Českému Těšínu v prosinci 1974, Svibice již v roce 1947 na základě výnosu ostravské expozitury Zemského národního výboru. Masivní panelová výstavba v 80. letech zčásti setřela původní ráz Svibice.

Stanislavice

Nejvýznamnější historický objekt ve Stanislavicích – zámek (č. p. 1), situovaný na východní, nejvyšší položené části Horního dvora, byl demolován před více než 50 lety. Jednalo se o pozdně barokní budovu údajně postavenou za držby Janem Jiřím Grešlovičem v roce 1775, obdélného půdorysu (10 × 20 m), částečně podsklepenou, krytou nízkou valbovou střechou. Vstupní průčelí bylo ozdobeno barokním portálem s kartuší s erbem Ignáce Harasovského z Harasova. Roku 1945 byl zabrán státem a počátkem 50. let ho získal státní statek v Českém Těšíně. V roce 1957 došlo ke zrušení deputátních bytů v jeho objektu. O tři roky později získalo silně chátrající objekt JZD Stanislavice, využívání prostorů zámku bylo již tehdy v rozporu s nároky na údržbu kulturní památky. V letech 1962–1965 byly místnosti v přízemí i patře užívány jako kurníky a bylo zde chováno až 470 slepic. Stav objektu se prudce zhoršoval a i přes určitou snahu o ochranu objektu ze strany památkové péče došlo 28. dubna 1966 k vydání demoličního výměru odborem výstavby ONV v Karvině. Demolice proběhla na náklady státního statku Český Těšín v roce 1967 formou odstřelu. Později byla demolována také sousední stodola jako poslední objekt někdejšího dvora. Po roce 2000 vyrostla v areálu zaniklého panského sídla novostavba rodinného domu č. p. 156.

V areálu někdejšího zámku se nachází památkově chráněná pozdně barokní kaple sv. Jana

Pohled na dnes již neexistující zámek ve Stanislavicích od jihu, r. 1950 (Muzeum Těšínska)

Nepomuckého z konce 18. století či počátku 19. století se dřevěnou zvoníčkou na střeše a kamennou barokní sochou patrona. Ve Stanislavicích se dále nachází dřevěný kříž a dva kamenné kříže, přičemž starší z roku 1883 byl postaven nákladem manželů Anny a Józefa Siwkových, sedláků z č. p. 26, a mladší z roku 1948 jako pomník oběti koncentračních táborů z rodiny Szymanikovy. Na budově české školy byla v roce 1972 instalována pamětní deska Jana Amose Komenského. K raritní dominantě Stanislavic patří dodnes tank, věnovaný družební posádkou v Martině, jenž od roku 1969 tvoří pomník k 50 letům Československa v centru obce.

K významnějším rodákům patřil učitel a osvětový pracovník Karol Grania (1839–1909), dlouholetý ředitel školy v horalské Jistebné. Ze Stanislavic pocházelo několik katolických kněží, jmenujme alespoň Albína Szewieczka (1914–2000), dlouholetého faráře ve Skalici u Frýdku, či jeho vrstevníka, polského salesiána Franciszka Szymanika (1915–1975). Z obce pocházeli dva čs. legionáři, František Bergmann

a Ladislav Mazur. K obětem fašismu patří polští občané Franciszek Szymanik (1880–1940), starosta obce v letech 1936–1939 a někdejší člen agrární strany, zesnulý v Mauthausenu, jeho syn Józef Szymanik (1913–1945), zesnulý v Osvětimi a zdejší rodák Karol Przywara z Pohvizdova, jenž byl 20. března 1942 popraven gestapem v Těšíně. Oběťmi holokaustu jsou manželé Šancerovi s dcerou. Za druhé světové války byl vězněn stanislavický polský učitel Józef Stebel a čeští občané František Mravčík a Stanislav Nováček. K tehdejší oběti je nutno zařadit dva zdejší rodáky – polské policisty, kteří byli na jaře roku 1940 zavražděni sovětskou NKVD v Kalině (dnes Tver) a pohřbeni v Miednoje. Jednalo se o Franciszka Kowalczyka a Józefa Przybytu, oba ročníky narození 1915. Zahraničního odboje za druhé světové války se aktivně zúčastnilo na sedm místních občanů.

Svibice

Svibice byla jakožto knížecí ves společně s ostatním zbožím uvedena již v zástavní listině

Dřevěná chalupa krytá došky ve Stanislavicích, r. 1954 (foto Ladislav Báča, Muzeum Těšínska)

Z výstavy ovoce, květin a hospodářských plodin konané ve dnech 18.–20. září 1937 v prostorách české školy ve Stanislavicích, bylo zde představeno 603 druhů od 71 vystavovatelů (Státní okresní archiv Karviná)

Objekt bývalého obecního hostince ve Svibici, r. 1959
(foto Ladislav Miček, Muzeum Těšínska)

Společné sídlo české, polské a německé obecní školy ve Svibici v secesní budově postavené v r. 1912. Dnes v ní nalezneme živnostenský odbor městského úřadu, 30. léta 20. století (Státní okresní archiv Frýdek-Místek)

těšínského knížete Václava I. jeho bratrovi Přemyslovi II. v roce 1461. Další zmínky vypovídají o povinnostech svibických poddaných. Podobně jako obyvatelé dalších lokalit museli podle privilegia knížete Kazimíra II. z 2. června 1523 odebírat pivo z města Těšína. Svibice zůstala majetkem Těšínského knížectví, resp. Těšínské komory, až do období první republiky. V rámci konfiskace majetku habsbursko-lotrinského rodu připadlo komorní zboží československému státu.

Hlavní zdroj obživy pro svibické obyvatele představovalo především zemědělství. Podle výměry půdy se následně odvíjela sociální stratifikace společnosti. Usazovalo se zde např. služebnictvo z nedalekého těšínského zámku, o čemž svědčí zápis z roku 1628, stvrzující zámeckému pacholkovi Adamu Rybkovi nadání *na kus lůky slově Balina a domek jeho na návsi vsi Svibici příležíci*. Pozemky ve Svibici získávali i těšíňští měšťané.

O sociální struktuře svibických obyvatel a jejich hospodářském zázemí podávají obraz vrchnostenské urbáře, smlouvy o převodech majetku či

katastrální šetření. V pramenném materiálu je zmiňován i svibický fojt. V roce 1599 povýšil těšínský kníže Adam Václav fojstství na svobodné, v listině neopomenul zmínit ani jeho povinnosti. Vrchnostenský urbář z roku 1577 podává obraz o sociálním složení osedlého obyvatelstva (tj. těch, kteří disponovali nemovitým majetkem). Ve vsi žilo 10 osedlých, z toho fojt, 8 sedláků a 1 volný. V roce 1692 již evidovala vrchnostenská správa ve Svibici kromě fojta 7 sedláků, 7 domkářů a 1 volného. Podle vrchnostenského urbáře z poloviny 18. století ve vsi hospodařilo 11 sedláků a 14 domkářů. Robotní povinnosti se rozlišovaly podle velikosti pozemkové držby. Fojt byl povinen dovozem mlýnského kamene do těšínských mlýnů, sedláci museli vykonávat práce s koňmi. Ty spočívaly buď v dovozu dřeva, nebo v zemědělských činnostech při vrchnostenském dvoře, v případě potřeby v opravě tarasů u řeky a plavení dřeva. Domkáři vykonávali dva půldny v týdnu pěší práce, pokud se ovšem plavilo dřevo, museli místo toho splnit půl den pěší roboty a ještě tři dny a noci pomáhat při plavení. Někteří z domkářů vykonávali týdně je-

nom půl den pěší práce a dále museli odevzdat ve stejném časovém horizontu půl kusu příze, nebo místo toho zaplatit 6 krejcarů. Při žních měli poddaní nárok na občerstvení, a to na dvě vařená jídla v poledne, večer chleba a pivo. K robotním povinnostem se samozřejmě přidávaly další peněžní a naturální dávky, mj. pocty odváděné ve slepicích, vejcích a sýrech, příze ad.

Ve vsi se nacházel i svobodný folvark, jenž těšínský kníže daroval Adamu Rodovskému z Hustiřan a na Horním Žukově. Ten jej následně v roce 1605 společně s okolními pozemky prodal těšínskému purkmistrovi Mikuláši Franczkovi za sumu 800 zlatých. V dubnu 1612 jej koupil kníže Adam Václav za 150 tolarů slezských [...] *s budynkem, stodolou, zahradou, rolemi, lúčkami, pastvami a se vším všelijakým téhož folvarku příslušenstvím* [...]. Z roku 1615 pochází potvrzení mlynářů a prasolovi (solaři) Václavovi [...] *na kus země od folvarku městského, odprodaného při hranici svibinské* [...].

První rektifikace karolínského katastru z počátku 20. let 18. století evidovala ve Svibici celkem 24 zahrad. Dobytek chovalo 26 poddaných, převažovaly krávy v počtu 105 kusů (podle jakosti píce a vydatnosti pastvy byly rozčleněny do tříd, 33 krav náleželo do II., 22 krav do III., a 50 krav do IV. třídy), dále se ve chlěvech a stájích nacházelo 6 ovcí a 11 prasat. Vysévalo 16 osedlých, 22 maldrů, 4 šefly a 3 čtvrti (přes 70 ha). Celkový výnos z rustikálu činil přes 158 tolarů, odhadovaný kapitál dosáhl výše 1 860 tolarů. Zdejší půda se ovšem vyznačovala vyšším podílem písku, v souvislosti s blízkostí řeky Olzy, úrodu rovněž ohrožovaly časté záplavy. Ve druhé rektifikaci karolínského katastru dosahovala roční činže 14,2 tolarů a činže v obilí převedená na plat 150 zlatých. Na počtech odváděli svibičtí poddaní 32 slepic, 390 vajec a 11 kusů příze. ***

Závěrem připomínáme, že knihu *Český Těšín 1920–2020* čítající 792 stran je možno stále zakoupit za 749 Kč v Turistickém informačním centru Český Těšín. Byla vydána v roce 2020 Henrykem Wawreczkou společně s Muzeem Těšínska a Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm v Ostravě.

David Pindur – Lenka Nováková

Dne 1. listopadu 1924 proběhlo ve Svibici pozhénání tří nových zvonů zhotovených Oktaviánem Winterem v Broumově pro věž zdejšího kostela sv. Hedviky jako náhrada za dva zvony zrekvírované v první světové válce (Muzeum Těšínska)

Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (54. část)

Stavba č. 1133

Výpravní budova (3. část)

Jazykové záležitosti

V březnu 1889 dobové noviny otiskly nařízení spjaté s používáním dvojjazyčnosti na železničních stanicích patřící Severní dráze císaře Ferdinanda (dále jen SDCF), dle něhož museli železniční zaměstnanci přicházející do styku s cestujícími používat dle potřeby německý, polský nebo český jazyk. Týkalo se to především výpravčích, průvodčích a obsluhy osobních pokladen. Tito měli za úkol oznamovat v uvedených jazycích zejména název stanice a příjezd a odjezd vlaku. Toto nařízení vycházelo z usnesení, které bylo přijato již v roce 1884. Dle ustanovení generálního inspektora SDCF Wilhelma Eichlera, zaměstnanci, kteří znali pouze německý jazyk museli dodatečně projít jazykovou zkouškou jednoho ze dvou slovanských jazyků. Výnos navíc určoval, ve kterých stanicích se má používat společně jazyk německý a český, a ve kterých německý a polský. Jazyková hranice byla vymezena dle výsledku sčítání lidu z roku 1880. Z tohoto důvodu se německý a český jazyk používal mezi Frýdkem a Dobrou, zatímco německý a polský mezi Bielskem a Hnojníkem. Ovšem výše uvedené nařízení nebyly dodržovány o čemž svědčí proslovy z roku 1892 dvou polských poslanců Slezského zemského sněmu v Opavě, advokáta Jana Michejdy z Albrechtic a notáře Jana Santariuse z Orlové, kteří na plénu sněmu prohlásili: *Kolej koszycka i kolej pół-*

nocna od Jabłonkowa do Bogumina, od Dziedzic do Bogumina, od Bielska do Frydka o ludności polskiej nic nie wiedzą, zakasowały ją zupełnie. Napisy na stacyach tylko niemieckie, podróżnych wzywa się do wsiadania tylko po niemiecku, kunktorowie, stacje i przystanki wywołują tylko po niemiecku itd., chociaż ludność na tych przestrzeniach jest prawie wyłącznie polska...

Zdá se, že zmíněný proslov přispěl k alespoň částečným změnám. Na již jmenované stanici v Hnojniku byl umístěn dvojjazyčný německo-polský název *Hnoinik – Gnojnik*, však také dle sčítacího operátu z roku 1890 bydlelo v Hnojniku 95,3 % polskojazyčných, 3,3 % německojazyčných a 1,4 % českojazyčných občanů. Do dodržování dvojjazyčnosti se snažilo zasahovat rovněž vedení obce. Například vesnice Góleszów (nyní v polské části Těšínského Slezska) usnesla na obecním zasedání v roce 1899 následující: *Gmina tutejsza uchwaliła na jednym z ostatnich swoich posiedzeń zażądać od Dyrekcyi kolei północnej, aby też na dworcu tutejszym obok napisu niemieckiego „Góleschau“ zawiesiła także polski „Góleszów“*. Pro zřetelnost uvedme výsledek sčítacího operátu z roku 1890, který uvádí 98 % polskojazyčných, 1,6 % německojazyčných a 0,4 % českojazyčných občanů. Nicméně vrátíme-li se zpět do Těšína, zjistíme, že se v této věci příliš nezměnilo. Název stanice byl nadále pouze německý, informační tabule uvnitř budovy taktéž. Pochopitelně příčinu je třeba shledávat v té době již otevřeném německo-polském národnostním konfliktu, který je zcela zřejmý z výsledku sčítacího operátu z roku

Po dávném přístřešku zůstal pouze litinový sloup podpírající ocelovou konstrukci zastřešení vchodu na nástupiště. Foto | Czesław Kraina

1890, dle kterého v Těšíně bydlelo 53,1 % německojazyčných, 42,7 % polskojazyčných a 4,1 % českojazyčných občanů. Je tedy pochopitelné, že na rozdíl od vesnic, které byly ve své podstatě z jazykového, tudíž národnostního hlediska čistě polské, bylo město Těšín německo-polským míšencem. Pro dokreslení napjatých vztahů uvedme rozhořčený dopis pisatelky z roku 1897 otištěný v *Gwiazdce Cieszyńskiej* s titulkem: *Porządku na dworcu cieszyńskim. W dniach 14 i 15 zm. odesłałam rzeczy do Krakowa, napisałam fracht po polsku i razem z rzeczami odesłałam na kolej w Cieszyń, przez posłańca hotelowego, lecz żądano, abym sama przyszła, dając za powód, że nie mogą przeczytać, gdyż niewyraźnie adres napisano. Przyszłam więc, przeczytałam i przetłumaczyłam dwóm młodzikom, którzy się zajmują wysyłką; mówiłam naturalnie po polsku. Jeden z nich odezwał się po niemiecku, mówiąc, że powinno się mówić po niemiecku, ale ja, chociaż umiem po niemiecku, nie chcę mówić tym językiem. Dalej zaczęli wyśmiewać, przekreślać imię osoby, do której adresowałam i moje nazwisko. Trwało to blisko godzinę i byłoby dłużej się ciągnęło, gdyby p. kasjer, grzeczny człowiek, nie był wdał się w to i sam nie załatwił tej sprawy. Tacy to są urzędnicy na kolei w Cieszyń. W ogóle tak samo w kolejowych restauracjach kelnerzy nie rozumieją po polsku, czy też nie chcą rozumieć. Avšak rovněž němečtí spoluobčané upozorňovali na jazykovou diskriminaci. Kupříkladu v roce 1899 si německé noviny stěžovaly na jízdní řád ve vestibulu, který byl pouze v polštině. V odpovědi polské noviny napsaly, že tato stíž-*

Severní nároží výpravní budovy s dnes již neexistujícím zastřešeným vchodem na nástupiště. Rok 1916. Repro | Soukromá sbírka Arnošta Orela

Tzv. fiakerplatz se nacházel u vstupu na nástupiště. Rok 1916. Repro | Soukromá sbírka Czesława Krainy

nost je opodstatněná, nicméně požadují, aby kromě německého názvu stanice Teschen byl rovněž polský název Cieszyn. Výše uvedené národnostně-jazykové třenice pokračovaly až do roku 1918, kdy skončila Velká válka a následně rozpad Rakousko-uherské monarchie. Teprve v letech 1918-1920 byla zavedena víceméně plnohodnotná německo-polská dvojjazyčnost. Po finálním rozdělení Těšína mezi dva státy došlo k opětovné jazykové úpravě, kdy polský jazyk byl nahrazen českým. Výjimkou byl služební jazyk, kterým zůstal až do roku 1922 jazyk německý. Po odstoupení v roce 1938 části Těšínského Slezska Polsku se na nádraží vrátil polský jazyk, který byl o necelý rok později nahrazen německým jazykem.

Předchůdce hromadné dopravy

Současně s otevřením nového těšínského nádraží došlo k zahájení provozu předchůdce linkového autobusu. Tuto službu vykonával soukromý omnibus patřící hoteliéroví Josefu Pustelníkovi, který provozoval hotel Brauner Hirsch (nyní hotel *Pod Brunatnym Jeleniem* na náměstí v Těšíně). Koňmi potahované vozidlo čekalo na cestující na vyznačeném místě, kterému se říkalo fiakerplatz. Omnibus se pohyboval po stanovené trase, tedy ulicemi: Nádražní, Hlavní třída, Zamkowa, Głęboka a jako konečná zastávka náměstí před vlastním hotelem. V letech 1911-1921 veřejnou dopravu zajišťovala městská tramvaj. Od roku 1926 meziměstskou přepravu obstarával autobusový přepravce Rudolf Tomanek, který však nezajížděl na nádraží, tudíž přemísťování osob z tohoto místa nabývalo

pouze taxislužbu. Teprve po opětovném sloučení města byla počínaje 1. února 1939 uvedena do provozu historicky první městská hromadná doprava, kterou zajišťovalo *Przedsiębiorstwo komunikacyjne w Cieszynie* Jana Molina. Autobusová linka začínala před vlakovým nádražím v Cieszynie Zachodnim a končila před budovou *Powiatowej Kasy Chorych w Cieszynie Wschodnim* (nyní ul. Bielska 37). Autobus odjížděl každých 15 minut.

Stížnosti všeho druhu

V souvislosti s přepravou osob je potřeba zmínit, že záhy po otevření výpravní budovy si cestující stěžovali na špatné seřízení hodin uvnitř budovy oproti veřejným hodinám na radnici a piastovské věži. Ve výpravní budově byly instalovány dvojce hodiny z důvodu dvou přepravních společností. Hodiny patřící SDCF ukazovaly aktuální čas v Praze, zatímco hodiny patřící KBD čas v Pešti. Radniční hodiny předbíhaly hodiny na piastovské věži o 17 minut. Samozřejmě tento časový nesoulad způsoboval drožkářům, a tudíž i cestujícím nemalé potíže. Zdá se, že neutešený stav přetrvával delší dobu, jelikož ještě v roce 1898 bylo upozorňováno na nepřesný čas hodin umístěných na nástupišti a zároveň příliš časté opravy jeho mechanismu. Není zřejmé, kdy v konečném důsledku byly nádražní hodiny demontovány, avšak v roce 1933 se veřejnost dožadovala umístění hodin buď na nádraží anebo na přilehlé budově pošty. Pasažéři také kritizovali vytápění vagonů, které v případě společnosti SDCF končilo vždy 1. dubna, zatímco u společnosti KBD o několik týdnů poz-

Těšínská tramvaj před hlavním nádražím. Kolem roku 1912. Repro | Soukromá sbírka Czesława Krainy

ději. Přestup z vyhřátého do studeného kupé vedlo ke zdravotním potížím. Pro změnu v létě, kdy panovala úmorná horka měly být vagony, dle vnitřních předpisů, kropeny vodou. V roce 1891 si cestující stěžovali na nezastrěšený prostor v místě, kde probíhala kontrola jízdenek před vstupem na nástupiště, proto byla zvažována výstavba zastřešených nástupišť, avšak předběžná kalkulace tuto úvahu zamítla, jako

Průčelí výpravní budovy kolem roku 1930. Repro | Soukromá sbírka Czesława Krainy

příliš nákladnou. Nakonec jako ochrana před sychravým počasím byl instalován skromný přístřešek. Dodejme, že vstup na nástupiště se nacházel v sousedství již zmíněného fiakerplatzu, kde v době příjezdu vlaku docházelo k velkému shromáždění cestujících, kteří pro změnu žehrali na neukázněnost drožkářů, jež stávali s povozy příliš blízko zmíněného vstupu a znemožňovali tak volný průchod. V roce 1899, tedy pouhých deset let po otevření nové výpravní budovy, bylo poukazováno na enormní nárůst počtu cestujících. Jednalo se především o čekárnu 3. třídy, která měla být nejvíce vytižená. Jako řešení bylo navrženo prodloužení jižního křídla budovy až po přechodovou lávku nebo nástavba druhého podlaží. Ovšem i tyto návrhy zůstaly pouze v úvahách z důvodu příliš vysokých nákladů.

Juž od 1-go lutego 1939 r.
uruchomiona zostaje w Cieszynie

Miejscowa Komunikacja Autobusowa

na trasie: Ubezpieczalnia Społeczna—Śląski Szpital—Wyższa Brama—Szersznika Plac Króla Sobieskiego—Legionów—Marszałka Piłsudskiego—Gen. Bortnowskiego—Dworzec Główny

Kursuje co 15 minut w obu kierunkach od godziny 7.30 do 21.

Cena przejazdu: pierwsze dwa przystanki 10 groszy, cała trasa 20 groszy

Bliższych Informacyj udziela firma

J. MOLIN

Przebiegięstwo Komunikacyjne w Cieszynie, Górny Rynek 1. Tel. 1563, 1405

Dobová reklama avizující zahájení městské autobusové dopravy. Repro | Śląska Biblioteka Cyfrowa

Vedoucí Charitní ošetrovatelské služby z Českého Těšína oceněna za přínos službě Charity

V den slavnosti svaté Hedviky, v sobotu 16. října, udělil biskup František V. Lobkowicz a apoštolský administrátor Martin David v katedrále Božského Spasitele v Ostravě, ocenění dvaceti šesti lidem za obětavou službu v diecézi. Mezi nimi byla i dlouholetá pracovnice Charitní ošetrovatelské služby v Českém Těšině, paní Bc. Beata Dulawová, která obdržela ocenění

za dlouhodobé úsilí při rozvoji charitního díla.

Paní Beata pracuje již 12 let jako vedoucí Charitní ošetrovatelské služby a zároveň jako zdravotní sestra v terénu. Stojí v čele celodílecího kolegia zdravotních sester, je zapojena do krajského projektu podpory pečujícím a metodicky vede zdravotní sestry v domovech pro seniory. Velkou oporou byla sociálním a zdravotním službám v roce 2020 při propuknutí covidové epidemie, jak svým přehledem o nařízeních, tak odbornými informacemi a zajišťováním pomůcek. Pod jejím vedením vzniklo letos na jaře testovací centrum pro širokou veřejnost. Paní Beata je vzorem profesionality, ale i laskavosti, věci dovede řešit s nadhledem i humorem, a je ráda, když může něco udělat pro lepší soudržnost svého týmu.

Paní Beátě srdečně gratulujeme a do budoucna přejeme hodně úspěchů!

*Tým zaměstnanců
Charity Český Těšín*

Nový sociální automobil pro EUNIKU

Středisko Slezské diakonie EUNIKA převzalo dne 26. 10. 2021 ve restauraci Da Capo Český Těšín nový sociální automobil od zástupců společnosti Kompakt s. r. o., který bude sloužit uživatelům střediska v každodenních svezích. Ty jsou nepostradatelnou součástí těchto služeb a pracovníků střediska, kteří za uživateli dojíždějí.

„Sociální automobil nám umožní stále více zkvalitňovat naše sociální služby, rozšiřovat možnosti dopravy uživatelů na různá místa, například na hipoterapii, výlety, na kulturní akce, aktivity spojené s nácvikem uživatelů v různých

denních činnostech. Automobil je po celé své karosérii označen logy sponzorů, takže jej na cestě nepřehlédnete.“ Sdělila vedoucí střediska Adéla Hovorková, která vyjádřila velké poděkování všem sponzorům, jenž se na pořízení vozidla podíleli. Mezi pozvanými hosty byli také žáci a pedagogický doprovod ZUŠ Pavla Kalety v Českém Těšině, kteří program obohatili krásným pěveckým vystoupením.

*Mgr. Adéla Hovorková,
Slezská diakonie*

Foto: Archiv Slezská diakonie

HLEDÁME KOLEDNÍKY TŘÍKRÁLOVÉ SBÍRKY 2022!

Zajímá Vás víc?

Kontaktujte koordinátora sbírky na tel.
čísle 605 205 638 nebo na e-mail:
alina.humel@ceskytesin.charita.cz

„ZAČNĚTE NOVÝ ROK DOBRÝM SKUTKEM!“

Centrum sociálních služeb, příspěvková organizace,
Český Těšín nabízí k prodeji

MANUÁLNÍ POLOHOVATELNÁ LŮŽKA

Postele disponují také hrazdou.

cena
1500,-
Kč/ks

Bližší informace
Mgr. Bc. Jarmila Ďurčková
☎ 724 865 928

„Piosenki czarno-białego ekranu” nie tylko w Czytelni i Kawiarni Avion

Długo na to czekaliśmy! Mimo ograniczeń związanych z pandemią w roku 2020 oraz 2021 ćwiczyliśmy nawet przez Skype'a, jak tylko okazało się to możliwe, regularnie spotykaliśmy się w swoich domach w małych grupach, mając kontakt z dyrygentką przez internet i wysyłając jej nasze nagrania na WhatsApp'a. A wszystko po to, by przygotować nowy koncert - i to nam się udało!

Koncert „Piosenki czarno-białego ekranu”, z jakim wystąpiliśmy pod koniec września w Czytelni i Kawiarni Avion w Czeskim Cieszynie, był dopiero drugim oficjalnym występem naszego zespołu w 2021 r. (zwykle w ciągu roku TA Grupa występuje przed publicznością kilkanaście razy). Do końca tego roku zaplanowaliśmy kilka kolejnych występów. 10 listopada zaśpiewamy parę piosenek ludowych na przeglądzie Śląskiej Pieśni Chóralnej w Ośrodku Kultury

„Strzelnica” w Czeskim Cieszynie a 16 listopada na zaproszenie konsula generalnego w Ostrawie, pani Izzabeli Wołłejko-Chwastowicz wystąpimy na uroczystości wręczenia Karty Polaka w Domu Polskim przy ulicy Bożka w Czeskim Cieszynie. Serdecznie zapraszamy wszystkich do wspólnego kolędowania na rynek w Czeskim Cieszynie w dniu 10 grudnia o godz. 16.30. Kameralny Zespół Śpiewaczy TA Grupa, działający przy MK PZKO w Czeskim Cieszynie-Osiedle, wspierają finansowo Urząd Miejski w Czeskim Cieszynie, Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie oraz Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”. Przygotowania do tegorocznych koncertów są finansowane ze środków kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2021”.

Danuta Siderek, TA Grupa
Foto: Kazimierz Branny

Koncert wdzięczności jako podękowanie za pomoc

Beneficentni koncert wdzięczności, który Slezská diakonie uspořádala minulý měsíc, byl krásným zážitkem pro účastníky jak v kostele Na Nivách v Českém Těšíně, tak také pro diváky, kteří jej měli možnost v přímém přenosu sledovat on-line. Nyní je záznam koncertu zpřístupněn na YouTube Slezské diakonie a facebooku Slezské diakonie. Koncert byl rovněž pietní vzpomínkou na klienty, kteří zemřeli ve spojitosti s Covidem v našich sociálních službách. Koncertem Slezská diakonie vyjádřila vděčnost zaměstnancům, dobrovolníkům, klientům a příznivcům za zvládnutí období pandemie Covid-19 v sociálních službách. Je zřejmé, že Covid nás zcela neopouští, ale právě proto potřebujeme podpořit své zaměstnance, kteří obětavě stojí v první linii. Na úvod koncertu zaznělo také mnoho povzbudivých slov a podękování z úst paní ředitelky Slezské diakonie Zuzany Filipkové, biskupa SCEAV Tomáše Tyrlika a paní starostky Gabriely Hřebačkové. „Jsme moc rádi, že náš zá-
měr podękovat a povzbudit zaměstnance, dobrovolníky, klienty a sympatizanty naší organizace, zaujal zajímavé hudební umělce. Naše pozvání přijali ženský pěvecký sbor LAUDATE a Martin Chodúr, kteří připravili divákům

nádherný a nezapomenutelný hudební zážitek“, přiblížila vedoucí Sekce řízení lidských zdrojů Lenka Waszutová. Podękování si zaslouží rovněž dobrovolníci, kteří jsou významnou podporou jak zaměstnancům, tak klientům, kdy zejména v této době věnují svůj volný čas pomoci potřebným. Patří také klientům, kteří během celého pandemického období zachovali Slezské diakonii přízeň, a které se na oplátku snažila i přes různá opatření Slezská diakonie nezklamat a zajišťovat sociální službu dle jejich potřeb a v rámci možností. Slezská diakonie v těch nejnáročnějších obdobích Covidu byla významně podpořena mnoha příznivci, kteří neváhali nabízet pomocnou ruku jak v oblasti finanční, materiální, duchovní či jinými formami projevíli velkou míru solidarity. „**Slezská diakonie děkuje i Pánu Bohu, že nad organizací držel ochrannou ruku. Přejeme všem lidem, aby náročné situace spojené s Covidem, které nás ještě čekají, zvládli. Případné obtíže, aby se nestaly slabinou, ale posilou, a aby je provázelo zdraví a hojnost Božího požehnání**“, říká Lenka Waszutová.

(red)

Foto: Archiv Slezské diakonie

* BOŽÍ MILOST STÁLE JEŠTĚ TRVÁ *

Vánoční koncert s jarmarkem

řečník/ Zdeněk Kašpárek

19. 12. 2021 / 15: 00

Křesťanský sbor Český Těšín a KCM, ul. Slezská 874

Loučení s odcházejícím rokem

Letošní rok probíhal ve znamení kovidové pandemie, která nás všechny odřízla od běžného života. Mnohým nabourala jistoty a způsobila obrovské nesnáze. Všichni se s tím snažíme nějak vyrovnat. S přicházejícím novým rokem neztrácejme naději, že bude lepší než ten

odcházející. Uděláme vše, co bude v našich silách, aby se naše město stalo místem důstojného a spokojeného života. Ať je tedy rok 2022 radostnější, probíhá ve zdraví, pohodě a spokojenosti nás všech.

Roman Žyla, zastupitel SPD

70 lat Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego

Jedyna profesjonalna polska scena teatralna w Czechach działa już w Czeskim Cieszynie od 70 lat. Pierwsze przedstawienie odbyło się w październiku 1951 roku. Do tego roku aktorzy polskiej sceny wykonali na scenie Teatru Cieszyńskiego ponad 12 000 przedstawień w języku polskim dla ponad 4 milionów widzów. Jak zaczęła się działalność polskiej sceny i jak wygląda ona dzisiaj opowiedzieli nam kierownik literacki Sceny Polskiej Joanna Wania i kierownik artystyczny Sceny Polskiej Bogdan Kokotek.

Premiera w hotelu Piast

Czy możecie przypomnieć czytelnikom, skąd wzięła się polska scena w Teatrze Cieszyńskim?

BK: Scena Polska powstała z inicjatywy społeczności zaolziańskiej. Jej pierwszym kierownikiem artystycznym był Władysław Niedoba, pracownik ZG PKZO. Udało mu się namówić najzdolniejszych aktorów amatorskich zespołów teatralnych, których na Zaolziu nie brakowało, żeby porzucili swoje czasem bardziej intratne zawody i stworzyli profesjonalny zespół teatralny. Dzięki uprzejmości ówczesnego dyrektora Teatru Cieszyńskiego Josefa Zajíc Scena Polska stała się integralną częścią teatru.

JW: Scena Polska Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie jest od wielu lat jedynym w pełni profesjonalnym teatrem polskim działającym poza granicami Polski, finansowanym przez urząd państwa, na terenie którego ma siedzibę, czyli Urząd Wojewódzki w Ostrawie. Scena Polska powstała 1 sierpnia 1951 r. Pierwsza pre-

miera odbyła się 14 października 1951 r. Była to sztuka Aleksandra Maliszewskiego „Wczoraj i przedwczoraj” w reżyserii Władysława Delonga i scenografii Władysława Cejnara. Wybitny polski krytyk teatralny Wojciech Natanson po obejrzeniu tego spektaklu napisał: *Widziałem sztukę Maliszewskiego w 3 miastach (Warszawie, Krakowie i Katowicach), czytałem ją w rękopisie, dyskutowałem o niej z autorem i reżyserami, pisałem, pamiętam, jej genezę. Zdawało mi się, że Wczoraj i przedwczoraj nie ma już dla mnie tajemnic. Tymczasem na przedstawieniu czeskokieszyńskim, nie błyszczącym prawie żadnymi świetnymi nazwiskami sceny – odkryłem w tej sztuce nowe, nieprzeczuwane uroki. Lepiej sobie uświadomiłem jej optymizm, jej niczym nie zmąconą pogodę...*

Jak wyglądała polska scena 70 lat temu, a jak jest dzisiaj? Kim byli członkowie zespołu?

BK: W pierwszych latach repertuar Sceny Polskiej był raczej roz-

rynkowy, wystawiano wodewile, sztuki muzyczne, komedie. Zespół artystyczny był liczniejszy niż obecnie, grał w wielu miejscowościach od Mostów koło Jabłonkowa aż po Bogumin, w sumie w około 30 miejscach.

JW: Pierwszy zespół artystyczny tworzyli aktorzy pochodzący stąd, z Zaolzia. Byli to m.in.: Piotr Augustyniak, Janusz Bobek, Emilia Ruszówna-Bobek, Franek Chmiel, Stefania Dzidowa, Józef Gawlas, Marta Gogółka, Fryderyk Gogółka, Franciszka Kasprzakowa, Anna Kluzówna-Kaleta, Wanda Łysek, Janina Buzek-Matuszczakowa, Franek Michalik, Alojzy Mołdrzyk, Helena Trzósłówna-Rybicka, Witold Rybicki, Wanda Spinka, Eugeniusz Sumera, Maria Szymeczek, Rudolf Urbański. Więc widzowie Sceny Polskiej przychodzili do teatru, by zobaczyć «swoich» aktorów. W październiku tego roku SP obchodziła jubileusz 70-lecia. Po raz pierwszy nie było z nami już nikogo z założycieli – nestorów naszej Sceny. Pozostała pamięć o Nich, szacunek i wdzięczność... Warunki techniczne, w jakich dawniej występowała Scena Polska, znacznie różniły się od obecnych; były to nierzadko gospody, wiejskie domy kultury. Obecnie zespół Sceny Polskiej to przede wszystkim aktorzy z Polski, którzy – co prawda – pracują w tym teatrze od 20-30 lat i Zaolzie stało się niejako ich drugim domem.

Oznacza to, że dzisiejsze przygotowania są znacznie trudniejsze. Co tak naprawdę dzieje się za kurtyną, zanim otworzy się na premierze przed zatłoczoną widownią?

BK: Kiedyś wystarczało, że zespół SP gościł w jakiejś wiosce, w warunkach znacznie odbiegających od dzisiejszych standardów, a obecnie wymagania są bardziej profesjonalne, chodzi przede wszystkim o akustykę czy światła. Za kurtyną dzieje się jednak to samo, co działo się siedemdziesiąt lat temu, czyli panuje taka sama trema. Zmienił się anturaż, ale chęć i potrzeba grania pozostały niezmienione.

Gracie na domowej scenie w Czeskim Cieszynie, ale jeździecie też do okolicznych miast i do Polski. Jaka jest publiczność w na-

szym kraju, a jaka w Polsce? Gdzie wam jest najlepiej?

BK: Publiczność tutejsza i publiczność w Polsce odbiera nasze spektakle podobnie. Bardziej cenimy sobie granie przed naszą, zaolziańską publicznością, ponieważ odbiera nas jako swój teatr, swoich aktorów i czujemy wtedy współbrzmienie z widzami. Nie ma specjalnej różnicy w odbiorze naszych spektakli na śląsku Cieszyńskim. Widzowie śmieją się i płaczą w tych samych momentach.

JW: Zespół SP wyjeżdża również w głąb Polski, przede wszystkim ze spektaklami dla młodzieży. SP gościła także w Pradze oraz w Austrii, na Litwie, Ukrainie, Słowacji. Zapraszana jest na prestiżowe ogólnopolskie festiwale teatralne i jest laureatką wielu wyróżnień i nagród.

Czy widz zmienił się zasadniczo w ciągu tych 70 lat? Jak trudno jest wybrać odpowiednie tytuły? Jakie są oczekiwania publiczności?

JW: Widzowie lubią SP, a aktorzy lubią dla swoich widzów grać. Tak było i jest. Najlepszym przykładem tej współzależności jest chyba rzeczywistość pandemiczna, w której przyszło żyć widzom i aktorom. Czekaliśmy na siebie wzajemnie – i doczekaliśmy się. Staramy się, żeby repertuar był różnorodny. Taki, żeby każdy znalazł coś dla siebie. W sezonie teatralnym przygotowujemy 5 premier. Więc jest i farsa, i komedia, i klasyka, i literatura współczesna. Wiemy, że widzowie lubią spektakle muzyczne i dlatego też wprowadzamy je do repertuaru.

Z dawnych czasów pamiętam, że na scenie Teatru Cieszyńskiego powstawały wspólne projekty dla sceny czeskiej i polskiej. Nie macie w planie więcej takich projektów?

BK: Obie sceny – Scena Polska i Scena Czeska – chętnie współpracują i tworzymy wspólne przedstawienia. Stwarza to oczywiście większe wyzwania organizacyjne, więc tego typu wydarzenia nie mogą być zbyt często. Pierwszym wspólnym projektem było przed laty przedstawienie «Edith i Marlene», a potem słynne «Cieszyńskie nebe», a teraz «Skrzypek na dachu».

Zespół Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego

W ciągu istnienia Sceny Polskiej pojawiło się w zespole kilka legend aktorskich. Która osobowość była dla was najważniejsza?

BK: Cieszymy się, że do tak małego teatru, oddległego od dużych miast, chcieli zawitać twórcy znani w swoich krajach. Osobiście pamiętam pracę z takimi reżyserami jak Andrzej Ziębiński, Bohdan Cybulski. A później Marek Perepeczko, Stefan Friedmann, czy ostatnio mój ulubiony profesor ze szkoły, Akademii Teatralnej w Warszawie, Maciej Wojtysko. Z drugiej strony, w naszym zespole pracowali również ci, których nazwiska dziś są znane w całej Polsce i w Czechach, np.: Renata Drössler, Jan Monczka, Prze-

Teatr Cieszyński 1957

mystaw Branny, Leszek Wronka i inni. Wiele takich i trudno wybierać jedno.

JW: W SP debiutowała jedna z najbardziej znanych współczesnych polskich reżyserek teatralnych Monika Strzępka. Czterokrotnie współpracował z nami renomowany czeski reżyser Michael Tarant. Od wielu lat możemy liczyć również na reżysera Janusza Klimszę. Dla aktorów spotkania z wybitnymi polskimi czy czeskimi reżyserami są niezwykle cenne i ważne.

Czy nigdy nie myślałeś o pracy w innym teatrze, w innym mieście?

BK: Podziwiam ludzi, którzy prawie całą swoją drogę zawodową związali z jednym teatrem, bo w naszym zawodzie aktorskim jest to raczej ewenementem. Na przestrzeni lat pracowałem w teatrach w Polsce, ale zawsze traktowałem Scenę Polską jako swój teatr, do którego wcześniej czy później wrócę.

Dziękuję za piękne słowa i radość, którą od dziesięcioleci obdarzacie publiczność nie tylko w Czeskim Cieszynie. Dużo szczęścia do następnych lat!

(red)

Foto: Archiwum Teatru Cieszyńskiego

Výroční jízda Tramvaje 1910

Téměř na chlup přesně, rok na to, co pomyslně vyjela na svou herní trať první verze hry Tramvaj 1910 – vychází před koncem roku 2021 její nová, vylepšená verze v prémiové edici. První náklad hry byl již na konci září beznadějně vyprodán a reakce na něj byly veskrze kladné. Lidé nám hodně psali, dávali zpětnou vazbu a na hru reagovali pro nás cennými podněty. Sami jsme také intenzivně naháněli „těšínské šotky“ a zjišťovali, že tu a tam se do hry vloudila chybička. Díky tomu jsme přišli na to, že je stále co zlepšovat. Zpětné vazby zvenčí nás hodně posunuly. Přišly s nimi nové nápady na nové hry a také návrh na spolupráci na hezkém projektu pro jedno velké město na příští rok. Zatím ale sami nechceme nic prozrazovat. Vše je ve fázi jednání a uvidíme, co nám to nakonec přinese.

Prodej výroční edice hry TRAMVAJ 1910 + Závod tramvajů bude zahájen na přelomu listopadu a prosince 2021. Vylepšená verze hry obsahuje vlastně dvě hry v jedné, obohacené novou herní grafikou a herními figurkami tramvajů určujícími směr jízdy, po kterých volali všichni hráči. Na druhou stranu herního plánu jsme pak přidali druhou velmi jednoduchou hru Závod tramvajů, takže za jedny peníze dostanete hned dvojitou porci zábavy. Dále balení obsahuje sadu „škodících“ karet (které rovněž fanouškům stolních her ve hře chyběly), bonusový kovový odznak

tramvaje a také vylepšený blok zastávek s upraveným vzhledem i logikou číslování.

Primárně chceme hru nabízet přes náš e-shop www.1910.eu, ale chceme lidem z našeho města a okolí umožnit, koupit si ji i v Těšíně, kam logicky patří. Naším partnerským prodejním místem bude znovu firma Griffin, spol. s r. o. u autobusového nádraží. Hru si zde budou moci zájemci zakoupit za cenu o pár desítek korun nižší než s platbou za doručení Zásilkovnou.

Naši Tramvaj 1910 jsme se pokusili prodat jak do Polska, tak i na Slovensko. Hra se líbila i tam,

přestože neobsahovala jazykový překlad návodu, který by byl především v Polsku k pochopení hry nejspíše vítán. Věříme, že propojením k pochopení hry jako takové je fakt, že námět hry je nejen zdejší lidem blízký, díky tomu, že kdysi v každém větším městě tramvaj jezdila či do dneška jezdí.

A naše plány do budoucna? Další hrou bychom pak chtěli pomyslně propojit náš region s celým světem. Máme ji už v hlavě, ale je potřeba ještě mnoho práce, abychom se dostali k samotné realizaci a mohli konečně říct, že je to tady. Do budoucna si především přejeme, aby se nezapomínalo na historii, aby se nám tady v Těšíně dobře žilo a lidé, aby byli k sobě navzájem ohleduplní a pomáhali si. Jednoduše řečeno, méně soupeření a více spolupráce.

Nakonec jsme si pro čtenáře připravili novou soutěž o 2 ks deskové hry Tramvaj 1910 + Závod tramvajů – výroční edice.

Otázka zní: Kolik zastávek měla tramvajová trať v Těšíně v roce 1911?

Odpovědi nám napište na náš e-mail: soutez@nenoc.cz nejpozději do 20. 12. 2021.

Výherce vylosujeme ze správných odpovědí 21. 12. 2021 a uvědomíme je e-mailem.

Zuzana Bláhová, NeNo design Ltd.

Foto: Archiv NeNo design Ltd.

Prof. Karol Daniel Kadłubiec otrzymał nagrodę miasta Cieszyn

W Teatrze im. A. Mickiewicza odbył się koncert z okazji 103. Rocznicy Powołania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego. W trakcie wydarzenia tradycyjnie wręczono Nagrodę Miasta Cieszyna za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Tegorocznym laureatem tego wyróżnienia został prof. Karol Daniel Kadłubiec.

Uroczystość rozpoczęła się przemówieniem Burmistrz Miasta Cieszyna Gabrieli Staszkiwicz, która nawiązała swymi słowami do niezwykle ważnego wydarzenia w historii naszego miasta - powstania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego w 1918 roku. Laureat odebrał nagrodę z rąk Remigiusza Jankowskiego, Przewodniczącego Rady Miejskiej Cieszyna, a także Krystiana Kukuczki, Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej Cieszyna. W muzyczną podróż tego wyjątkowego wieczoru zabrala nas Orkiestra Kameralna Artis pod batutą Jean Claude'a Hauptmanna, która dała - jak zwykle zresztą - wspaniały koncert, czego dowodem był fakt, że na życzenie publiczności grupa dwukrotnie zagrała na bis. W repertuarze zespołu znalazły się utwory polskiej muzyki filmowej (W. Kilar, A. Kurylewicz, W. Kazanecki) oraz klasyki polskiej piosenki (Z. Wodecki, A. Osiecka). Wieczór poprowadził Szymon Brandys, dziennikarz znany m.in. z Radia

Katowice oraz Głosu - Gazety Polaków w Republice Czeskiej.

Profesor Karol Daniel Kadłubiec (ur. 22 lipca 1937 w Karpętnej) to polski etnograf i historyk literatury z Zaolzia, badacz kultury, folkloru i języka Śląska Cieszyńskiego. Ukończył polskie liceum w Czeskim Cieszynie, po czym w 1955 roku rozpoczął studia sławistyczne na Uniwersytecie Karola w Pradze. Dyplom magisterski uzyskał w 1960 roku za rozprawę poświęconą bajkom śląskim. W Pradze doktoryzował się pod opieką naukową prof. Karela Horálka w 1968 roku. Następnie w 1973 roku uzyskał tytuł kandydata nauk, a w latach 1978 (na Uniwersytecie Warszawskim) oraz 1988 (Uniwersytet Karola w Pradze) habilitował się.

W 1994 roku uzyskał tytuł profesora. Pracował w Katedrze Języków Obcych Instytutu Pedagogicznego ostrawskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej (od 1991 Uniwersytet Ostrawski) od 1964 roku, później na Uniwersytecie Karola, od 1991 roku był kierownikiem Zakładu Badań Etnikum Polskiego Uniwersytetu Ostrawskiego z siedzibą w Czeskim Cieszynie. W latach 1990-1992 był kierownikiem Katedry Polonistyki i Folklorystyki, która powstała z jego inicjatywy. W tej instytucji w roku 2002 przeszedł na emeryturę, jednak w 2007 roku powrócił do niej jako visiting profesor, a następnie profesor emeritus. W 1991 roku wraz z prof. Ireną Bukowską-Floreńską, Haliną Rusek i Alojzym Kopoczkim organizował

kierunek etnologiczny w cieszyńskiej filii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W latach 1995-2005 kierował Zakładem Folklorystyki Ogólnej i Stosowanej. Kierował także Radą Programową Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Aż do emerytury prowadził Zakład Antropologii i Folklorystyki w Katedrze Pedagogiki, Psychologii i Antropologii Wydziału Humanistyczno-Społecznego Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej. Z jego inicjatywy w 2013 roku w Ustroniu otwarta została letnia Wolna Szkoła Nauk Filozoficznych i Społecznych im. prof. Jana Szczepańskiego. Jego zasługi dla kultywowania języka polskiego są ogromne. Jest autorem kilku książek i setek artykułów opisujących polszczyznę zaolziańską, jej historię i teraźniejszość. Pielękuje folklor swojej małej ojczyzny, w której - jak pisał - „Problem etniczności, a zatem języka, kultury i świadomości urastał do wielkości egzystencjalnej”. Upowszechnia polszczyznę w środowisku Polaków na Zaolziu, dba o jej zachowanie i nauczanie, także jako wieloletni wykładowca uniwersytecki. Jest osobą powszechnie znaną na Zaolziu, cieszy się tam powszechnym zaufaniem i szacunkiem.

Katarzyna Koczwara,
miasto Cieszyn

Foto: Archiwum miasta Cieszyn

30. edice MDF Bez hranic/Bez Granic se vydařila i díky vám

Jménem českých i polských organizátorů bychom chtěli ze srdce a upřímně poděkovat všem, kteří se podíleli na letošní jubilejní 30. edici Mezinárodního divadelního festivalu Bez hranic/Bez Granic. Děkuje se za všechny kulturní prostory, kde festival letos probíhal. Děkuje se za každého návštěvníka a skvělou atmosféru na všech představeních, koncertech, workshopech, debatách a setkáních. Děkuje se partnerům, sponzorům a institucím, kteří nás podporovali při organizaci tohoto jedenáctidenního kulturního maratonu.

Finanční podpora: Město Český Těšín, Moravskoslezský kraj, Ministerstvo kultury České republiky, Státní fond kultury České republiky, Ministerstvo zahraničních věcí České republiky – Česko-polské fórum.

Mgr. Petra Slováček Rypienová,
ředitelka spolku Člověk na hranici
a organizační ředitelka festivalu

Po roční pauze se opět můžete těšit na vánoční hrníček s motivy našeho města od osvědčené party Vánočního Těšíňáka.

V pořadí již čtvrtý ročník se mimo prodeje oblíbených alko a nealko nápojů ponese v duchu připomenutí stoletého výročí našeho města.

Srdečně Vás zveme dne 26. 11. na rozsvícení vánočního stromu, kde letošní hrníček odhalíme. Vánoce Vám, jako vždy, budeme dále zpříjemňovat každý pátek až neděli ve stánku na těšínském náměstí.

Těší se Vánoční Těšíňák.

PROSINEC

2021

LEDEN

2022

MĚSTSKÁ KNIHOVNA

AKROPOL

ČÍTÁRNA A KAVÁRNA AVION

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ STŘEDISKO

STŘELNICE

KINO CENTRAL

SVČ AMOS

SPRÁVA ÚČELOVÝCH ZAŘÍZENÍ

MUZEUM TĚŠÍNSKA

ARCHEOPARK CHOTĚBUZ-PODOBORA

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

KULTURNÍ MĚSÍČNÍK

3., 10. a 17.	PROSINEC
	náměstí ČSA

VÁNOČNÍ JARMARKY

Adventní čas v Českém Těšíně je naplněn koledami, vánočními trhy, společným setkáváním u velkého vánočního stromu a sváteční atmosférou blízkých se svátečních dnů. Každoročně se na náměstí ČSA v Českém Těšíně konají tradiční vánoční trhy doprovázené kulturním programem na pódiu za účasti pěveckých sborů, kapel a vystoupení dětí. Lidé se v této době společně scházejí u velkého vánočního stromu, přicházejí se podívat na dřevěný betlém, vytvořit s dekorací v našich kreativních workshopech nebo si projít i několik zábavných vánočních stanovišť, jako je čertovská váha, ježíškova pošta, zvonice či nakouknout do pravé kovářské dílny.

Rozsvícení vánočního stromu a jarmark

26. 11. – Ve spolupráci se SVČ AMOS Vánoční jarmarky s bohatým hudebním a doprovodným programem, workshopy pro rodiny s dětmi a další atrakce, stánkový prodej.

3. 12. * od 16:00 – Mažoretky Srdíčko, Adele Kristy Band, Markéta Konvičková

8. 12. * 18:00 – Také Český Těšín bude zpívat koledy, nezapomeňte a přijďte sispolečně zazpívat. Zveme Vás na akci „Česko zpívá koledy“ na náměstí ČSA!

10. 12. * od 16:00 – TS Externo, DPS Trallala, PS Ta Grupa, PS Komunitní centrum Mojská, kapela Nebe

17. 12. * od 16:00 – Mažoretky Srdíčko, PS Slezan, PS Canticum Novum, kapela Nowina, Děda Mládek Illegal Band

3.	PROSINEC
20:00	Jazzklub

HITY PRO KAŽDÉHO

Čekají Vás velkolepé silvestrovské oslavy? Nenechte si ujít poslední možnost, jak zdokonalit své taneční schopnosti na oblíbeném tanečním večeru s HITY pro každého. Vstupné: 80 Kč

10.	PROSINEC
20:00	Jazzklub

JAZZOVÁ VILIJOVKA

Vánoce se pomalu, ale jistě blíží. Na chvíli zapomenout na předvánoční shon Vám pomůžou těšínští jazzoví muzikanti a jejich kolegové na tradiční jazzové vilijovce. Vstupné: 80 Kč

11. 12.	DROBNÁ MALBA AKRYLEM
9:00 - 17:00	KaSS „Střelnice“

Výtvarný workshop. Lektor MgA. Tomáš Oslizlok. Cena: 1 500 Kč

17.	PROSINEC
20:00	Jazzklub

pinDUR

Čas před vánočními svátky je náročný. Vánoční stres proto nepodceňujte, a přijďte si užít koncert v podání kapely pinDUR, která ukončí klubovou sezónu roku 2021.

Všem návštěvníkům Jazzklubu děkujeme za přízeň, přejeme báječný konec roku a budeme se těšit v následující sezóně roku 2022.

Vstupné: 80 Kč

6.	LEDEN
14:00 - 17:00	nábřeží Míru u Střelnice

TŘÍKRÁLOVÁ PROCHÁZKA

Přijďte se podívat na Mudrce z Východu, tradičně označovaní jako TŘI KRÁLOVÉ, kteří navštívili Ježíše po jeho narození v Betlémě a přinesli mu zlato, kadidlo a myrhu. Byli to králové Kašpar, Melichar a Baltazar. A také budete moci shlédnout živá zvířátka, která je na pouti doprovázela.

15. 1.	FIGURÁLNÍ ABSTRAKCE
9:00 - 17:00	KaSS „Střelnice“

Výtvarný workshop. Lektor MgA. Tomáš Oslizlok. Cena: 1 500 Kč

* změna programu vyhrazena

19.	LEDEN
18:00	KaSS „Střelnice“

"ONE HUMAN SHOW SIMONY BABČÁKOVÉ aneb život, vesmír a vůbec...."

Vstupné: 380 Kč na místě
300 Kč v předprodeji na [www.kassct.cz / recepci KaSS „Střelnice“](http://www.kassct.cz/recepci)

Pohled Simony Babčákové na souvislosti, o kterých se příliš často nemluví.

Ve spolupráci s vámi diváky budou vybrány okruhy témat, na která se podíváme, např.: souvislost mezi emocí a nemocí, vztahy a komunikace, jak funguje matrix, k čemu nám slouží traumata a bolest, fantazie a programování mysli, zodpovědnost a svobodná volba, cykly a význam přechodových rituálů. Toto bude probíhat v pohodové atmosféře a lehkosti s hudebními předěly skupiny Slow motion.

Simona Babčáková je herečka a žákyně improvizátora Jaroslava Duška, která vystudovala Zlínskou školu umění, prošla scénami Městského divadla Zlín, pražského Divadla v Dlouhé, Klicperova divadla v Hradci Králové. V současné době je členkou souboru Dejvického divadla v Praze. Objevuje se v rolích filmových i seriálových a zároveň má lidem co říct i prostřednictvím svých jedinečných "večírků" - improvizčních show na jakékoli téma.

22.	LEDEN
18:30	Divadlo J. Myrona, Ostrava

KVĚTINY PRO PANÍ HARISOVOU opereta / muzikál

zájezdové divadlo

Odjezd 22. 1. 2022 v 17:00 hod.
ze stanoviště ČSAD v Českém Těšíně.

Srdečně Vám děkujeme za přízeň a spolupráci, které si velmi vážíme.

Do nového roku 2022 Vám přejeme mnoho štěstí, pevné zdraví, osobní i profesní úspěchy a splnění těch nejtajnějších snů a přání.

Naším přáním pak i nadále zůstává být Vám nablízku a udržet si Vaši důvěru.

Kolektiv

Kulturního a společenského střediska „Střelnice“

od 25. 11.

ENCANTO

Animovaný / Dobrodružný / Komédie,
USA, 2021, dabing

od 2. 12.

SPENCER

Drama / Historický, Velká Británie /
Německo / Chile, 2021, 111 min., titulky

od 16. 12.

SPIDER-MAN: BEZ DOMOVA

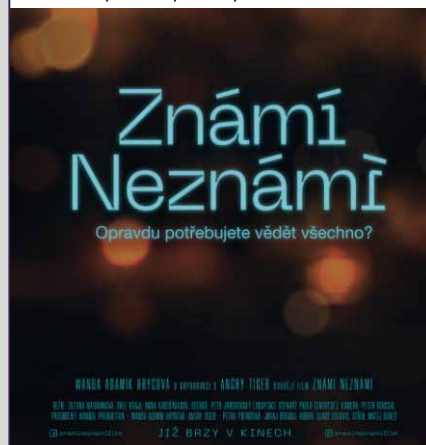
Akční / Dobrodružný / Sci-Fi, USA, 2021

od 16. 12.

ZNÁMÍ NEZNÁMÍ

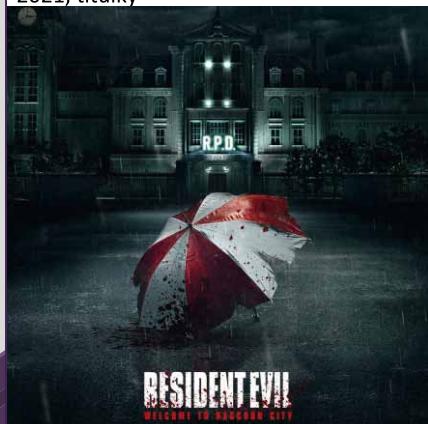
Komédie, Česko, 2021, 95 min.

od 2. 12.

**RESIDENT EVIL:
RACCOON CITY**

Akční / Horor / Sci-Fi, USA / Německo,
2021, titulky

od 9. 12.

TAJEMSTVÍ STARÉ BAMBITKY 2

Pohádka, Česko, 2021

od 9. 12.

WEST SIDE STORY

Muzikál / Drama / Romantický, USA,
2021, titulky

od 2. 12.

V LÉTĚ TI ŘEKNU, JAK SE MÁM

Komédie, Slovensko / Česko, 2021

Vzhledem k současné situaci a z ní vzniklých opatření zavedených filmovými distributory nejsme schopni tvořit program kina Central s dostatečným předstihem. Proto uvádíme alespoň termíny nejzajímavějších premiér. Novinek, které, jak věříme, Vás dostanou do kina i přes nepříznivou situaci.

V lednu roku 2022 se chystáme na kompletní rekonstrukci promítací kabiny kina Central. Z toho důvodu bude kino celý měsíc pro veřejnost uzavřeno. Všem návštěvníkům se touto cestou velice omlouváme a doufáme, že nám zachováte přízeň i po opětovném otevření. Už teď se těšíme na spoustu novinek a posunutých premiér, které Vám, našim divákům, odpromítáme.

PROSINEC
2021

AKROPOL
AKTIVITY ROZUM POHYB LIDÉ

Aktivity pro seniory Klubu AKROPOL organizuje Městská knihovna, Domov pro seniory, Městský úřad (Odbor sociální péče, Odbor školství a kultury), Klub přátel výtvarného umění, TRIANON z.s, KaSS, Charitní centrum pro seniory, Slezská diakonie.

Členem Klubu AKROPOL se může stát každý občan Českého Těšína seniorského věku. Průkaz člena je možno obdržet v Městské knihovně Český Těšín, na Ostravské ul.

AKCE*

01
STŘEDA 14:00

Městská knihovna
NA OSTRAVSKÉ UL.

KLUBOVÁ STŘEDA KPVU

Vstupné: zdarma

Klubové setkání s prezentací umělců a umění z výtvarného světa, promítání zajímavých filmů a vzpomínkových fotografií z cest klubu. Pořádá Klub přátel výtvarného umění.

07
ÚTERÝ 16:00

„AVION“
ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna Avion

TŘI KRÁLOVÉ

Vstupné: 40 Kč, pro členy KPVU zdarma

Přednáška Mgr. Marka Zágory o zajímavém a ve středověku velice oblíbeném tématu vztahujícím se k dějinám Vánoc. Téma bylo častým námětem výtvarných děl. Pořádá Klub přátel výtvarného umění ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín.

09
ČTVRTEK 17:00

„AVION“
ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna AVION

TOMÁŠ KOČKA & ORCHESTR

Vstupné: 220 Kč, pro členy klubu AKROPOL 200 Kč

Vánoční koncert
Tomáše Kočka & ORCHESTRU.
Organizuje Městská knihovna Český Těšín.

13
PONDĚLÍ 10:30 – 12:00

Městská knihovna
NA SLOVENSKÉ UL.

**X. ROČNÍK VIRTUÁLNÍ
UNIVERZITY TŘETÍHO
VĚKU, zimní semestr**

Vzdělávací cyklus přednášek pro seniory na téma „Architekti italského baroka“. Přednášky postupně detailně představují šest nejvýznamnějších představitelů italské barokní architektury a jejich dílo.

Organizační garant

Provozně ekonomická fakulta ČZU v Praze.

Bližší informace

tel.: 558 741 548

e-mail: svibice@knihovnatessin.cz

16
ČTVRTEK 10:00

KINO CENTRAL

Kino Central

**KINO SENIOR
BOURÁK**

Vstupné: 50 Kč

Komedie Ondřeje Trojana s Ivanem Trojanem v roli Bouráka, věčného frajera, kterému teče do baráku i do života a rodina už ho má plný zuby.

**BĚHEM CELÉHO
PROSINCE**
vždy odpoledne

Městská knihovna
NA SLOVENSKÉ UL.

SPOLEČNĚ PICASSEM

Vstupné: zdarma

Pojďte vytvořit unikátní výtvarné dílo, na jehož vzniku se může podílet každý z nás. Domalujte část obrazu a ti, kdo přijdou po vás, budou pokračovat dál.

**MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN**

www.knihovnatessin.cz
studovna@knihovnatessin.cz
tel.: 558 746 950

* Změna programu vyhrazena.

PROSINEC
2021

Program Městské knihovny a Čítárny a kavárny AVION

AKCE*

VÝSTAVY

PRO DĚTI

04 SOBOTA 8:00 – 12:00

**Městská knihovna
NA HAVLÍČKOVÉ UL.**

**CHCI K TOBĚ DOMŮ!
TVÁ KNIHA
ZABÍERZ MNIE DO DOMU!
TWOJA KSIĄŻKA**

Vstupné: zdarma

Burza knih zdarma pro dospělé i děti. Přijďte si vybrat tu svou.

06 PONDĚLÍ **„AVION“** 16:00
ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna Avion

**INKLUZÍVNÁ
DIFERENCIÁCIA SVĚTA
Spoločensko-politologické
aspekty**

Vstupné: zdarma

Beseda, autorské čtení a prezentace nově vydané knihy Prof. PaedDr. Jaroslava Vencálka, CSc., univerzitního pedagoga (geograf, politolog, demograf) dlouhodobě působícího na univerzitách v Ostravě, Trenčíně a Prešově.

07 ÚTERÝ **„AVION“** 16:00
ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna Avion

TŘI KRÁLOVÉ

**Vstupné: 40 Kč, pro členy
KPVU zdarma**

Přednáška Mgr. Marka Zágory o zajímavém a ve středověku velice oblíbeném tématu vztahujícím se k dějinám Vánoc. Téma bylo častým námětem výtvarných děl. Pořádá Klub přátel výtvarného umění ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín.

09 ČTVRTEK **„AVION“** 17:00
ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna Avion

**TOMÁŠ KOČKO &
ORCHESTR**

**Vstupné: 220 Kč, pro členy
klubu AKROPOL 200 Kč**

Vánoční koncert
Tomáše Kočka & ORCHESTRU.

13 PONDĚLÍ **„AVION“** 17:00
ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna Avion

**DYSKUSIJNY KLUB
CZYTELNIKÓW**

Vstupné: zdarma

Klub jest skierowany do wszystkich miłośników czytania, którzy chętnie wymieniają się z innymi czytelnikami opiniami na temat przeczytanej książki.

**BĚHEM CELÉHO
PROSINCE** vždy odpoledne

**Městská knihovna
NA SLOVENSKÉ UL.**

SPOLEČNĚ PICASSEM

Vstupné: zdarma

Pojďte vytvořit unikátní výtvarné dílo, na jehož vzniku se může podílet každý z nás. Domalujte část obrazu a ti, kdo přijdou po vás, budou pokračovat dál.

10. 11. – 30. 12. 16:00

**Městská knihovna
NA SLOVENSKÉ UL.
Minigalerie Na Plotě**

SALÓN 2021

Vstupné: zdarma

Svá díla vám představí členové výtvarné skupiny Osmička pod vedením výtvarníka Josefa Dronga.

3. 12. 2021 – 14. 1. 2022 **„AVION“**
ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna Avion

MARIE BUTULA–CICHÁ

Vstupné: zdarma

Malířka Marie Butula–Cichá se věnuje převážně figurální malbě ztvárňující zdánlivě absurdní situace se specifickým humorem. Pořádá Spolek Půda ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín.

**Zahájení výstavy se koná
3. 12. v 17:00**

6. a 20. PONDĚLÍ 16:00

**Městská knihovna
NA HAVLÍČKOVÉ UL.**

KREÁČEK

Vstupné: zdarma

Mikulášské a vánoční tvoření s překvapením. Výtvarný workshop pro děti.

20 PONDĚLÍ 10:00

**Městská knihovna
NA HAVLÍČKOVÉ UL.**

**BOOKSTART
S KNÍŽKOU DO ŽIVOTA
KLUB „MEDVÍDĚ“**

Vstupné: zdarma

Rezervace míst nutná.

Pro rodiče s dětmi do 3 let. Čtení, hry, tvoření a aktivity pro nejmenší. Informace, rady pro rodiče.

**BĚHEM CELÉHO
PROSINCE** vždy odpoledne

**Městská knihovna
NA SLOVENSKÉ UL.**

**Z TĚŠÍNSKÝCH
ADVENTNÍCH POKLADŮ**

Vstupné: zdarma

Výstava a výtvarné dílničky na téma adventní očekávání a vánoční zvyky.

* Změna programu vyhrazena.

ČITÁRNA A KAVÁRNA AVION, Hlavní tř.,
tel. 558 711 961, www.noiva-tesin.cz
www.facebook.com/avionceskytesin/

„AVION“
ČITÁRNA A KAVÁRNA

MěK na Ostravské ul.
tel. 558 746 950

MěK na Havlíčkově ul.,
tel. 558 711 147, 558 741 548

www.knihovnatessin.cz
www.facebook.com/knihovnatessin/

KaSC Dolní Žukov
tel. 558 712 058

MěK na Slovenské ul.
tel. 558 741 548,
558 712 935

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

3 VÁNOČNÍ OSMIČKA

3. 12. 2021 – 14. 1. 2022, Galerie CFTS, SVČ Amos

Prodejní výstava autorů výtvarné skupiny *Osmička*.

4 PŘIJEDE K NÁM MIKULÁŠ

4. 12. 2021, 16.00 – 18.00 hod.,
zahrada SVČ Amos

Sobotní odpoledne plné čertovských neplech a andělského jiskření s Mikulášskou nadílkou. Dárek pro své děti opatřete jménem dítěte a doneste prosím na recepci SVČ AMOS nejpozději do 3. 12. v pracovní dny od 14.30 do 18.30 hod.

18 VÁNOČNÍ HRA

18. 12. 2021, 15.00 hod., Pink aréna,
SVČ Amos

Poslední adventní sobotu uvádíme vánoční hru s koledami *Juž my se dočkali tych vělkich godův* v podání folklórních souborů Slezan a Slezanek za doprovodu cimbálové muziky a gajd (v 17.00 hodin). Čas před vystoupením můžete využít nakoupením vánočních dárků, načerpáním inspirace při workshopech pro dospělé i děti (zdarma), oddychu a prožití příjemného podvečeru. **Vstupné: 50 Kč/osoba.**

17 – 18 VÁNOČNÍ VÍKENDOVKA

17. – 18. 12. 2021, SVČ Amos

Tradiční víkendovka s vánoční atmosférou pro děti ve věku 6–15 let.

Děti se seznámí s různými vánočními tradicemi, upečou si cukroví, vyrobí si drobné dekorace, připraví vánoční večeři a společně zasednou k prostřenému stolu. A bude toho mnohem víc!

*Děkujeme za Vaši dosavadní přízeň a důvěru
a do nového roku Vám jménem Střediska volného času AMOS
přejeme hodně osobních i pracovních úspěchů.*

15 SOBOTA V AMOSU

15. 1. 2022, 9.00 – 12.00 hod., SVČ Amos

Dopoledne s nabídkou zajímavých aktivit pro každého, kdo si chce vyzkoušet, poznat i naučit se novému, rozšířit vědomosti a zlepšit své dovednosti.

22 KARNEVAL NA LEDĚ

22. 1. 2022, 16.30 – 18.30 hod.,
Zimní stadion, Český Těšín

Maskovaná zábava pro děti a jejich rodiče. Ledové soutěže, tanečky, hry, rej masek a vyhlášení nejhezčí masky. Akce pořádána ve spolupráci s HC Vlci Český Těšín. **Vstupné: 50 Kč/osoba.**

28 RENATA FILIPOVÁ ŠKRTÁNÍ VE TMĚ

28. 1. 2022, 17.00 hod., Galerie CFTS, SVČ Amos

Vernisáž výstavy. Udivil vás její název? Autorku napadl poté, když si uvědomila, jak málo podpory a prostoru se dnes dostává umění. Ti všichni, kteří se umění věnují, škrtají ve tmě a doufají v jiskřičku, která se jednou rozhoří...

Výstava potrvá do 28. 2. 2022.

!! Formát konání akcí se odvíjí dle aktuálních vládních epidemiologických opatření !!

TĚŠÍNSKÉ
DIVADLO

ČESKÁ SCÉNA
+420 734 263 918 / obchodni@tdivadlo.cz
SCENA POLSKA
+420 604 616 330 / scenapolska@tdivadlo.cz
BAJKA
+420 725 781 299 / bajka@tdivadlo.cz

www.tdivadlo.cz

BETLEJEM POLSKIE / SCENA POLSKA
Režyseria Andrzej Sadowski
Premiera 18/12/2021, 17:30, Teatr Cieszyński
Rezerwajca biletów / terminy następnych spektakli
www.tdivadlo.cz/scena-polska

DOM OTWARTY / SCENA POLSKA
Režyseria Bogdan Kokotek
Premiera 8/1/2022, 17:30, Teatr Cieszyński
Rezerwajca biletów / terminy następnych spektakli
www.tdivadlo.cz/scena-polska

NIESAMOWITA WYPRAWA LEWEJ SKARPETKI / BAJKA
Režyseria Tomáš Volkmer
Premiera 14/1/2022, 17:00, Teatr Cieszyński
Rezerwajca biletów / terminy następnych spektakli
www.tdivadlo.cz/bajka

MARYŠA / ČESKÁ SCÉNA
Režie Petr Kracik
Premiéra 29/1/2022, 17:30, Těšínské divadlo
Rezervace vstupenek / terminy repríz představení
www.tdivadlo.cz/ceska-scena

5.12.2021

MIKULÁŠ Na ledě

**MIKULÁŠ
Na ledě**
Zimní stadion Český Těšín
Neděle 5.12.2021
14:00 – 15:30 hod.

Připravte si básničky
a přijďte si zabruslit!

Program

- ☑ Soutěže s hokejisty HC Vlcí Český Těšín
- ☑ Vystoupení krasobruslařů TJ Slavoj Český Těšín
- ☑ Mikulášská nadílka

ČESKÝ TĚŠÍN

www.suzct.cz info@suzct.cz Správa účelových zařízení

**FITNESS
DEN!**

ZDARMA

30.1.2022 v 9:00

s Ivetou, Šančou, Zdenkou a Katkou

Správa účelových zařízení Český Těšín srdečně zve
na Fitness den v naší Sportovní hale na ulici
Svojsíkové 2119 v Českém Těšíně.

- BOSU
- CHITONING
- JUMPING
- TABATA
- KICK BOX
- FUNKČNÍ TRÉNINK
- PILATES
- JÓGA

Rezervace míst
na info@suzct.cz do 21.1.2022

ČESKÝ TĚŠÍN

www.suzct.cz info@suzct.cz Správa účelových zařízení

HISTORICKÁ BUDOVA MUZEA TĚŠÍNSKA

VÁNOČNÍ JARMARK

11. PROSINCE 2021 | 9:00–17:00

tradiční řemesla,
rukodělné dílničky,
bohatý program

Hlavní třída 115/15, 737 01 Český Těšín | +420 558 711 866 |
ceskytesin@muzeumct.cz | www.muzeumct.cz
Otevírací doba: út-ne 9.00–17.00

OD ŘEMESLA K TECHNICE

Středisko volného času Amos, Český Těšín, v rámci projektu: „Od řemesla k technice“ (spolu financovaný z dotace Integrovaného regionálního operačního programu a Ministerstva pro Místní rozvoj ČR), nabízí dvěma těšínským školám tematické workshopy zaměřené na klíčové kompetence IT, technické a řemeslné obory. Žáci navštěvují nově zrekonstruované a vybavené odborné učebny IT a modelářů v našem středisku.

Žáci prvního stupně základních škol využívají tyto odborné učebny k praktickým nácvikům řemeslných a rukodělných prací. Pracují s nářadím, seznamují se s montážními stolečky, procvičují jemnou motoriku v keramické dílně. Učí se také montovat, spojovat a vyrábět jednoduché výrobky. Připravujeme řemeslnou dílničku, kde budou mít žáci možnost pracovat se dřevem a kovem. Aktivitu žáků druhého stupně

jsou specializované na řemeslné práce s kovem, dřevem a správného používání nářadí. Další okruh prezentuje žákům svět 3D tisku, kde se dozví všeobecné informace a možnosti využití, ale především se naučí navrhnout si v grafickém programu svůj vlastní výrobek, který si následně vytisknou na 3D tiskárně. V posledním bloku se žáci seznámí s MBoty, s jejich stavbou a následným programováním v softwaru Scratch.

„Je skvělé, že Středisko volného času AMOS stále rozšiřuje svou nabídku a umožňuje dětem vzdělávat se v širokém spektru oborů. Umožňuje to nejen vybavené učebny, ale také pedagogové, kteří se dětem v jejich volném čase věnují. Projekt „Od řemesla k technice“ je jedním z mnoha, kde mohou děti účelně trávit volný čas a rozvíjet svůj talent nebo se seznámit se základy řemesel“, říká místostarosta Vít Slováček.

Přínosem této spolupráce je osvěta žáků v rámci řemeslných a technických oborů, digitálních technologií a rozvoj talentů žáků základních škol.

Adam Chalupa, SVČ Amos
Foto: Archiv SVČ Amos

Zapojte se do ptačí hodinky

V roce 2019 odstartovala Česká společnost ornitologická projekt občanské vědy s názvem **Ptačí hodinka**. Lidé po celé zemi o lednovém víkendu počítali ptáky, kteří jim během jedné hodiny přilétli na krmítko. V roce 2021 pozorovalo přes 27 000 lidí přes půl miliónu ptáků a vytvořili tak nový rekord. Nejčastějšími návštěvníky krmítek byly sýkorky, vrabci, kosi, hrdličky, ale objevily se i vzácné nebo řídké se vyskytující druhy. Do sčítání se může zapojit opravdu každý, postačí mít chuť, užít si pozorování ptáků na krmítku a chtít přispět do zajímavého projektu. Na webu <https://ptacihodinka.birdlife.cz> najdete všechny informace včetně návodu, jak správně přikrmovat ptáky, jak je poznat, kam a jakým způsobem předat výsledky, a také výsledky za předchozí roky sčítání.

Oficiální termín sčítání je **7.-9. ledna 2022**. Neváhejte a zapojte se! Nejen, že můžete prožít zajímavé chvíle při pozorování ptáků, ale přispějete i k poznání druhového složení a počtu ptáků navštěvujících naše krmítka. Sčítání je poučné, zajímavé a ještě poslouží dobré věci. To přeci za to stojí.

Daniel Křenek,
Odbor výstavby a životního prostředí
Foto: Ilustrační foto

Název projektu CZ: Od řemesla k technice
Registrační číslo projektu: CZ.06.2.67/0.0/0.0/16_066/0009868

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Setkání velkých srdcařů FINIDRu

Má smysl udržovat kontakt s bývalými kolegy v důchodu? Pro FINIDR to smysl určitě má!

Stalo se již takřka tradicí, že pravidelně každým rokem připravujeme pro naše bývalé zaměstnance v penzi společná setkání. Během akce si nejen vzpomínáme na společně strávené roky v tiskárně, ale všem účastníkům ukážeme

i zajímavé novinky z polygrafického průmyslu a představíme jim i naše plány do budoucna. Velice nás těší, že zájem ze strany bývalých kolegů v důchodu je každoročně vysoký.

A právě začátkem října proběhlo společné setkání, při kterém se naši bývalí zaměstnanci v důchodu mohli alespoň na chvíli opět vrátit zpět do tiskárny. Akce nazvaná Setkání velkých srdcařů FINIDRu přilákala tentokrát přes 50 účastníků. Kromě komentované prohlídky v tiskárně na Lipové ulici se mnoho z nich také těšilo na zajímavou exkurzi prostor další pobočky v centru Českého Těšína - budovy bývalé Těšínské tiskárny. Zbytek dne poté hosté strávili u dobrého jídla a pití v příjemném prostředí Čistárny a literární kavárny Avion. Po celou dobu se jim osobně věnoval ředitel tiskárny Jaroslav Drahoš, se kterým si mohli například popovídat nebo zavzpomínat na roky minulé. Celodenní setkání se neslo v pozitivním duchu a skvělé náladě. Věříme, že si tento den a připravený program všichni pořádně užili.

A co nám dělá největší radost? Prvotní ohlasy účastníků, že takových akcí si velice váží a už se netrpělivě těší na příští rok.

...Nejen oni, ale i my!

Ondřej Prokop, FINIDR, s. r. o.
Foto: Archiv FINIDR, s. r. o.

ERASMUS+ aneb pracovní/studijní stáže našich žáků v Itálii / 1. ze čtyř běhů

Albrechtova střední škola, příspěvková organizace, Český Těšín

V roce 2020 jsme opět získali grant EU pro naše žáky. Není jednoduché takový grant získat, a tak jsme měli velkou radost, že se nám to zase povedlo. Naši žáci oborů pekař, cukrář, řezník-uzenář a polygrafie dostali šanci vyjet na pracovní/studijní pobyt v zahraničí a ukázat v cizině, co se naučili, co umí a hlavně získat nové zkušenosti, dovednosti, navázat nová přátelství, poznat jiné kultury a zvyky. Bohužel všechny výjezdy a aktivity zmrazil covid, a tak jsme pečlivě sledovali situaci a vyčkávali na první příležitost výjezdu. V září 2021 se konečně naskytla možnost prvního ze čtyř plánovaných výjezdů a my jsme připravili osm žáků oborů cukrář a pekař na třítydenní pracovní zkušenost v Itálii. Žákyně doprovázela, dohlížela na ně a trávila s nimi veškerý pracovní i volný čas doprovodná osoba,

ba, učít. odb. předmětů a také skvělá cukrářka paní Mgr. Kamila Foltynová. Nebylo jednoduché v krátkém čase připravit vše potřebné na cestu v podmínkách, které nyní máme, ale Itálie byla „oranžová“, a tak se nakonec vše povedlo a naše první skupina odjela do Milana Marittima. Holky sepsaly svoje zážitky formou zajímavého interview, které bylo příliš dlouhé na krátký článek, a tak přikládáme jenom útržky jejich skvělých zážitků:

Jak se vám tam v Itálii líbilo?

„Líbilo se mi tam moc, celý projekt byl skvěle zařízený, jak program, tak praxe i kurzy. Vše bylo na 1*.“ „Perfektní byly společné úkoly na praxi - pečení trubiček od pana Renata, babu, tiramisu, pasticciotti..., prostě vše.“ „Celý pobyt, exkurze, praxe, různé výlety se mi líbily. Hodně jsme se naučili.“

Co vám pobyt v Itálii přinesl?

„Mnoho nových užitečných možností, dovedností z hlediska praxe, ale také nové zkušenosti. Například jsme se učily, jak připravit cappuccino. Dokonce jsme prováděly obsluhu 2 x při večeři.“ „Plno zkušeností, nových výrobních receptur, úžasných zážitků. Těším se, až všechny recepty vyzkouším doma i na praxi.“ „Začala jsem tady i více vnímat, jak je důležité být ohleduplný k ostatním.“ „Už vím, jak se dělá pravá pizza, těstoviny, focaccia, nebo jak se získává kvalitní mouka či vyrábí víno.“ „Naučila jsem se různé druhy moučníků, dezertů, různé druhy těst na pizzu, chleby různých tvarů. Také jsme se podívaly do menšího mlýna, kde melou mouku. Krásné na tom bylo, jak si zakládají, aby obilovi-

na byla regionální a také velmi kvalitní.“

Co byste vzkázaly do školy – učitelům, spolužákům?

„Chtěla bych vzkázat to, že člověk by měl brát to, co mu život právě nabízí. Sama jsem byla na vázkách, jestli jet. Naštěstí jsem se rozhodla jet a ani trochu toho nelituji.“ „Tuhle zkušenost bych přála každému, aby to prožil a zažil.“ „STOJÍ TO ZA TO! Je to úžasný způsob, jak získat nové zkušenosti, poznat jinou zemi, její zvyklosti. Chci poděkovat odpovědným učitelkám, že jsem se projektu mohla zúčastnit.“

Mgr. Gabriela Tramplerová,

Ing. Alice Flachbartová,

koordinátorky projektu Erasmus+

Mgr. Kamila Foltynová,

doprov. osoba/učít. odborných předmětů

Žákyně 4. ročníku AGEL Střední zdravotnické školy zazářily v IKEMu

Karolína, Lenka a Beata, žákyně 4. ročníku oboru Zdravotnický asistent na AGEL Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické v Českém Těšíně, představily v pražském IKEMu svůj projekt, ve kterém řeší zlepšení kvality ošetrovatelské péče o nemocné. Z 11 zdravotnických škol v České republice obhájily žákyně první místo.

Soutěž HARTMANN School Awards má za cíl podporu a motivaci studentů zdravotnických škol, aktivně se zapojit do přehodnocování procesů zdravotní péče směrem k jejímu zefektivnění nebo podporu vnímání role zdravotnického personálu. Karolína, žákyně 4. ročníku,

objevila soutěž na sociální síti. Po velké diskusi se spolužačkami se rozhodla, že se do soutěže přihlásí. Dle pravidel vytvořily tříčlenný tým a začaly pracovat na zadání. Učitelé z počátku o soutěži ani nevěděli. Děvčata učitelům předložila na stůl hotový plán s prosbou o zapojení se do soutěže. Učitelé proaktivní přístup děvčat uvítali a s účasti v soutěži souhlasili, jelikož projekt hodnotili velmi pozitivně. „*Když jsem se dozvěděla, že se děvčata zapojila to takto rozsáhlého projektu s tak velkou konkurencí jiných zdravotnických škol, byla jsem velmi mile překvapená a vůbec jsem netušila, jaký je v našich žácích obrovský potenciál.*“ Řekla PhDr. Karin Delongová, zástupkyně ředitele AGEL Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické v Českém Těšíně. Téma písemné práce, kterou musely žákyně odevzdat, bylo „Jak zvýšit kvalitu péče o pacienta“. Děvčata na projektu pracovala hlavně ve svém osobním volnu. V projektu žákyně rozvíjely myšlenku, jak může střední zdravotnický personál ovlivnit spokojenost pacienta, nebo se zaměřily na oblasti, které může zdravotnický personál přímo ovlivnit. „*V této práci jsme se zaměřily hlavně na komunikaci s pacienty a na jejich psychiku. Presentace našeho projektu v IKEMu byla velmi zajímavá zkušenost. Z počátku jsme byly trochu nervózní, protože konkurence byla velká. Nakonec jsme to zvládly a dopadlo to, jak nejlépe mohlo. Jsme rády, že jsme mohly poznat pana prof. MUDr. Jana Pirka, prezidentku České asociace sester PhDr. Šochmanovou a mnoho dalších skvělých lidí,*“ vysvětlila žákyně Karolína Gonová. Z celkem 11 přihlášených zdravotnických škol v České republice se žákyně se svým projektem umístily mezi třemi nejlepšími. Následně byly pozvány k prezentaci svého projektu do pražského IKEMu, kde děvčata naprosto profesionálně a perfektně odprezentovala celý svůj projekt. V porotě soutěže zasedli například PhDr. Martina Šochmanová, MBA, náměstkyně ředitele pro ošetrovatelskou péči a kvalitu nemocnice IKEM a prezidentka České asociace sester, kardiologička a emeritní přednostka Kardiocentra, IKEM prof. MUDr. Jan Pírk, DrSc., prof. MUDr. Josef Kautzner, CSc., FESC přednostka Kardiocentra a přednostka Kliniky kardiologie, IKEM nebo generální ředitel společnosti Hartmann Mgr. Jan Cívín a ředitel EEZY Events & Education, s. r. o. Karel Novotný, MBA.

(red)

Foto: Archiv Agel SZŠ Český Těšín

Pozdrowienia z Warszawy, 29. 9. 2021

Kochana Babciu!

Jak widać powyżej, píšę do Ciebie z Warszawy. Chciałabym opowiedzieć Ci o naszej wycieczce klasowej. Niestety dobiega już końca. Jest trzeci, ostatni dzień. Mimo że ten czas minął nam w zawrotnym tempie, myślę, że wszyscy doświadczyliśmy wielu wrażeń i zebraliśmy bagaż wspaniałych doświadczeń. Grafik był dość napięty, jednak mieliśmy również sporo czasu wolnego. Mogliśmy wtedy eksplorować Warszawę na własną rękę. To było naprawdę niesamowite doświadczenie! Znalazł się też czas na odpoczynek i wygłupy w pokojach :).

Może opiszę Ci wszystko nieco dokładniej, bo udało nam się zobaczyć naprawdę wiele! Stare Miasto,

Centrum Nauki Kopernik, Muzeum Narodowe, Muzeum Wojska Polskiego, Wilanów, Łazienki, Pałac Kultury i Nauki. Mieliśmy szansę obejrzenia legendarnego musicalu "Metro", a ostatnie chwile w stolicy

spędziliśmy w Złotych Tarasach – ogromnym centrum handlowym! Patrząc na liczbę odwiedzonych przez nas miejsc, utwierdzam się w przekonaniu, że wycieczka była naprawdę udana! Mam Ci jeszcze

dużo do opowiedzenia, ale to już może po powrocie :)

A co u Ciebie? Mam nadzieję, że wszystko w porządku! Jak się ma piesek?

Całuję, Marianna

Wielkie podziękowania należą się Konsulatowi Generalnemu w RC za wsparcie finansowe wycieczki, które umożliwiło realizację tak bogatego programu. Dziękujemy również naszemu panu dyrektorowi Markowi Gryczowi za organizację wyjazdu oraz naszym opiekunom, szczególnie panu Michałowi Szczotce za mistrzowskie wykłady o historii Polski.

Marianna Szelong,
kl. IX PSP Czeski Cieszyń
Foto: Archiv PSP Czeski Cieszyń

Novinky z Gymnázia Josefa Božka

Dne 30. 9. 2021 proběhlo slavnostní otevření venkovního sportoviště na Gymnázium Josefa Božka. Nový sportovní areál bude sloužit nejen výuce tělocviku, ale i aktivitám školního sportovního klubu a veřejnosti. Téměř šestnáctimiliónový projekt, který byl z většiny uhrazen Moravskoslezským krajem, tak završil sportovní zázemí na škole. Po otevření nové sportovní haly, která byla dokončena před dvěma lety, bylo třeba dokončit venkovní úpravy a vytvořit hřiště pro sporty venku. Kromě hřišť pro mnoho míčových sportů, workoutového hřiště a venkovní posilovny se dokončily i chodníky, parkovací a pojízdné plochy. Kromě sportovního areálu se zmodernizovala i jídelna školy, došlo k jejímu rozšíření, položení nových podlah a celkovému zmodernizování. Žáci si od září mohou každý den vybírat z nabídky tří jídel. Díky této změně se nají všichni dle svých

potřeb a představ, od masožravců po vegetariány.

Dokončení sportovního zázemí a zmodernizování jídelny je jedním z mnoha projektů, které si škola dopřála ke svým letošním stoletým narozeninám.

U příležitosti stého výročí založení gymnázia došlo k významným změnám na poli komunikace s veřejností. Zmodernizoval se grafický design školních webových stránek a zjednodušila se jejich struktura. Navíc byl vytvořen instagramový účet školy, na kterém sdílí škola i studenti své zážitky ze školních akcí.

Ve výuce informatiky došlo k významné úpravě, konkrétně k navýšení hodinové dotace na nižším gymnázium. Děti se tak již od primy učí pracovat s různými robotickými vzdělávacími pomůckami - Ozoboty, Lego Mindstorms, M-boty a Vex IQ, drony.

Další významná změna se uskutečnila v přístupu knih a povinné četby. Veškerá povinná a doporučená literatura je nově přístupná i v digitální podobě. K vypůjčení jsou jak tituly volně dostupné na internetu (které není třeba dlouze vyhledávat na webu, ale je možné je rovnou stáhnout z našich webových stránek), tak knihy, jež vlastní škola. Knihy zakoupené školou jsou k dispozici k vypůjčení na čtečkách Amazon Kindle. Pokud však někdo i v této digitální době stále touží po papírové podobě knihy, na chodbách naší školy najde spoustu titulů volně k zapůjčení. Změny, které na Gymnázium Josefa Božka proběhly (a některé stále ještě probíhají), jsou nemalé. Věříme, že provedené změny dokážou ještě zlepšit, již kvalitní, výuku na naší škole.

Mgr. Kateřina Bernatíková,
Gymnázium Josefa Božka

Na OA se „tvůrčí ticho“ nekoná

Přestože nám současná nepříznivá epidemiologická situace komplikuje původní záměry a plány, zatím naše studenty o kreativní vzdělávací aktivity příliš nepřipravila. Uskutečnila se totiž celá řada podzimních setkání a soutěžních klání, jejichž cílem bylo přímou pedagogickou prací podpořit i atraktivit, a tím žáky v různých oblastech vzdělávání kladně motivovat.

V online verzi regionální soutěže **Ekonomický tým** jsme poměřili naše síly ve znalostech z oblasti ekonomiky, účetnictví, informačních technologií i v testu všeobecného přehledu. Vydařilo se nám i odborné pojednání: **O změnách nákupních zvyklostí populace vlivem covidové pandemie**. A vzhledem k tomu, že formule byly přesné a myšlenky trefné, vydobyl si českotěšínský tým soutěžících právem nejvyšší hodnocení a postup do celostátního kola.

V rámci projektu **Zapojení odborníka z praxe do výuky** dopřál žákům zajímavé setkání

Ing. Tomáš Šurlák, MBA. Náš úspěšný absolvent, spolujitel reklamní společnosti, popsal začátky svého podnikání na střední škole, odpověděl na otázky: jak začít podnikat, jak získat kapitál a jak být úspěšným. Prezentoval reálný vývoj firmy od nápadu až po konečnou realizaci, a tím motivoval všechny zúčastněné k vlastní kreativitě a podnikavosti.

Výčet úspěšných projektových aktivit bychom mohli pokračovat: **Šenovský datel** v oblasti písemné elektronické korespondence, podzimní dny německé kultury **PASCH-Tage** / ve spolupráci s Těšínským divadlem, Čitárnou a literární kavárnou Avion/, **COOLturní hodina** v rámci projektu Spisovatelé do škol či úspěch sportovců polské národnosti v soutěži **XX Światowe Letnie Igrzyska Polonijne** atd.

Pokud je součástí jakéhokoliv aktivního procesu i období tzv. tvůrčího ticha, zdá se, že na Obchodní akademii Český Těšín jsme ho ještě

nestačili zaznamenat. A to, čím ještě žije naše škola, můžete zjistit v rámci dnů otevřených dveří **/9. 12. 2021, 8:00-16:00/**, jejichž podobu vzhledem k aktuální epidemiologické situaci průběžně aktualizujeme na webových stránkách školy.

Mgr. Lenka Schajerová, OA Český Těšín
Foto: Archiv OA Český Těšín

Století českého gymnázia v Českém Těšíně (8. část)

Mgr. Hynek Pospíšil, ředitel školy
v letech 1990–1994.

Část osmá: DIVOKÉ DEVADE-SÁTKY

Takto by se dalo nazvat poslední desetiletí 20. století, období mnoha změn, které probíhaly velmi rychle, někdy až překotně, mnohdy nepřipraveně a v několika případech i kontraproduktivně.

Dne 1. února 1990 byl do funkce ředitele školy jmenován Mgr. Hynek Pospíšil. Dosavadní ředitelka PaedDr. Hana Bijoková zůstala na škole jako vyučující anglického jazyka. Zástupcem ředitele zůstal z předchozího období Mgr. Jiří Petrovský, který do této funkce nastoupil v roce 1988 za prof. Ludka Urbana, jenž odešel do starobního důchodu. Došlo k přepracování celkového plánu práce pro zbytek školního roku, z něhož byla odstraněna všechna povinná ideově politická školení pro pedagogy – nestraníky, byla provedena úprava školního řádu a z chodby školy zmizely panely s ideově politickou tematikou. Jako první z československých škol byla na gymnáziu zavedena nepovinná výuka náboženství, kterou zpočátku zajišťovali absolventi školy Ing. Jaromír Andryšek a Ing. Jiří Kaleta. Nový obsah získala organizace občanské nauky a filozofie. Ustoupilo se i od pravidelných brigádnických akcí v zemědělství. Poslední chmelová brigáda se uskutečnila na přelomu srpna a září roku 1990. K těmto zásadním polistopadovým změnám přispěli i studenti, kteří zrušili školskou organizaci SSM a vytvořili Studentské fórum. Někteří z nich: Marcela Suchanková, Radek Zwierzyna a Maxim Pindur pracovali v městském výboru Občanského fóra a zapojili se do dění ve městě. Na jaře roku 1990 byli důstojně rehabilitováni bývalí profesori školy: Miloslav Pastrňák, Česlav Valošek a František Stachovec, kteří byli v roce 1958 donu-

ceni opustit gymnázium pro své náboženské přesvědčení. O něco později byli rehabilitováni: Evžen Báče, Bohuslav Peter, Mgr. Hynek Pospíšil a RNDr. Radim Prokop, CSc., kteří byli nuceni opustit svá pracovní místa za své politické postoje v roce 1968, a naše škola jim pak poskytla azyl.

I přes tyto převratné změny pokračovaly některé dosavadní aktivity, např. středoškolská odborná činnost, besedy nejrůznějšího typu nebo návštěvy filmových a divadelních představení. Nadále pracovaly zájmové kroužky, např. literárně autorský, čtenářský, fotografický a taneční, pravidelně se scházel pěvecký sbor. Tato mimoškolní zájmová činnost studentů pak vyvrcholila na jaře 1990 neformální studentskou akademií. Ve své dosavadní praxi pokračovaly rovněž sportovní aktivity, uskutečnila se např. Studentská latka, atletický sportovní den, turnaje v míčových hrách. Proběhl také lyžařský kurs. Dne 1. listopadu 1990 byla tehdejší Severomoravským krajským národním výborem přiznána škole právní subjektivita, od 1. ledna 1992 se stala rozpočtovou organizací a od 15. listopadu 1994 pak organizací příspěvkovou.

Od školního roku 1990/1991 byly z vyučovacích osnov vypuštěny předměty branná výchova a základy výroby a odborné přípravy (ZVOP) a znovu zavedeny předměty estetické výchovy – výtvarná a hudební. Ruský jazyk se dostal do pozadí, jeho výuka byla realizována ve volitelném semináři. Škola jako jedna z prvních v republice zahájila vedle stávajícího čtyřletého studijního cyklu činnost sedmiletého gymnázia (od školního roku 1996/1997 osmiletého). Do tehdejších 2 tříd primy bylo přijato 64 žáků z 5. tříd a jejich historicky po mnoha letech prvními třídními učitelkami se staly Mgr. Mar-

cela Tomečková a Mgr. Alena Krausová. U čtyřletého cyklu došlo k opětovnému zavedení větve humanitní, přírodovědné a nově všeobecné, od školního roku 1996/1997 pouze všeobecné. Novinkou se staly podzimní prázdniny, jednodenní pololetní prázdniny a prázdniny velikonoční.

Počátky nové éry v dějinách gymnázia však nebyly nikterak jednoduché. Na pedagogické radě v září 1990 bylo konstatováno, že ministerstvo školství naprosto selhalo v přípravě nového školního roku. Především nevznikly nové učební osnovy, ani se nic nedělo v oblasti přípravy nových učebnic pro společenskovední obory. Dalším negativem bylo rozpuštění Sdružení rodičů a přátel školy, a to z iniciativy ředitele, což byl akt naprosto kontraproduktivní. V lednu 1992 došlo k neúspěšnému pokusu o jeho obnovu, ale podobná organizace, Sdružení rodičů, začala pracovat až od školního roku 1996/1997. Nepřilíhš vydřeným krokem bylo zrušení výchovného poradenství v roce 1990, které bylo obnoveno až v září 1994.

Rok 1991 byl rokem oslav 70. výročí založení školy. Koordinací připravovaných akcí byla pověřena PaedDr. Hana Bijoková. U příležitosti oslav vznikla nadace finančních příspěvků, v aule školy došlo k renovaci panelů dokumentujících historii gymnázia. Této práce se ujal PhDr. Alena Hasáková a Mgr. Milada Matuszková. Samotné oslavy pak proběhly ve dnech 2.–5. května 1991. V jejich rámci se konala již tradiční slavnostní akademie pro studenty, rodiče a širokou veřejnost, kterou s účinkujícími studenty připravili PhDr. Alena Hasáková a Mgr. Jan Klus. Byl vydán rovněž sborník s bohatým množstvím příspěvků. Dne 4. května byla v prvním mezipatře školy odhalena pamětní deska našim

PaedDr. Petr Šárec, ředitel školy
v letech 1994–2006.

umučeným a padlým absolventům, kteří položili své životy ve druhém a třetím odboji. Na různých místech města pak proběhla setkání abiturientů a oslavy byly ukončeny v neděli dopoledne mešními obřady, které proběhly v kostele Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v Masarykových sadech a v evangelickém kostele Na Rozvoji. Obdobně proběhly oslavy 75. výročí vzniku školy ve dnech 1. až 8. května 1996. Nová doba přinesla také nové trendy do výuky cizích jazyků. Ve školním roce 1990/1991 začala spolupráce se zahraničními školami. Tou první byla Collège Les Varennes ve francouzském Saint Savinien. V červnu 1992 absolvovala skupina našich studentů pod vedením PaedDr. Hany Bijokové, Mgr. Marcely Piškýtlové a Mgr. Renaty Lasotové první studijní a poznávací zájezd do Londýna, který se pak v následujících letech opakoval. Organizovaly se rovněž zájezdy do Rakouska a Německa. Od školního roku 1993/1994 byly navázány kontakty se střední školou HBLA v rakouském Kufsteinu, které však neměly dlouhého trvání. Na základě konkurzů byli někteří studenti vybráni pro delší studijní pobyty na školách obdobného typu v zahraničí, např. v USA nebo ve Francii. Od školního roku 1991/1992 byla rovněž zavedena účast zahraničních lektorů ve výuce anglického jazyka. Tím prvním byl americký lektor PaedDr. Ralph Slayton, který mj. uplatnil i své režisérské nadání v nácviu divadelních představení, která měla velký úspěch i na těšínských základních školách. V následujících letech pak na škole působili manželé Cindy a Sean Butlerovi, James Beal, John Crain, Michele Dawn Arrol, všichni z USA, a Barbara Vajdik z Kanady.

Profesorský sbor v roce 1990.

Ze slavnostního předání maturitních vysvědčení – květen 1998.

V roce 1990 byla s pomocí tehdejšího odboru školství Krajského národního výboru v Ostravě zřízena v prostorách bývalé fotokomory první učebna výpočetní techniky s 10 počítači PC AT 286, vybavená síťovým počítačovým operačním systémem Novell. V prostorách za aulou pak vznikla učebna s 10 počítači stejné kategorie. V roce 1995 byla zřízena nová učebna výpočetní techniky v prostorách učebny fyziky, která byla vybavena 9 počítači a v roce následujícím další učebna tohoto typu, a to úpravou bývalé pracovní zástupce ředitele školy. Kvalitnější práci umožnilo propojení počítačů v učebnách i v kabinetech do školní sítě, jež byla zprovozněna v roce 1998. Současně proběhla generální rekonstrukce telefonní sítě školy. Ve stejném roce získala škola připojení k internetu.

Ve školním roce 1992/1993 byla díky prostředkům z ministerstva školství a sponzorským darům, zvláště od Třineckých železáren, zahájena výstavba víceúčelového hřiště s umělým povrchem, které však bylo dokončeno až v roce 1994. V této souvislosti a z iniciativy vyučujících tělesné výchovy PaedDr. Petra Šárce, Mgr. Jaromíra Dümmlera a Mgr. Karla Přikryla byl na jaře 1993 vypracován projekt Sportovního klubu gymnázia, který měl do budoucna zastřešovat mimoškolní sportovní aktivity. Dne 28. července 1993 byl Sportovní klub Gymnázia registrován na Ministerstvu vnitra ČR jako občanské sdružení. Ve svých počátcích zaštiťoval kroužky basketbalu, odbíjené, korfbalu, kopané, softbalu, aerobiku, kondičního cvičení a country tanců a měl v té době 120 členů. Od 1. září 1998 bylo rozhodnutím Výkonného výboru AŠSK ČR (Asociace středoškolských klubů

České republiky) zřízeno u Sportovního klubu Gymnázia v Českém Těšíně Centrum sportu AŠSK, což umožňovalo sportovní vyžití mládeže také z ostatních místních základních a středních škol. Stal se nepochybně inspirací pro vznik Středoškolského klubu, který byl jako občanské sdružení zaregistrován dne 30. března 1995, ale svou činnost zahájil již na počátku školního roku 1994/1995. Od té doby zajišťuje aktivity a reprezentaci školy v oblasti přírodovědné, humanitní, společenské a estetické, a to pod vedením některých členů pedagogického sboru nebo smluvních pracovníků. Již od svého vzniku je členem AŠSK.

I v 90. letech stejně jako předchozích obdobích zaznamenali naši studenti řadu úspěchů. Z těch sportovních bych mohl uvést úspěchy korfbalistů. V roce 1995 obsadilo korfbalové družstvo školy, hrající 1. dorosteneckou ligu, na republikovém přeboru 2. místo a o rok později v Chomutově 3. místo. Velmi dobře si počínali rovněž softbalisté, když v roce 1997 obsadili 4. místo v celostátním finále školských lig. Nejúspěšnější v ob-

lasti sportu byla studentka Veronika Piecuchová, která jako žákyň kvartý zvítězila na mistrovství republiky ve střelbě ze vzduchové pistole a mezi dospělými obsadila 5. místo. To jí umožnilo reprezentovat Českou republiku na světovém poháru v Mnichově a Miláně. Bezsporu jejím největším úspěchem bylo vítězství na juniorském mistrovství Evropy v Mnichově v roce 1999.

Naši studenti si ovšem počínali velmi úspěšně i v ostatních soutěžích. Ve školním roce 1990/1991 postoupila Kateřina Piperková do národního kola olympiády z českého jazyka. Následovaly ji Pavlína Pekařová a Michaela Dulařová. V následujícím školním roce se Jakub Wdowka a Eva Maroszová zúčastnili celostátního kola výtvarné soutěže. Vůbec nejúspěšnějším studentem naší školy v soutěžních kláních první poloviny 90. let byl Pavel Hulva, který ve školním roce 1992/1993 obsadil 2. místo v národním kole biologické olympiády a poté 20. místo na 4. mezinárodní biologické olympiádě v Utrechtu. O rok později svůj úspěch ještě vylepšil, když znovu postoupil z národního kola na 5. mezinárodní biologickou olympiádu ve Varně, kde vybojoval 3. místo. Ve stejném roce se rovněž zúčastnil celostátního kola fyzikální olympiády. Ve školním roce 1997/1998 se Veronika Švrčinová v rámci pěvecké soutěže „Jaro přišlo k nám“ zúčastnila celostátní přehlídky ve Velkých Losinách. Ve stejném roce se Alice Szczepaniková se svou seminární prací Česko-polské vztahy umístila mezi nejlepšími v celostátním kole soutěže Nadace pro ústavu a ústavnost. Velmi úspěšný byl školní rok 1999/2000, kdy Jan Piškytl s Danielem Cimalou reprezentovali naši školu v celostátní soutěži v německém jazyce, kterou pořádal Goetheho Institut společně s Mi-

nisterstvem zahraničních věcí ČR. Martin Pisečný vybojoval v témže roce 2. místo v celostátním kole zeměpisné olympiády a 11. místo v celostátním kole olympiády z dějepisu. Další významnou aktivitou našich studentů bylo od roku 1994 vydávání studentského občasníku Press, a to ve spolupráci s Těšínskou tiskárnou.

Devadesátá léta byla také charakteristická častým střídáním personálu ve vedení školy. Ve školním roce 1991/1992 byl ve funkci zástupce ředitele školy Mgr. Jiří Petrovský vystřídán Mgr. Janem Krajíčkem. V březnu 1994 stávající ředitel školy Mgr. Hynek Pospíšil onemocněl a svou funkci prakticky přestal vykonávat. Proto byl dne 1. května 1994 pověřen vedením školy dosavadní zástupce ředitele Mgr. Jan Krajíček a stávající ředitel odešel dne 1. června do starobního důchodu. Dne 23. června 1994 proběhl na Okresním školském úřadu konkurz na uvolněné ředitelské místo, který vyhrál PaedDr. Petr Šárec, ale do funkce nového ředitele byl 15. července vybrán jiný kandidát. Teprve 15. října téhož roku byl vítěz konkurzu do ředitelské funkce jmenován. Zástupcem ředitele školy se stal opět Mgr. Jiří Petrovský, kterého dne 1. července 1995 vystřídala Mgr. Alena Krausová. Ve druhé polovině 90. let narostl taky počet studentů a tříd. Jestliže v revolučním školním roce 1989/1990 studovalo na škole 390 studentů ve 13 třídách, pak ve školním roce 1996/1997 to bylo 482 studentů v 17 třídách. Rozpočtová situace umožňovala pouze udržení základního chodu školy, která nutně potřebovala vzhledem ke svému stáří, opravy. K hlavním problémům patřila oprava střechy a koteln, jejíž zařízení bylo už často poruchové. V roce 1997 pak byla provedena instalace vzduchotechniky ve varné části školní kuchyně, po které následovala v roce 1998 úprava celého provozu kuchyně do nerezového provedení. Osudy gymnázia od počátku nového milénia můžete sledovat na www.gmct.cz.

Mgr. Václav Labaj

Profesorský sbor ve školním roce 1999–2000.

Zdroje:

- 1) Kronika školy 1967–1994
- 2) Sborník k 75. výročí založení gymnázia v Českém Těšíně 1921–1996, Těšínská tiskárna, a. s. 1996
- 3) Sborník k 80. výročí založení gymnázia v Českém Těšíně 1921–2001, Těšínská tiskárna, a. s. 2001
- 4) Výroční zprávy školy 1994/1995–1999/2000
- 5) Fotoarchiv školy

„Dějiny studujeme proto, abychom rozuměli dobám minulým lépe, než ti, kdo v nich žili.“ — František Vymazal český lingvista a překladatel 1841 - 1917

Český Těšín - stalo se před 88 lety – 8. část

1895 napravo plynárna, ulice Střelniční,
zdroj: Czeslaw Kraina

Budiž světlo, dalo by se nazvat dnešní pátrání v těšínské historii, jak se vlastně naše město v dobách dávných pomalu a jistě rozsvěcovalo a jak vše bylo zaznamenáno na zažloutlé listy kroniky.

Osvětlování města se dělo dílem plynem, dílem elektrinou. Plynem od roku 1882, elektrickým proudem od roku 1910. Těšínská plynárna byla tedy vystavěna za panování císaře Františka Josefa I. po usnesení obecního zastupitelstva ve městě Těšíně ze dne 7. července a 29. srpna 1881. Stavba byla započata 7. září téhož roku a ukončena položením potrubí 15. září 1882. Dodávku všech strojů včetně kladení potrubí a instalačních prací provedla firma Muttoné a Kunz z Vídně. Celý podnik byl proveden podle stavebního plánu městského inženýra C. Kühla a stavby se zhostil Bedřich Fulda. Osvětlování města bylo zahájeno 30. září 1882 o 6. hodině večerní zapálením lampy na hlavním náměstí před vchodem do radnice tehdejší starostou města Dr. Janem Demlem. Za doprovodu dechové hudby byly postupně rozžaty ostatní lampy procházející městem. V té době měl Těšín 12 tisíc obyvatel a následoval tak početnější města jako Moravskou Ostravu, Bílsko a Krnov. Plynové osvětlení nahradilo 147 petrolejových lamp, které doposud Těšín velmi nedostatečně osvětlovaly.

Pro osvětlování města bylo původně počítáno s rozpočtem na 3 250 plamenů, což činilo 143 799 zlatých, nakonec zůstalo u 258 plamenů. Proto měla plynárna původně jen jeden plynojem, až teprve v roce 1893 byl postaven další kapacitnější. Téhož roku byla dostavěna i přízemní kancelářská budova. V roce 1901 se do plynárny poměrně hodně investovalo ve smyslu rozšíření výroby a objektu samého. Těšín měl nejmodernější a nejlépe zařízený plynárenský podnik, který ročně vyrobil až milión krychlových metrů plynu. Velkou zásluhu na tom měl plynmistr Jan Mráz, který úspěšně vedl celý podnik až do roku 1907.

Po rozdělení města začala spotřeba plynu klesat. V roce 1922 dokonce až na polovinu svého výkonu, proto bylo nutné výrobu něčím nahradit. Začalo se tedy s výrobou koksu, který šel poměrně hodně na odbyt a výrobou dehtu.

Bývalá transformační stanice na Hrabinské ulici
zdroj: Czeslaw Kraina

To byl ten krásný den, kdy k nám byl zaveden elektrický proud.

V letech 1909-1910 byla postavena poblíž městských jatek v nynějším Cieszyńie městská elektrárna. Tím také započalo realizování elektrického osvětlení nejdříve v celém Těšíně. Později se začalo v některých částech Českého Těšína s instalací mimo plynového osvětlení s osvětlením elektrickým proudem dodávaným z polského Těšína (Cieszyn), ale pouze do konce ledna 1926. V únoru 1926 bylo naše město připojeno na proud Moravskoslezské elektrárny v Mo-

1935 pohled na plynárnu v Českém Těšíně,
zdroj: vetinari

ravské Ostravě. Změna nastala hlavně proto, že cena proudu dodávaného z Těšína (Cieszyn) byla v roce 1921 5,50 Kč za 1 KWh. Později sice došlo z polské strany ke snížení cenové sazby na 4 Kč za 1 KWh, ale dodavatel z Moravské Ostravy byl o polovinu lacinější. Elektrický proud byl dodáván z Ignátovy jámy v Mariánských horách o napětí 22 000 voltů do hlavní transformační stanice na Frýdecké třídě nadzemním vedením. Zde se nacházely tři transformátory, ve kterých docházelo k přeměně na 3 000 voltů. Takto upravený proud vedl kabelem do Demelova podjezdu, kde se nacházel rozdělovací transformátor. Odtud byl kabely dál veden na Saskou kupu, Nádražní třídu, Ostravskou třídu, ze které byl sveden do transformátoru na Hrabinské ulici.

K elektrické energii tak byly připojeny firmy, školy, mlékárna, restaurace, hotely, veškeré budovy a v neposlední řadě i Svibice, která byla částečně závislá na elektrickém proudu z polských Błogotic.

Pamětní knihy, ze kterých převážně čerpám a přepracovávám do literární podoby je nutno brát, jako informace, které se nemusí opírat o historická fakta. Pověstínou jsou zapsány s určitým časovým odstupem a pisatel sám je přirozeně ovlivněn dobou a svým pohledem na dění, které popisuje.

Milan Čierny, předseda letopisecké komise

Budova plynárny v roce 2012, zdroj: Josef Pinter

Budova plynárny, Střelniční ulice kolem roku 1910, zdroj: Muzeum Tešínska

Zneužívání dětí na internetu

Sexuální zneužívání dětí je jedním z nejzávažnějších problémů současného internetového světa. Internet poskytuje především anonymitu a není složité se vydávat za někoho jiného. K vyhledávání a kontaktování vhodných obětí, převážně dětí, dochází nejčastěji na sociálních sítích nebo online hrách. Takové osoby v kyberprostoru ztrácí zábrany a neuvědomují si veškerá rizika.

Obecně lze říci, že sociální sítě jsou fenoménem posledních let ve vztahu k seznamování. Pomáhají ve velké míře k socializaci ve společnosti. Děti a mladí dospělí se prostřednictvím internetu, různých sociálních sítí či chatů snaží seznámit s dalšími vrstevníky a neuvědomují si nebezpečí, která jim z této činnosti hrozí. Tato situace se obzvláště projevila v posledním období v souvislosti s pandemií Covid 19. Vzhledem k distanční výuce, nemožnosti navštěvovat různé volnočasové aktivity, scházet se se svými spolužáky a kamarády, tráví děti většinou svůj volný čas ve virtuálním světě, o kterém rodiče ve většině případů nemají ponětí.

Děti nedokáží rozpoznat nebezpečí, která jim hrozí. Nechají se obvykle snadno přesvědčit k zaslání svých erotických fotografií či videí. Tyto projevy se označují jako **sexting**. Děti dobrovolně poskytují citlivý materiál, jenž může být následně použit proti nim, stávají se snadno vydíratelné – „pokud nepošleš další odvážnější fotky, tak

to pošlu rodičům, spolužákům“. Často se nafotí a natočí v sexuálně vyzývavých pozicích bez znalosti standardních pravidel bezpečného chování v síti a odesílají protějšku, kterého většinou znají právě jen prostřednictvím internetu. Tento materiál v drtivé většině případů bez omezení koluje v síti a jeho odstranění je prakticky nemožné. Jedná se o trestné činy jako například výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, zneužití dítěte k výrobě pornografie, ohrožování výchovy dítěte, atd.

Dalším fenoménem je **kybergrooming**. Jedná se o sofistikované jednání pachatele, který manipuluje s dítětem za účelem vylákání na osobní schůzku a následného sexuálního zneužití či ublížení na zdraví. Pachatelé oslovují oběti na sociálních sítích a v rámci komunikačních programů. Následně se snaží přemluvit oběť k obnažová-

ní před webkamerou, erotickému chování a následně nabízí úplatu za pohlavní styk.

Kyberšikana – jedná se o specifický druh šikany, který jako nástroj využívá elektronické prostředky – mobilní telefon, email, sociální sítě, atd. Stejně jako klasická šikana má za úkol někomu ublížit či jej zesměšnit.

Oddělení sociálně-právní ochrany dětí se touto problematikou intenzivně v součinnosti s Policií ČR a jinými orgány a organizacemi zabývá. V posledním období dochází k velkému nárůstu případů s dětskou pornografií na internetu.

Tráví Vaše děti stále více času na internetu, nevíte jaké stránky navštěvují nebo s kým komunikují? Máte strach o jejich bezpečnost? Není ve Vašich silách zajistit, aby se Vaše dítě nestalo obětí trestného činu? Zabezpečení včasné a adekvátní reakce na neustále se rozšiřující

počet nástrah, jimž děti při svém „brouzdání“ po síti čelí, je téměř nadlidským úkolem. Naštěstí existuje mnoho organizací, které se touto problematikou zabývají. Pokud jste se setkali se závadovým obsahem nebo potřebujete radu odborníka, doporučujeme se obrátit na www.bezpecnyinternet.cz. **Rodičovská linka tel.:**

840 111 234 je v provozu každý všední den odpoledne – **pondělí, středa a pátek 13–16 hodin, úterý a čtvrtek 16–19 hodin.**

Rodičovská linka poskytuje telefonickou krizovou intervenci a poradenství, především rodičům, prarodičům a ostatním členům rodiny na území celé republiky.

Linka bezpečí je celostátní linkou pro děti a mládež v krizových životních situacích. Pomáhá řešit problémy dětem na útěku, týraným či zneužívaným i těm, kteří pocítují znepokojení či ohrožení během prohlížení webových stránek, při chatování, hraní her nebo když jsou obtěžováni prostřednictvím mobilu nebo jiných komunikačních médií.

Služba funguje 24 hodin denně, včetně víkendů i svátků, a to z pevného i mobilního telefonu na čísle 116 111.

Kromě telefonního kontaktu lze využít také chatovou službu nebo e-mailovou poradnu:

<http://chat.linkabezpeci.cz>
pomoc@linkabezpeci.cz

*Dagmar Sznepková,
Odbor sociální*

Proč se v Českém Těšíně stavby tak protahují?

Ptáte se, proč se stavby ve městě tak vlečou. Vinou nevýhodných smluv, nedostatečného stavebního dozoru a také dohledu investora. Děti z Mateřské školy na ul. Hrabinské budou zbytečně přežívat rok na stavbě – firma dostala na jednoduché zateplení 53 týdnů (náhoda, chyba nebo nedbalost?). U projektu Nádraží se termín prodloužil z 53 týdnů na 63 týdnů již na začátku stavby a také se do smlouvy doplnila možnost přerušení stavby, což znamená v podstatě další prodloužení. A momentálně sledujeme druhý pokus o položení velkoformátové dlažby na Nádražní ulici.

*Stanislav Folwarczynski,
zastupitel ODS*

Investice města pokračují podle plánu

Také v letošním roce probíhá v Českém Těšíně několik významných investičních akcí souběžně. K těm největším patří projekt **CENTRÁLNÍ DOPRAVNÍ TERMINÁL ČESKÝ TĚŠÍN A PARKOVIŠTĚ P+R**, jehož cílem je vybudovat moderní dopravní terminál včetně zázemí a parkovacích ploch. Stavba probíhá podle plánu, což můžete sledovat pravidelně v Těšínských listech, a také na FB profilu města. Další projekt **PO STOPÁCH TĚŠÍNSKÉ TRAMVAJE – ROZVOJ PŘESHRAVNÍ TURISTIKY**, který zahrnuje kompletní revitalizaci Nádražní ulice, probíhá přes všechny složitosti rovněž v řádném termínu. V průběhu stavby se město rozhodlo, provést také celkovou rekonstrukci vlastní vozovky Nádražní ulice, která je hlavním městským tahem.

A to samozřejmě znamená navýšení doby realizace z původních 53 týdnů na 63 týdnů. Rozsáhlá rekonstrukce v **Mateřské škole Hrabinské**, která je v tomto rozsahu první od jejího vzniku v šedesátých letech, byla naplánována tak, aby nenarušila běžný chod předškolního zařízení. V pavilonech 3 a 4 došlo v září k dokončení komplexní rekonstrukce vnitřních prostor – sociálních zařízení (vnitřních kanalizačních odpadů, rozvodů vody, rozvodů el. instalace, vodorovné hydroizolace, podlah, obkladů včetně hydroizolací), rekuperace neboli výměna vzduchu v jednotlivých třídách, rekonstrukce osvětlení jednotlivých učeben, snížení podhledů a výměna oken. Děti se tak mohly po prázdninách vrátit do modernizovaných tříd. Zůstává tedy do-

končení pavilonů 1 a 2, zateplení budovy a izolace střechy, ke kterému dojde na jaře roku 2022. V průběhu prázdnin došlo také k dalším opravám v jiných školských zařízeních jako je repas oken v Mateřské škole Smetanova v hodnotě téměř 300 tisíc Kč nebo kompletní rekonstrukce chlapeckých WC v hodnotě 472 000 Kč na Základní škole Havlíčkova. V tuto chvíli probíhá oprava přístupových schodišť a pilastrů na severním průčelí budovy **ZŠ Masarykova** a chystá se zahájení prací na rekonstrukci střechy tělocvičny **ZŠ Ostravská**, která počítá do konce roku s opravou nižších střech zázemí a po přerušení prací v zimním období, na jaře 2022 pak se samotnou rekonstrukcí střechy tělocvičny.

(red)

Z Českého Těšína do Tokia

Narodila se před 33lety v Českém Těšíně. Na své schopnosti na atletickém oválu upozornila v dorosteneckém věku. Pak však přišly zdravotní problémy a Simona Vrzalová netušila, co bude dál a jestli se někdy k běhání vrátí. Stalo se tak až po dlouhé pauze v roce 2016, kdy se stala mistryní republiky na 1 500 a 5 000 m. Výkonnost stoupala, přicházely úspěchy a po pěti letech od návratu mezi sportovní elitu splnila olympijský limit a vypravila se do Tokia. Co všechno musí sportovec zvládnout, aby se přiblížil svému snu? Kolik překonat překážek? Jak pak chutná odměna, prozradila pro čtenáře Těšínských listů naše rodačka Simona Vrzalová.

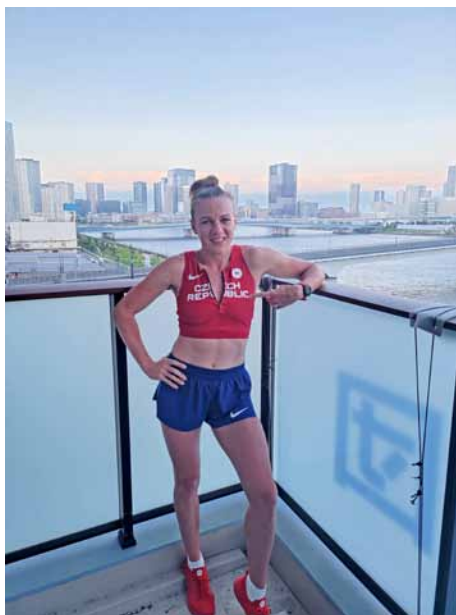
Velký talent a posléze problémy nejen na atletickém oválu. Když se vrátíme k vašemu dorosteneckému období, jak se díváte na své zdravotní trable dnes. Kdo vás přesvědčil, abyste ve sportu po zdravotní pauze pokračovala?

S atletikou jsem se loučila celkem dvakrát. Poprvé to bylo v 16 letech, když jsem neustála problémy, jak ve škole, tak i doma. Do toho se mi výrazně zhoršily výsledky i v atletice a bohužel nebyl v mém okolí nikdo, kdo by mě dokázal vrátit zpátky na tu správnou cestu, na atletický ovál. Tento věk je pro děti asi nejtěžší období - puberta v plném proudu, začínající zájem o opačné pohlaví, časté spory s rodiči. Není tajemstvím, že mnoho dětí v tomto období se sportem skončí. Ve 22 letech jsem se přihlásila na vysokou školu do Ostravy, kde jsem během talentových zkoušek na stadioně potkala svého bývalého trenéra, který mě přesvědčil, abych začala zase trénovat. Bohužel se mi ani po dvou letech nedařilo navázat na výsledky, kterých jsem dosahovala jako žákyně, i když jsem trénovala jako o život. Začala mě bolet i kolena a ortoped mi doporučil, abych s běháním sešla. Mimořádně artrózu mi diagnostikovali už ve dvaceti letech. Dlouho jsem se nemohla smířit s tím, že by má atletická životní etapa měla skončit takto. Několikrát jsem se rozhodla, že znovu začnu trénovat a až budu mít natrénovaný základ, ozvu se trenérovi, aby mě připravil na závod. Bohužel jsem

se nikdy nedostala do fáze, abych našla v sobě odvahu trenérovi zavolat a říct mu, že jsem připravená zase začít makat. Čím víc jsem běhala, tím víc jsem zpomalovala. Nakonec už jsem běhala jenom v noci, protože jsem se za své tempo styděla. Všechno se změnilo v září v roce 2015, v mých 27 letech. Byla jsem vyzvednuta léky svojí mamce u praktické doktorky a sestřička, která tam zrovna byla, a kterou jsem nikdy předtím neviděla mě upozornila na to, že jsem dlouho nebyla na preventivce, ať si zítra ráno přijdu na odběry krve. Šla jsem a ještě ten den mi volala doktorka s tím, že výsledky jsou velmi špatné, ať se sbalím a nastoupím okamžitě do nemocnice v Třinci. V nemocnici jsem byla týden, ale doktorům se nepodařilo přijít na to, proč trpím extrémní chudokrevností. Naštěstí mé tělo velmi dobře reagovalo na suplementaci železem, takže stačilo pár týdnů polykat vysoké množství železa a měla jsem krev v pořádku. Nikdy nepomenu na ten den, kdy mi doktoři konečně povolili vyběhnout. Okruh kolem Olzy, který jsem předtím běžela za 20 minut, jsem úplně bez tréninku a bez úsilí zvládla za polovinu času. Začátkem roku 2016 jsem už psala trenérovi, že mám chuť závodit. V únoru jsem se stala vicemistryní ČR v běhu na 1 500 m v hale. Nemohla jsem tomu uvěřit.

Bylo těžké vrátit se na stejnou úroveň?

Cesta byla velmi trnitá, sebevědomí na bodu mrazu, ale nikdy jsem nepřestala věřit, že se k atletice vrátím. Bez atletiky jsem byla velmi smutný člověk, neměla jsem žádné kamarádky, s lidmi mimo atletiku jsem si neměla co říct.

Atletika není jen o závodech a dřině. Ve sportu jsem poznala tolik úžasných lidí, a když jsem z tohoto kolotoče vypadla, cítila jsem se osamělá.

Co bylo vaším cílem tehdy před pěti lety? Snila jste také o olympiádě?

Nikdy jsem o olympiádě nesnila, protože by mě ani nenapadlo si myslet, že bych se na takový závod mohla dostat. Cíle jsem měla skromné, chtěla jsem překonat své nejlepší časy z dorosteneckých let, což se mi hned v létě 2016 podařilo. Čas 4:24 na 1 500 m, který jsem běžela v roce 2004 se mi podařilo dostat na 4:13 na Zlaté třetře, což byl pro mě neuvěřitelný čas a motivace.

Simono, co jste všechno tedy musela zvládnout, než vám přišla pozvánka do Tokia?

Každý rok jsem se dokázala o malý kousíček zlepšit. V roce 2018 jsem měla životní sezonu, podařilo se mi opět na Zlaté třetře běžet čas 4:04,80, což byl druhý nejlepší čas v českých historických tabulkách. Na mistrovství Evropy v Berlíně jsem obsadila páté místo. V Londýně na Diamantové lize jsem překonala fousatý český národní rekord na jednu míli (4:21,54). Halová sezona v roce 2019 pro mě byla také celkem úspěšná. Na meetingu v ostravské atletické hale jsem běžela český národní rekord na 1 500 m (4:05,73). Ve Francii pak rekord na jeden kilometr (2:39,25). Bohužel mě v polovině halové sezony začala pobolívat pata. Nebolela mě při běhu, ale jen po tréninku, takže jsem tomu nevěnovala pozornost, a to byla obrovská chyba. Na halovém mistrovství Evropy jsem ještě doběhla na slušném šestém místě, ale to byl na delší dobu můj poslední závod. Dlouho doktoři nedokázali přijít na to, co mi je, až někdy v létě konečně v ordinaci u doktora Koláře zjistili, že mě trápí ostruha, která nebyla vidět ani na magnetické rezonanci. Absolvovala jsem kolotoč injekcí, rehabilitací a laserů, až jsem

konečně na podzim toho roku mohla vyběhnout. Sezona v roce 2020 byla už hodně poznamenána koronavirem. Všechny velké závody nám zrušili a zmrazili ranking na Olympijské hry (ranking je takový žebříček, kdy atleti sbírají body podle umístění a výkonu v různých závodech a 45 nejlepších v tomto žebříčku se pak nominuje na OH). Díky svým výkonům z let 2018 i 2019 jsem byla v rankingu hodně vysoko a podařilo se mi na OH probít.

Co jste si z Tokia přivezla?

Bohužel jsme neměli možnost opustit Olympijskou vesnici, kvůli hygienickým opatřením, takže jsme neměli šanci Tokio poznat. V areálu byl obchůdek se suvenýry, každé, když jsem tam šla, byla tam neuvěřitelná fronta a já opravdu nerada někde čekám -, takže to nevypadalo ani na nákupy dárků. Ovšem doslechla jsem se, že si můžeme odvézt olympijskou přikrývku, pod kterou jsem tam dva týdny spala,

pokud ji ovšem dokážeme nasoukat do kufru. Dokázala jsem to.

Je to pro vás motivace do dalších let? Jaké jsou vaše nejbližší plány?

Dost jsem přemýšlela, co se mnou po OH bude. Chtěla bych svoji atletickou kariéru zakončit podstatně lepší sezonou, než byla ta letošní.

Samozřejmě, dostat se na OH je úspěch, ale s výsledkem nemůžu být spokojená. Naštěstí mám kolem sebe úžasné lidi, kteří mě podporují. Především mamku a přítele Martina, který mi připomněl, že Paříž 2024 už je jen za tři roky :-).

Takže vás čeká další náročná příprava, máte vůbec čas

na „normální“ život? Nechtěla jste někdy sportovní dril vyměnit za obyčejný život obyčejné holky z malého města?

Je pravda, že dost cestuji, většinu roku jsem na soustředění v Tatrách nebo Itálii. Naštěstí si uvědomuji, že „životnost“, atleta je velmi krátká. Snad vydrží mé zdraví ještě pár let a pak si budu obyčejný život užívat plnými doušky.

Jak vidíte vaši budoucnost, dejme tomu, za deset let?

Upřímně, jsem člověk, který se dívá maximálně pár dní do budoucnosti. Každopádně, možná bych se viděla jako učitelka tělesné výchovy na základní škole :-). Sport a děti, to by mohla být hezká budoucnost, ne?

Simono, děkujeme za rozhovor a samozřejmě přejeme zdraví a výsledky, které vás za tři roky dovedou pod olympijské kruhy až do Paříže.

(red)

Foto: Archiv Simony Vrzalové

Memoriał Wandy Delong – 44. edycja 3 X 2021

Tegoroczny Memoriał w biegu na przełaj, organizowany przez PZKO Mistrzowice, przebiegał w wymarzonej pogodzie, rodzinnej atmosferze i w bardzo sprawnej organizacji. Najlepsi zawodnicy otrzymali ciekawe upominki i puchary ufundowane przez Konsulat Generalny RP w Ostrawie, Urząd Miasta Czeskiego Cieszyna i MK PZKO Mistrzowice. Do zawodów zgłosiła się rekordowa liczba zawodników. Było ich 97, z których najwięcej, bo aż 42 z czesko-cieszyńskiej podstawówki. Ze szkół małoklasowych z przedszkolami łącznie najdzielniej spisała się Sibica. Organizatorzy Memoriału zapraszają już dzisiaj na jego półokrągły jubileusz – na 2 października 2022, kiedy odbędzie się jego 45. edycja.

WYNIKI

Dziewczyny do 5 lat – 250 m

1. Noemi Woźnica – Trzynieć (1:22)
2. Izabela Mokrosz – Leszna Dolna (1:24)
3. Rużena Gradek – Olbrachcice (1:31)

Chłopcy do 5 lat – 250 m

1. Jan Svrčina – Sibica (1:11)
2. Szymon Glac – Czeski Cieszyn (1:23)
3. Adam Kaszper – Bystrzyca (1:29)

Dziewczyny 6 – 7 lat 250 m

1. Oliwia Gajger – PSP Wędrzynia (1:04)
2. Amelia Janas – PSP Cz. Cieszyn (1:11)
3. Sandra Machej – PSP Cz. Cieszyn (1:12)

Chłopcy 6 – 7 lat 250 m

1. Tomek Müller – PSP Cz. Cieszyn (0:52)
2. Ondřej Luksza – PSP Trzynieć (0:59)
3. Marek Bystroń – PSP Cz. Cieszyn (1:00)

Dziewczyny 8 – 9 lat 400 m

1. Tola Tomanek – PSP Wędrzynia (1:30)
2. Teresa Pollak – PSP Gnojnik (1:38)
3. Dominika Pawlitko – PSP Cz. Cieszyn (1:40)

Chłopcy 8 – 9 lat 400 m

1. Dominik Pollak – PSP Gnojnik (1:35)
2. Tomasz Mokrosz – PSP Trzynieć (1:39)
3. Roman Kluz – PSP Bystrzyca (1:42)

Dziewczyny 10 – 11 lat 650 m

1. Teresa Ondraszek – PSP Bystrzyca (2:34)
2. Karolina Konderla – PSP Bystrzyca (2:39)
3. Karolina Kawulok – Łomna Dolna (2:43)

Chłopcy 10 – 11 lat 650 m

1. Mateusz Mokrosz – PSP Trzynieć (2:20)
2. Tomasz Luksza – PSP Trzynieć (2:20)
3. Damian Roman – Grodziszcz (2:21)

Dziewczyny 12 – 13 lat 650 m

1. Viktoria Utikal – PSP Cz. Cieszyn (2:14)
2. Krystyna Luksza – PSP Trzynieć (2:18)
3. Marketa Zajac – PSP Cz. Cieszyn (2:25)

Chłopcy 12 – 13 lat 650 m

1. Jan Milerski – PSP Bystrzyca (2:04)
2. Adrian Płatek – PSP Cz. Cieszyn (2:06)
3. Patrik Richter – Grodziszcz (2:25)

Dziewczyny 14 – 15 lat 1600 m

1. Anna Milerska – Gimn. Cz. Cieszyn (4:58)
2. Elżbieta Bień – PSP Cz. Cieszyn (5:53)
3. Walentyna Wacławek – PSP Jabłonków (6:22)

Chłopcy 14 – 15 lat 1600 m

1. Dawid Folwarczyn – PSP Bystrzyca (4:21)
2. Jonasz Zajac – PSP Cz. Cieszyn (5:00)

Dziewczyny 16 – 18 lat 1600 m

1. Agnieszka Szotkowska – KS Łomna Dolna (6:10)

Chłopcy 16 – 18 lat 3200 m

1. Andrzej Wacławik – Mistrzowice (12:44)

Kobiety 19 – 35 lat 1600 m

1. Barbara Gaura – PZKO Żuków Dolna (5:44)

Mężczyźni 19 – 35 lat 3200 m

1. Michał Gaura – PZKO Żuków Dolny (12:15)
2. Karol Mitura – Cz. Cieszyn (12:24)
3. Richard Szarzec – Cz. Cieszyn (13:39)

Mężczyźni 36 – 49 lat 3200 m

1. Dawid Wawreczka – Cz. Cieszyn (13:47)
2. Dawid Rajca – Cz. Cieszyn (13:49)
3. Daniel Bystroń – Cz. Cieszyn (15:10)

Mężczyźni nad 50 lat 3200 m

1. Roman Słowiczek – Jabłonków (14:22)

Daniel Kadlubiec, PZKO Mistrzowice

Foto: Archiwum PZKO Mistrzowice

Judisté z JUDO Český Těšín vybojovali další medaile

Judisté z JUDO Český Těšín vybojovali na závodech další medaile. Prvním turnajem po uzávěrci Těšínských listů byla **Velká cena Ostravy (25. 9. 2021, Ostrava)**. Na turnaj jsme vyslali 5 závodníků. V kategorii benjamínků nám **Christian Frater** a **Iva Jeziorská** obsadili shodně **1. místo**. V kategorii mladších žáků startoval Artur Vankát a Petr Jeziorski, kterým se tentokrát nedařilo. Poslední byla mladší žačka **Eva Kuricová**. Všechny soupeřky porazila před časovým limitem a obsadila **1. místo**. V celkové listině bodovaných oddílů jsme obsadili 8. místo. Na **Mistrovství České republiky veteránů (25. 9. 2021, Praha)** jsme vyslali 2 dospělé závodníky. Turnaje se účastnilo celkem 107 závodníků z 6 států Evropy (Česká republika, Slovensko, Polsko, Rakousko, Ukrajina a Belgie). Už od začátku se bylo na co dívat. V kategorii M2 do 100 kg startoval Tomáš Kavalík a obsadil 4. místo, v kategorii M3 do 90 kg startoval Rostislav Kolondra, který skončil na 5. místě.

Prvním říjnovým turnajem byl velký mezinárodní turnaj na Slovensku **GRAND PRIX JUDO Považská Bystrica (2. 10. 2021 Považská Bystrica)**, na který odcestovali dorostenci Jiří Mirga a Jana Kolondrová. Mezi 300 závodníků z 6 států Evropy se naši porvali o nejvyšší příčky. Jiří Mirga se pral velmi hezky a obsadil **3. místo**. **Jana Kolondrová** skončila na **2. místě**, když ji chyběly 3 sekundy do konce vítězného držení na zemi k tomu, aby porazila všechny soupeřky a na turnaji zvítězila.

Ve stejný den odcestovalo 6 našich závodníků do Polska na **Judo Salt Cup Wieliczka (2. 10. 2021, Wieliczka)**. Turnaj byl opravdu skvěle připravený, zúčastnilo se ho celkem 518 závodníků z 5 států Evropy a naši závodníci se prali zase výborně. **První místo** ve své kategorii obsadil **Christian Frater**. **Tereza Kavalíková** obsadila **3. místo**. **Jan Kuric** rovněž **3. místo**. **Na 5. místě** se ve své kategorii umístil **Alexander Mirga** i **Artur Vankát**, kterému těšně unikl bronz. Poslední naší závodnicí byla Eva Kuricová. Té v prvním kole mnohem těžší soupeřka nesedla a tentokrát prohrála. Skvělý výsledek na skvělém turnaji.

V neděli 3. 10. 2021 se konala **Dorostenecká liga (3. 10. 2021, Olomouc)**. Tam na povolené hostování pro ENERGY JUDO TEAM Hranice odjel **Jan Kuric**. Honzík bojoval statečně a výsledkem 3 výhry a 2 prohry pomohl týmu k zisku **3. místa** a účasti ve finálové skupině DL!!!

Ve stejný den odjela skupina 7 závodníků do polského Sosnowca, kde se konal **Otwarty Międzynarodowy Turniej Dzieci i Młodzików w Judo (3. 10. 2021, Sosnowiec)**. My jsme dovezli 5 zlatých a 3 bronzové, protože Evička nám startovala ve dvou kategoriích. Třetí místa na turnaji obsadili: Martin Jaworski (poprvé na turnaji), David Vician a Eva Kuricová (ve vyšší váhové kategorii). Zbývající závodníci ve svých kategoriích zvítězili a přivezli si domů zlatou medaili. Byli to: Christian Frater, Artur Vankát, Petr Jeziorski, Iva Jeziorská a Eva Kuricová. Cestou jsme si na naši oblíbené čerpací stanici opět dali „zapékanky“ a vesele se vraceli domů. Dalším říjnovým turnajem byl **Krajský přebor mladších a starších žáků a žaček U13, U15 (9. 10. 2021, Ostrava)**. My jsme na tento turnaj vyslali jen 2 závodníky, David Vician obsadil v kategorii mladších žáků do 60 kg 3. místo a Eva Kuricová v kategorii mladších žaček +57 kg 1. místo. Evička nám zároveň postupuje na Přebor ČR, který se bude konat 6. 11. 2021 v Jablonci nad Nisou, a na kterém ji budeme móóóóóó držet palce!!!

V neděli 10. 10. 2021 jsme se opět „rozdělili“ a bojovali na dvou frontách. Dva závodníci odjeli na otevřený **Přebor ČOS 2021 (10. 10. 2021, Mohelnice)**. V konkurenci 290 judistů ze 40 oddílů z celé ČR se prosadili oba naši judisté - **Tereza**

Kavalíková a Jan Kuric - oba získali 1. místo.

Druhá skupina našich závodníků (celkem 3) odjela do polského města Bielsko Biata na turnaj **Grand Prix Południe (10. 10. 2021, Bielsko Biata)**. Nejprve nastupoval na tatami **Christian Frater**, který vyhrál svoji tabulku, ale v boji o finále svému soupeři podlehl a získal hezké **3. místo**. **David Vician** byl našim druhým závodníkem na tatami a rovněž obsadil hezké **3. místo**. Jako poslední nám skoro vždy nastupuje na tatami Evička Kuricová. Ta si poradila se všemi svými soupeřkami a zaslouženě zvítězila. Posledním našim turnajem do uzávěrky Těšínských listů byl **Turnaj benjamínků (16. 10. 2021, Štramberk)**. Na tento turnaj nám odjela pouze 1 závodnice (Tereza Kavalíková), protože ostatní byli nachlazení. Tereza ve své kategorii již tradičně bojuje proti klukům (její indiánské jméno zní: **Ta, co poráží kluky**) a nejenak tomu bylo i tentokrát. Nikomu z nich nedala nejmenší šanci a zaslouženě zvítězila.

V sobotu 23. 10. 2021 odjeli na dva dny 2 naši závodníci (Jan Kuric a Jiří Mirga) na Morávku, kde pokračovalo soustředění oddílu Judo Club Orlová. Teď naše závodníky čekají těžké soutěže. Kromě našich i mezinárodních turnajů to budou především mistrovské soutěže. Držme jim palce, ať se jim podaří zúročit celoroční dřinu, obstát v těžké konkurenci a nejlépe vybojovat jakoukoliv medaili s nápisem Přebor nebo Mistrovství České republiky!!!

Pokud Vás judo oslovilo, čakáme na Vás v našom Dojo, ktoré sa nachádza na ul. Lípová 1128 v areáli VOP GROUP, s. r. o. Venujeme sa rekreačnému i závodnému judu a také seboobraně. Každý si u nás môže nájsť „to svoje“. A nebojte sa – judo je pre všetky vekové i váhové skupiny. Stačí len chcieť...

Luboš Wiejacki, JUDO Český Těšín
Foto: Archiv JUDO Český Těšín

Eva Kuricová je přebornicí České republiky!

Eva Kuricová vyhrála na skvěle obsazeném mistrovském turnaji, kde bylo přihlášeno 347 nejlepších závodníků z ČR. Cestou ke zlatu v kategorii +57 porazila s přehledem všechny své soupeřky.

Luboš Wiejacki, JUDO Český Těšín
Foto: Archiv JUDO Český Těšín

mojeplazma ♥

HLEDÁME DÁRCE KREVNÍ PLAZMY

**FINANČNÍ NÁHRADA
AŽ 1 400 Kč*
MĚSÍČNĚ**

Pobočky **Ostrava, Český Těšín
a Frýdek Místek** www.mojeplazma.cz

* Za předpokladu pravidelného dárcovství v intervalu 1 krát za 14 dní. Dle ustanovení §32 odst. 2 zákona 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, podle kterého za krev odebranou pro výrobu krevních derivátů a pro použití u člověka podle jiných právních předpisů a za její odběr nevzniká osobě, které byla krev odebrána, nárok na finanční ani jinou úhradu, s výjimkou účelné, hospodárné a prokazatelně vynaložené výdaje spojených s odběrem její krve, o které tato osoba požádá, a to celkem do maximální výše 5 % minimální mzdy.

MOJE MENÍČKO

ROZVOZ OBĚDOVÉHO MENU

- Každý pracovní den výběr ze dvou polévek a třech hlavních chodů
- Čas rozvozu mezi 10 – 13h dle domluvy
- Jídla jsou balená v zatahovacích miskách
- Možnost platit kartou a stravenkami

MASOVÁ KORÝTKA

- Cena 350,- /1KG
- Objednávka 3 dny předem

Také je možnost si objednat vepřovou kýtu, kolena a další...

Objeďte nás na tel.: **737 964 941**
Jedlička na každý týden najdete na našich webových stránkách
WWW.MOJEMENICKO.COM

VÍCE INFORMACÍ NA TEL: 737 964 941
NEBO NA **MOJE MENÍČKO**

Najdete nás na adrese
STAROMĚSTSKÁ 278,
TŘINEC 739 61

Rybářské potřeby
vše pro rybáře na jednom místě

po-pá: 9-17 h | so: 9-12 h
Český Těšín, Jablunkovská 853
603 111 648

Sběrna pro čištění pérových peřin
a polštářů od firmy MAREŠ PEŘÍ

PPL PARCEL SHOP: Příjem a výdej balíku pro PPL

FYZIOTERAPIE ZVÍŘAT
VETERINÁRNÍ TECHNIK PRO FYZIOTERAPII
A REHABILITACI ZVÍŘAT

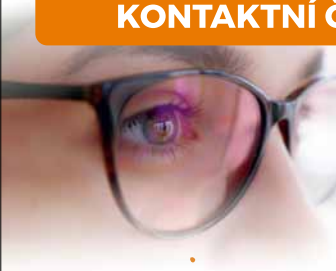
REHABILITACE

- ORTOPEDICKÝCH PACIENTŮ
- NEUROLOGICKÝCH PACIENTŮ
- PSÍCH SENIORŮ
- MAGNETOTERAPIE
- DORNOVA METODA
- OSTEODYNAMIKA
- SPORTOVNÍ FYZIOTERAPIE

ČESKÝ TĚŠÍN

KONTAKT: **+420 737 487 548**

**VYUŽIJTE FKSP PŘÍSPĚVKY NA
KONTAKTNÍ ČOČKY A BRÝLE**

Kontaktní čočky
777 311 532

Moje brýle Třinec
604 135 720

Moje brýle Český Těšín
730 171 228

Jsmo tu pro Vás

moje brýle
optika

SŠTO Střední škola technických oborů
Havířov-Sumbark, Lidická 1a/600
příspěvková organizace

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

Dny otevřených dveří

- 6. 11. 2021** 9.00 – 13.00 hod.
- 4. 12. 2021** 9.00 – 13.00 hod.
- 22. 1. 2022** 9.00 – 13.00 hod.

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Maturitní obor (4letý)
Autotronik

Obory s výučním listem (3leté)
Automechanik, Autoelektrikář, Instalatér, Karosář, Klempíř, Kominík,
Strojník silničních strojů, Tesař, Truhlář, Zedník – Obkladač

Nástavbové studium ukončené maturitou
Podnikání denní (2leté) a dálkové (3leté)

Bližší informace na www.ssto-havirov.cz, 596 802 114

NOUZOVÉ OTEVÍRÁNÍ

- automobilů ■ bytů ■
- rodinných domů ■
- zabouchnutých dveří ■

**Český Těšín, Třinec
Jablunkov a okolí**

FA. KALETA

Výroba klíčů, autoklíčů,
opravy zámků, autozámků,
autoklíčů.

TŘINEC, Závodní 815

Otevřeno:
Po, St 8:00–16:30
Út, Čt, Pá 8:00–16:00

**+420 732 935 165
+420 605 004 162**

Pohodové vítězství nad vysokoškoly

- 7. 10. 2021 **Slavoj Český Těšín – VSK VŠB Ostrava** 97:59 (30:14, 22:18, 21:16, 24:11)
- za domácí Siwy L. 28, Siwy G. 20, Ciompa 14, Ferfecki 9, Holisz 7, Debicki 6, Domajer 6, Kubien 5, Ježek 2, Talik

Ostravští vysokoškoláci, kteří v minulosti byli pravidelně účastníky II. basketbalové ligy, měli být po aktuálním sestupu silným soupeřem domácího Slavaje, v jeho třetím vystoupení v rozehrané sezoně.

Papírové očekávání se však záhy po úvodním hvizdu nenaplnilo. Basketbalisté Českého Těšína již v první čtvrtině nenechali nikoho na pochybách, kdo bude na palubovce toho večera pánem. Bodovou šňůrou 22:0 v druhé polovině prvního herního období, ve kterém s neuvěřitelnou úspěšností nasázeli celkem 8 tříbodových košů, jednoznačně rozhodli zápas ve svůj prospěch. Na střeleckém koncertu domácích se podílel zejména Leszek Siwy, kterému v druhé polovině utkání zdárně sekundoval i jeho bratr Grzegorz.

Do pohodového dalšího průběhu střetnutí pak mohli zasáhnout i všichni hráči z lavičky, kteří soustředěným výkonem získaný náskok pohodlně navyšovali až do konce utkání a nedopustili již žádné drama ve vývoji skóre. Z nich se výrazněji střelecky prosadila nová akvizice Slavaje – rozehrávač Szymon Ciompa, který sympatickým a nebojác-ným výkonem připomněl, že je synem těšínské basketbalové legendy Andrzeje Ciompy, který výkon svého potomka s uspokojením sledoval z hlediště. Škoda jen, že se vydařené vystoupení celého týmu nakonec nepodařilo korunovat dosažením magické stobodové hranice. Na plný bodový zisk a výrazné vylepšení celkového skóre to však nemělo žádný vliv. Věřme, že na pohodové vítězství naváže Slavoj i v dalších zápasech podzimní části soutěže.

*Tomáš Fukala,
TJ Slavoj Český Těšín*

Jan Pavlady mistrem České republiky veteránů 65+ v basketbalu

Vítězné mužstvo BaVe ČR zleva: v polodřepu Ivo Černý, Jan Pavlady, Jiří Voráč, stojící Gejza Valent, Jaroslav Bašus, Stanislav Polák, Vladimír Žižka.

V termínu 10.-12. září 2021 hostilo město Klatovy již 15. mistrovství České republiky veteránů v basketbalu. Jedním z účastníků reprezentujících Českou republiku ve věkové kategorii nad 65 let byl i nedávný hráč Slavaje Český Těšín Ing. Jan Pavlady. Zaslouhou skvělých výkonů včetně jeho spoluhráčů ve všech třech zápasech turnaje, ve kterých plně nahradil bývalou reprezentační střeleckou legendu Kamila Brabence (zanepřázdňen trenérskými povinnostmi), se stal s mužstvem BaVe ČR mistrem České republiky v uvedené věkové kategorii pro rok 2021. Za zmínku stojí, že startoval v mladší věkové kategorii, přičemž

by mohl nastupovat v kategorii 70+ již druhým rokem.

Výsledky jednotlivých zápasů a v závorce jeho bodový příspěvek:

- BaVe ČR - Náhodná sešlost 50:16 (14 bodů - 4 trojky, 2x za 2 body),
- BaVe ČR - BPS Praha A 38:16 (7 bodů - 1 trojka a 2x za 2 body),
- BaVe ČR - Praha 5, Radotín 46:18 (16 bodů - 4 trojky a 2x za 2 body).

*Basketbalový oddíl,
TJ Slavoj Český Těšín
Foto: Archiv TJ Slavoj Český Těšín*

Vánoční turnaje v hokeji

HC VLČI ČESKÝ TĚŠÍN pořádají o Vánocích sérii čtyř domácích turnajů. Ty jsou určeny pro kategorie starší žáci, dorost, 4. třída a 3. třída. „Věřme, že se v letošním roce již turnaje uskuteční v plném rozsahu, tak jak jsme na to byli zvyklí před epidemií covid-19“, upřesňuje předseda oddílu Tomáš Wardas. Zároveň probíhá v oddíle stále nábor nových dětí ročníku 2013 a mladší, které by si rády vyzkoušely jeden z nejoblíbe-

nějších sportů v České republice a staly se součástí naší velké hokejové rodiny. Hledáme kluky i holky, kteří chtějí zažít hromadu zábavy, najít si nové kamarády a naučit se něčemu novému. Na první trénink stačí dětem brusle, zimní rukavice a helma (na kolo, na lyže). Později umožňuje klub zapůjčení prakticky veškeré výstroje.

*Petra Nevelošová,
HC Vlci Český Těšín*

HC VLČI ČESKÝ TĚŠÍN

**VÁNOČNÍ
TURNAJE
BRATŘÍ VINCOURŮ**

PONDĚLÍ - ÚTERÝ
27.-28. 12. 2021
ROČNÍK 2007

STŘEDA
29. 12. 2021
DOROST

ČTVRTEK
30. 12. 2021
ROČNÍK 2012 A 2013

WWW.HC-TESIN.CZ

PŘIHLÁŠENÍ A PROPOZICE JIŽ NYNÍ NA SUPERTURNAJE.CZ

Winter cup 2021/2022

Správa účelových zařízení Český Těšín, ve spolupráci s TJ Slavoj tenis Český Těšín reprezentovaný p. Košutem, odstartovala 10. října 2021 již tradiční deblový turnaj neregistrovaných hráčů „O halového přeborníka“ neboli Winter Cup. Samotný turnaj založil v roce 2008 tehdejší předseda tenisového oddílu TJ Slavoj Český Těšín pan Jiří Pavlík. Původních deset párů se rozšířilo na dnešních čtrnáct dvojic tenistů a jsou rozlosováni do dvou skupin, ve kterých se odehrávají zápasy systémem každý s každým.

Po odehrání základní části postoupí z každé skupiny prvních pět dvojic do finále. Poslední dva z obou skupin pak postoupí do boje o cenu útěchy.

Turnaj probíhá každou neděli dopoledne od října 2021 až po začátek dubna 2022 na našem víceúčelovém hřišti na Zimním stadioně v Českém Těšíně. Již první letošní zápasy ukázaly velkou kvalitu všech hráčů. O průběžných výsledcích budeme informovat na našem webu www.suzct.cz nebo na facebooku SÚZ.

Aneta Huczalová, SÚZ

ADVENT v Těšíně
26. 11. 2021
15.00 — 19.00
 Náměstí ČSA, Český Těšín

15.00 Jarmark lidové a řemeslné tvorby
 15.30 Vystoupení dětí MŠ a ZŠ českotěšínských škol, ZUŠ Pavla Kalety Č. Těšín, kroužků a souborů SVČ Amos
 17.30 **FRAGILE** – 1. část koncertu slovenské vokální skupiny
 18.00 Rozsvícení vánočního stromu a 2. část koncertu **FRAGILE**

ČESKÝ TĚŠÍN
 amos
 kultura a vzdělávání
 u nás
 SKUPINA ČEZ

Akce je pořádána ve spolupráci se školami a SRPŠ při ZŠ společně s organizací města.
 Akce se koná v rámci udržitelnosti projektu „Kaj indži inoči – u nas po našymu. Lidová kultura Těšínského Slezska“.

amos
 SVČ Český Těšín

Přijede k nám Mikuláš
4. 12. 2021 16.00 – 18.00 hod.
 zahrada SVČ AMOS

Sobotní odpoledne plné čertovských neplech a andělského jiskření s Mikulášskou nadílkou.

Dárek pro své děti opatřete jménem dítěte a doneste na recepci SVČ AMOS nejpozději do 3. 12. v pracovní dny od 14.30 do 18.30 hod.

www.svcamos.cz Středisko volného času Amos || Frýdecká 690/32, Český Těšín

Centrum sociálních služeb Český Těšín, příspěvková organizace
 srdečně zve na

17. ročník netradiční

Vánoční výstavy

prací zájmových dílen zařízení sociálních služeb

Kde? - v Centru sociálních služeb Český Těšín, ul. Sokolovská č. 1997 (budova domova pro seniory).
V improvizovaném prostoru „mezidveří“ při vstupu do budovy.

Kdy? 25.11.2021 - 15.12.2021 od 9.00 hod do 15.00 hod.

*můžete si nějakou tou
 ručně vyráběnou krásou
 vyzdobit vlastní obydlí,
 nebo někomu udělat radost.*

V návaznosti na pravidla o ochraně osobních údajů Vás informujeme, že z této kulturní akce budou pořizovány fotografie nebo obrazové a zvukové záznamy.

VÁNOČNÍ STROM

Adventní čas v Českém Těšíně je naplněn koledami, vánočními trhy, společným setkáváním u velkého vánočního stromu a sváteční atmosférou blížících se svátečních dnů. Každoročně se na náměstí ČSA v Českém Těšíně konají tradiční vánoční trhy doprovázené kulturním programem na pódiu za účasti pěveckých sborů, kapel a vystoupení dětí. Lidé se v této době společně scházejí u velkého vánočního stromu, přicházejí se podívat na dřevěný betlém, vytvořit si dekorace v našich kreativních workshopech nebo si projít i několik zábavných vánočních stánků, jako je čertovská váha, ježíškova pošta, zvoníčka či nakouknout do pravé kovářské dílny.

26. 11. od 15:00, náměstí ČSA ADVENT V TĚŠÍNĚ

15:00 Jarmark lidové a řemeslné tvorby

15:30 Vystoupení MŠ a ZŠ českotěšínských škol, ZUŠ P. Kalety, kroužků a souborů SVČ Amos

17:30 Fragile - 1. část koncertu slovenské vokální skupiny

18:00 Rozsvícení vánočního stromu
a 2. část koncertu Fragile

3. 12. od 16:00, náměstí ČSA VÁNOČNÍ JARMARK NA NÁMĚSTÍ

16:00 Mažoretky Srdíčko

17:00 Adele Kristy Band

18:30 vánoční koncert Markéty Konvičkové

Přijít se můžete podívat také na živý betlém, workshopy, dřevořezbáře a kováře.

4. 12. od 16:00, SVČ AMOS, zahrada PŘIJEDE K NÁM MIKULÁŠ

Sobotní odpoledne plné čertovských neplech a andělského jiskření s Mikulášskou nadílkou.

Mikulášskou nadílku (dárek pro své děti) opatřete jménem dítěte a doneste prosím na recepci SVČ AMOS nejpozději do 3. 12. 2021. Dárčky noste v pracovní dny od 14:30 do 18:30 hod.

8. 12. od 18:00, náměstí ČSA ČESKO ZPÍVÁ KOLEDY

Také Český Těšín bude zpívat koledy, nezapomeňte a přijďte si společně zazpívat. Zveme Vás na akci „Česko zpívá koledy“ na náměstí ČSA!

10. 12. od 16:00, náměstí ČSA VÁNOČNÍ JARMARK NA NÁMĚSTÍ

16:00 TS Externo, DPS Trallala, PS Ta Grupa, PS Komunitní centrum Mojská

18:30 kapela Nebe

Odpoledne Vám zpřijemní minizoo a workshopy.

Selský rynek - široká nabídka regionálních produktů

17. 12. od 16:00, náměstí ČSA VÁNOČNÍ JARMARK NA NÁMĚSTÍ

16:00 Mažoretky Srdíčko, PS Slezan, PS Canticum Novum, 17:00 kapela Nowina

18:30 Děda Mládek Illegal Band

Předvánoční čas Vám zpřijemní projížďka v koňském spřežení a workshopy.

Selský rynek - široká nabídka regionálních produktů

1. 1. 2022 v 17:00, břeh řeky Olše SLAVNOSTNÍ PŘIVÍTÁNÍ ROKU 2022 VELKOLEPÝM OHŇOSTROJEM NA NÁBŘEŽÍ ŘEKY OLŠE

6. 1. 2022 * 14:00 - 17:00, nábreží Míru u KaSS „Střelnice“

TŘÍKRÁLOVÁ PROCHÁZKA

Přijďte se podívat na mudrce z Východu, tradičně označovaní jako TŘI KRÁLOVÉ, kteří navštívili Ježíše po jeho narození v Betlémě a přinesli mu zlato, kadidlo a myrhu. Byli to králové Kašpar, Melichar a Baltazar. A také budete moci shlédnout živá zvířátka, která je na pouti doprovázela.

* změna programu vyhrazena